FRÉTTABLAÐIÐ
AUGLÝSING
296. TÖLUBLAÐ 19. ÁRGANGUR
— MEST LESNA DAGBLAÐ Á ÍSLANDI* —

Snjallar gjafir fyrir bjartari jól

Allar snjöllustu jólagjafirnar sem gleðja og kæta. Símar sem hringja inn jólin, hátalarar sem gefa tóninn og skínandi snjallúr sem telja niður til jóla.

Kynntu þér úrvalið á siminn.is/jol eða komdu í verslanir Símans í Ármúla, Smáralind og Strandgötu Akureyri

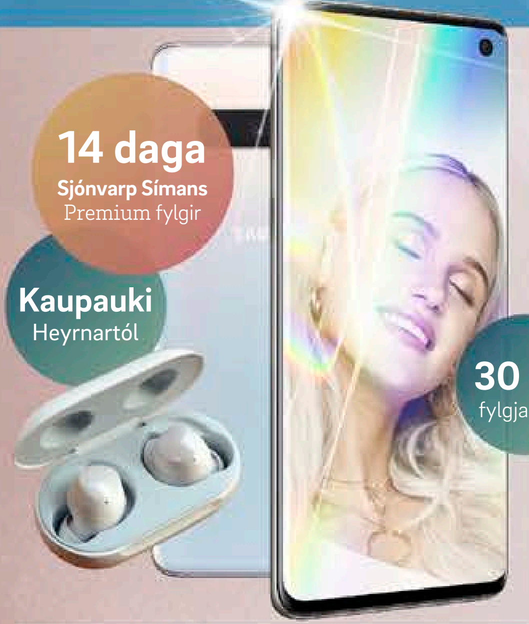

iPhone 11 & 11 Pro / 11 Pro Max

Verð frá 129.990 kr.

Pay Léttkaup 11.617 kr./mán. í 12 mán.
ÁHK: 12.98% Alls: 139.400 kr.

Samsung S10 og S10+

Verð frá 129.990 kr.

Galaxy buds heyrnartól fylgja að verðmæti **25.990 kr.**

Pay Léttkaup 11.617 kr./mán. í 12 mán.
ÁHK: 12.98% Alls: 139.400 kr.

Zens þráðlaus hleðsla

Verð frá 14.990 kr.

Hleður iPhone, AirPods og Apple Watch samtímis

Apple AirPods

24.990 kr.

Vinsælustu heyrnartólin

Cutty vekjaraklukka

4.990 kr.

Einnig næturljós og dagatal

Dansandi hátalari

Verð frá 3.490 kr.

Tvær stærðir í boði

Rafknúið hlaupahjól Xiaomi Mi og Mi PRO

Verð frá 55.192 kr.

~~Fullt verð: 68.990 kr.~~

Pay Léttkaup 5.165 kr./mán. í 12 mán.
ÁHK: 22.61% Alls: 61.984 kr.

@siminnisland

Fylgdu Símanum á Instagram og taktu þátt í jóladagatali Símans.
Nýr pakki daglega fram að jólum!

Með fyrirvara um villur og verðbreytingar. Gildir meðan birgðir endast.

FRÉTTABLAÐIÐ

296. TÖLUBLAÐ 19. ÁRGANGUR — MEST LESNA DAGBLAÐ Á ÍSLANDI* — FIMMTUDAGUR 19. DESEMBER 2019

Donald Trump Bandaríkjaforseti er kominn með nóg af Demókrötum og ákæruvaldi þeirra. Þegar umræður um ákærur á hendur honum hófust í fulltrúadeildinni í gær sakaði hann þá um tilraun til valdaráns. Þótt meirihluti fulltrúadeildarinnar vilji ákæra forsetann sýna kannanir að bandaríska þjóðin er klofin í tvær hnífjafnar fylkingar í afstöðu sinni. NORDICPHOTOS/GETTY

Héraðsdómari kærður af skiptastjóra

Lögmaðurinn Sveinn Andri Sveinsson krefst þess í kæru til nefndar um dómarastörf að nafngreindur dómari verði áminntur fyrir ákvörðun sem Sveinn Andri segir bæði ámælisverða og ólögmæta. Hann telur að persónulegri andúð dómarans sé um að kenna.

DÓMSMÁL Sveinn Andri Sveinsson hæstaréttarlögmaður hefur kært Helga Sigurðsson héraðsdómara til nefndar um dómarastörf.

Kæran lýtur að aðfinnslum dómarans við þóknun sem Sveinn Andri ráðstafaði til sín sem skiptastjóra þrotabús. Fann dómarinn að því að ákvörðunin hefði hvorki verið rétt tekin né um hana bókað í fundargerð. Var Sveini Andra gert að endurgreiða þóknunina til búsins.

Í kærunni, sem Fréttablaðið hefur undir höndum, er því haldið fram að ákvörðun dómarans sé bæði ámælisverð og ólögmæt. Enginn lagaáskilnaður sé um bókun um þóknun í fundargerð né þurfi samþykki kröfuhafa fyrir umræddri ráðstöfun. Vísað er til bréfaskipta og endurrita úr gerðabók skiptastjóra um stuðning meirihluta kröfuhafa við ráðstafanir og ákvarðanir skiptastjóra. Þá fylgir kærunni staðfesting endurskoðanda á að þóknunin hafi verið endurgreidd inn á fjárvörslureikning þrotabúsins.

Á skiptafundi í kjölfar endurgreiðslunnar bókaði Sveinn Andri í fundargerð ákvörðun um að taka sér greiðslu af fé búsins upp í áfallna þóknun. Bókuðu fulltrúar meirihluta kröfuhafa stuðning við þá ráðstöfun.

Sveinn Andri taldi sig nú hafa orðið við fyrirmælum dómarans

Sveinn Andri Sveinsson.

og að málið væri úr sögunni. En þegar dómarinn boðaði málsaðila til fundar þar sem ræða átti hvort skiptastjórinn hefði brugðist rétt við ákvað Sveinn Andri að snúa sér til nefndar um dómarastörf. Umræddur dómari „hafi tekið á sig krók og farið langt út fyrir lagaheimildir í því skyni að taka ákvörðun sem væri verulega íþyngjandi fyrir álitsbeiðanda“. Sveinn hafi ekki notið sannmælis; þvert á móti virðist afstaða dómarans litast af persónulegri andúð. Í kvörtuninni fer Sveinn fram á að dómarinn verði áminntur. – ds

Nýjasta tækni og vísindi

VÍSINDI Víða um heim hafa vísindi verið fyrirferðarmikil á árinu sem er að líða.

Í blaðinu í dag eru rifjaðir upp nokkrir helstu atburðir á því sviði. – ilk / sjá síðu 8

Tindastóll með hreinsað nafn

KÖRFUBOLTI „Ég tók þetta mál strax fyrir en ég hafði í raun aldrei neinar áhyggjur af því. Ég þekki mína leikmenn það vel og auðvitað voru margir sárir og reiðir yfir þessu,“ segir Baldur Þór Ragnarsson, þjálfari Tindastóls í körfubolta.

Körfuknattleikssambandið hefur hreinsað liðið af grun um hagræðingu úrslita gegn ÍR. KKÍ leitaði til fjölda aðila til að skoða leikinn og úrslitin og niðurstaðan var skýr. Ekkert óeðlilegt átti sér stað.

Baldur segist hafa verið á staðnum og þekkja sitt lið. „Það stóðst ekki á neinn hátt að þetta hefði verið í gangi og ég vissi að þetta færi frá og við yrðum í raun bara að mæta á æfingar og reyna að bæta okkur. Við getum ekki verið að fara eftir því hvað er í gangi á samfélagsmiðlum.“ – bb / sjá síðu 26

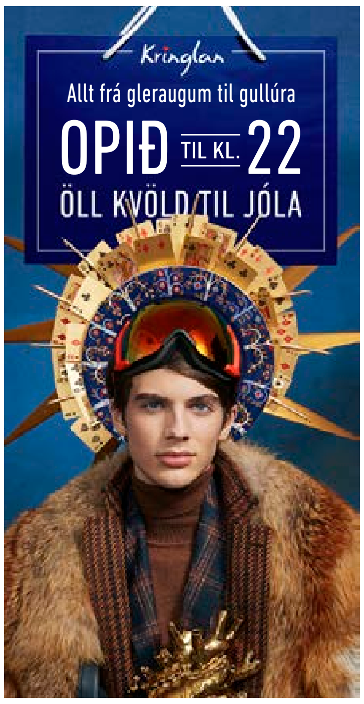

Veður

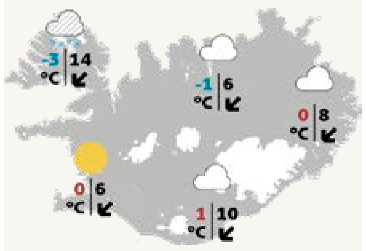

Norðaustan 13-20 síðdegis og hvassara í vindstrengjum á Suðausturlandi. Éljagangur norðan til, snjókoma eða slydda austanlands, en áfram þurrt um landið suðvestanvert. Hiti kringum frostmark. SJÁ SÍÐU 32

Finnafjörður. FRÉTTABLAÐIÐ/PJETUR

Ljúka skýrslu um Finnafjörð

IÐNAÐUR Skýrslu hlutaðeigandi ráðuneyta um uppbygginginu í Finnafirði verður skilað til ríkisstjórnarinnar í janúar. Í skýrslunni verður fjallað um innviði raforkukerfisins, forkönnun á vegtengingu svæðisins, lagaleg málefni og samfélagslega greiningu. Þetta kemur fram í skriflegu svari ferðamála-, iðnaðar- og nýsköpunarráðherra við fyrirspurn Hönnu Katrínar Friðriksson um raforkuflutning í Finnafirði.

Í svarinu kemur fram að uppbyggingin í Finnafirði muni kalla á fjárfestingu í flutnings- og dreifikerfi raforku. Nánari greining þar um verði í skýrslunni. Um fyrirhugaðar úrbætur á raforkuflutningi á svæðinu segir ráðherra að þá 10 kílómetra sem eigi eftir að endurnýja af 33 kílóvolta línunni frá Kópaskeri að Raufarhöfn hyggist RARIK endurnýja með lagningu slíkrar línu á árinu 2021. Þá sé unnið að eflingu á flutningskerfi Norðausturlands með lagningu Kröflulínu 3. Henni sé ætlað að tryggja stöðugleika raforkukerfisins á Norður- og Austurlandi.

Ráðherra segir hvorki tímaramma verkefnisins né kostnaðarmat liggja fyrir. Ekki hafi verið gert ráð fyrir fjárveitingum vegna verkefnisins í nýsamþykktum fjárlögum. Þegar samantekt ráðuneytanna um verkefnið verði skilað til ríkisstjórnar muni tímaramminn liggja betur fyrir. Ákvarðanir um aðkomu ríkisins að verkefninu verði teknar í framhaldi af því. **– aá**

Fínt skal það vera á jólum

Þessa dagana eru miklar annir á rakarastofum og hársnyrtistofum landsins enda vilja flestir tryggja sér jóla- og áramótaklippingu. Ragnar Heiðar Harðarson var með hátíðarhúfu til að létta andrúmsloftið á Rakarastofu Ragnars og Harðar á Vesturgötu í Reykjavík í gær. FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

Gunnar valinn í Seðlabankann

STJÓRNSÝSLA Gunnar Jakobsson lögfræðingur verður varaseðlabankastjóri fjármálastöðugleika. Forsætisráðherra skipar í embættið en samkvæmt nýjum lögum sem taka gildi um áramótin eru varaseðlabankastjórar fjármálastöðugleika og fjármálaeftirlits skipaðir að fenginni tillögu fjármála- og efnahagsráðherra.

Samkvæmt niðurstöðu hæfisnefndar voru fimm umsækjendur um starfið metnir mjög vel hæfir. Af þeim kaus Bjarni Benediktsson fjármálaráðherra að tilnefna Gunnar Jakobsson. Auk prófs í lögfræði er Gunnar með MBA-próf frá Yale-háskóla og hefur starfað hjá Goldman Sachs undanfarin ár.

Auk Gunnars sóttu tíu um starfið. Þeirra á meðal voru Guðrún Johnsen hagfræðingur, Jón Þór Sturluson, aðstoðarforstjóri Fjármálaeftirlitsins, og Tómas Brynjólfsson, skrifstofustjóri í fjármálaráðuneytinu. **– aá**

Seinka jólunum heima til að gleðja ókunnuga

Annað árið í röð bjóða eigendur veitingastaðarins Orange Café í Ármúla þeim sem eru einir um jólin að upplifa ekta jól á aðfangadagskvöld. Annar þeirra, Tómas Hilmar Ragnarz, segir þennan jólaanda eiga að vera andann alla daga.

SAMFÉLAG „Við förum að hugsa um allt fólkið sem er eitt á jólunum og þá kom hugmyndin, hvort við ættum ekki að bjóða því bara í jólamat. Við vildum hafa þetta alvöru jólamat eins og við myndum sjálfir hafa,“ segir Tómas.

Úr varð að eigendurnir Tómas og Beggi auk Viktors, sonar Begga, opnuðu veitingastaðinn á aðfangadagskvöld þar sem boðið var upp á frían mat og ákveðið var að endurtaka leikinn í ár.

„Við vorum allir á því að seinka bara jólunum heima aðeins til að gleðja fleiri. Það er andi jólanna en ætti auðvitað að vera andinn alla daga. Hætta að hugsa um sjálfan sig alla daga og hvað mig vantar. Hugsa frekar hvað maður geti gert fyrir náungann.“

Eftir að viðburðurinn var kynntur í fyrra höfðu fjölmörg fyrirtæki samband og buðu fram aðstoð sína.

„Við þurftum meira að segja að afþakka aðstoð því það voru svo margir sem vildu aðstoða en það var einhver sem þurfti að koma boltanum af stað. Það fallega við þetta er að það kom aðili á Selfossi og gerði þetta líka. Núna í ár veit ég um einn stað hérna niðri í bæ, Gumma Ben, sem er líka að gera þetta.“

Í fyrra komu um 40 manns í jólaveisluna þar sem söngvarinn Geir Ólafs kom og söng fyrir gesti.

„Við sáum það þegar fólkið var að koma að það var pínu feimið við að koma inn. Það sat kannski fyrst úti í bíl en kom svo inn. En það eru allir velkomnir því við viljum bara eiga góða stund saman og borða eðalmat. Snúast ekki jólin um það?“

Tómas hvetur fólk til að hugsa til þess hvort einhver staðar sé frændi eða frænka, kannski fjarskyldur ættingi á elliheimili eða vinnufélagi af erlendu bergi brotinn sem sé einn á jólunum.

Fjörutíu manns komu í mat til Tómasar í fyrra. FRÉTTABLAÐIÐ/SIGTRYGGUR ARI

> **Við sáum það þegar fólkið var að koma að það var pínu feimið við að koma inn. Það sat kannski fyrst úti í bíl.**
>
> Tómas Hilmar Ragnarz

„Bjóddu honum þá bara heim. Þá þyrfti enginn á okkur að halda. Það væri fallegasta niðurstaðan ef við yrðum gerðir óþarfir.“

Tilkynning um jólaveisluna í ár var sett í loftið í byrjun vikunnar en þegar hafa borist fjölmargar fyrirspurnir og fólk er byrjað að hringja og taka frá pláss. „Það er best að fólk hafi samband svo við getum gert ráð fyrir öllum. Við opnum húsið klukkan fimm og byrjum að borða klukkan sex. Það verður boðið upp á þriggja rétta máltíð, kaffi og súkkulaði.“

Tómas segir að þeir muni taka við eins mörgum og húsrúm leyfir en vonast til að það séu ekki allt of margir í þeirri stöðu að vera einir á jólunum. „En þetta er líka ákall til annarra um að bjóða kannski fólki á jóladag, annan í jólum og gamlárskvöld. Það er góð tilfinning að geta verið til staðar fyrir fólk. Samt hugsar maður að þetta eigi ekki að þurfa að vera svona í okkar samfélagi.“

Hægt er að skrá sig í jólaveisluna á orangecafe.is og í síma 662 3306.

sighvatur@frettabladid.is

Greiðslur úr IHM sjóði SÍK

SÍK – Samband íslenskra kvikmyndaframleiðenda

auglýsir eftir umsóknum um greiðslur úr IHM sjóði félagsins. Rétt til umsókna úr sjóðnum eiga sjálfstæðir kvikmyndaframleiðendur sem framleitt hafa kvikmyndaverk sem sýnd hafa verið í sjónvarpi á árinu 2018. Umsóknir berist fyrir 15. janúar 2020 til:

SÍK – Samband íslenskra kvikmyndaframleiðenda
c/o Samtök iðnaðarins, Borgartúni 35, 105 Reykjavík
eða með tölvupósti á sik@producers.is

Nánari upplýsingar, úthlutnarreglur og eyðublað eru á vefsíðu

SÍK – www.producers.is

Samband íslenskra kvikmyndaframleiðenda
Association of Icelandic Film Producers

HÚSASMIÐJAN
HLUTI AF BYGMA

blómaval

Opið til
21:00
í Skútuvogi

Enn stærri

ÚT *Jóla* SALA

Allar jólavörur

Seríur • Jólaljós • Jólaskraut

50% afsláttur

Jólagjafir
25%
afsláttur
Rafmagnsverkfæri
Smáraftæki • Búsáhöld

Jólatúlípanar 10 stk.
1.490 kr
Frábært verð í Blómavali

Birt með fyrirvara um prentvillur og myndavíxl. Úrval getur verið misjafnt milli verslana. Afsláttur gildir ekki af lifandi jólatrjám, greni eða ferskum skreytingum

Hætta á erfðabreytingum sögð mikil fyrir villtan lax í Noregi

UMHVERFISMÁL Yfir þrjú hundruð þúsund laxar hafa sloppið úr norskum eldisstöðvum á þessu ári og er það mesti fjöldinn í átta ár. Þetta kemur fram í norska blaðinu Dagens Næringsliv.

Í frétt Dagens Næringsliv segir frá því að fyrr í þessum mánuði hafi hafrannsóknastofnunin norska varað við aukinni hættu á erfðablöndun hjá villtum laxi. Hættan stafi af eldislaxi sem sloppið hafi og gangi upp ár og hrygni með villta laxinum. Slíkar erfðabreytingar hafi þegar átt sér stað.

„Með tímanum getur blöndun frá eldislaxi breytt eiginleikum villtra laxastofna, minnkað fjölda villtra laxa og veikt getu stofnanna til að laga sig að breytingum í umhverfinu,“ vitnar Dagens Næringsliv til aðvörunarorða hafrannsóknastofnunarinnar. Villtur lax frá Norður-Þrændalögum til Troms séu í mikilli hættu á frekari erfðablöndun.

Haft er eftir Øyvind Lie, framkvæmdastjóra strand- og sjávarútvegsdeildar fiskistofu Noregs, að eldislaxinn sleppi helst í tengslum við aðgerðir sem farið sé í til að berjast gegn lús og öðrum sjúkdómum. Í þremur af hverjum fjórum tilfellum sleppi lax þegar gat komi á kvíarnar.

> **Það er útópía að trúa að enginn eldislax sleppi í framtíðinni. En aðalmarkmiðið er að blöndun eldislaxa og villtra laxa verði stöðugt minni.**
>
> Øyvind Lie, framkvæmdastjóri hjá fiskistofu Noregs

Øyvind Lie segir þó að aðgerðir til að fyrirbyggja slík óhöpp hafi skilað árangri og stórslys þar sem heilu stöðvarnar bresti séu úr sögunni.

„Það er útópía að trúa að enginn eldislax sleppi í framtíðinni. Aðalmarkmiðið er að blöndun eldislaxa og villtra laxa verði stöðugt minni,“ hefur Dagens Næringsliv eftir Lie.

Tarald Sivertsen, sem fer fyrir nefnd fiskeldissamtakanna Sjømat Norge um sleppilaxa, segir við Dagens Næringsliv að áðurnefnt bakslag varðandi sloppna eldislaxa sé auðvitað afar óheppilegt. Mikil áhersla sé lögð á að allir í geiranum viti hversu illa það geti skaðað alla greinina séu hlutirnir ekki í lagi.

„En það er innan seilingar að fá svo lágar sleppitölur að þær hafi ekki áhrif á villta laxinn,“ fullyrðir Sievertsen við Dagens Næringsliv. **– gar**

FRÉTTABLAÐIÐ.IS

1 Fæðingarorlof lengt í tólf mánuði Alþingi samþykkti að lengja fæðingarorlof úr níu mánuðum í tólf.

2 Hagnaður af sölusíðu með fíkniefni rennur í löggæslusjóð Fjármunir sem FBI haldlagði í gagnaveri Advania og taldir eru vera ágóði af fíkniefna- og vopnasölu á netinu verða settir í sérstakan löggæslusjóð.

3 Javi rekinn úr Allir geta dansað: „Þetta er óheppilegt mál“ Javi Valiño segir að sér þyki það leitt að hafa verið rekinn úr þáttunum Allir geta dansað.

4 Skólabörn á Skagaströnd kaupa vatnsdælu í stað jólapakka Nemendur í Höfðaskóla ætla að sleppa því að skiptast á jólagjöfum og safna heldur fyrir Sönnum gjöfum UNICEF.

5 Tveir einstæðir feður flytja úr foreldrahúsum í leiguíbúð fyrir jólin Lyklar voru afhentir að nýjum leiguíbúðum ætluðum tekjulágum í Hafnarfirði.

Allar nýjustu fréttir og blað dagsins eru fáanleg á **www.frettabladid.is**

FRÉTTABLAÐIÐ
Vertu fyrst/ur að lesa blaðið

Lína dregin í sandinn við þriðja áfanga rammaáætlunar

Frumvarp um stofnun Hálendisþjóðgarðs hefur verið lagt fram í samráðsgátt stjórnvalda. Umhverfisráðherra telur frumvarpið góða lendingu þegar kemur að samspili verndunar og orkunýtingar. Þá telur hann að með frumvarpinu sé verið að tryggja aðkomu sveitarfélaganna að skipulagsvaldi á svæðinu.

UMHVERFISMÁL „Meginmarkmiðið með stofnun Hálendisþjóðgarðs er að vernda víðerni sem eru ein þau stærstu í Evrópu. Þetta er mjög einstök náttúra á heimsmælikvarða út af fjölbreytileikanum sem þar kemur saman á tiltölulega litlu svæði,“ segir Guðmundur Ingi Guðbrandsson, umhverfis- og auðlindaráðherra.

Frumvarp hans um stofnun Hálendisþjóðgarðs var lagt fram í samráðsgátt stjórnvalda í gær ásamt frumvarpi um Þjóðgarðastofnun. Guðmundur Ingi segir fyrrnefnda frumvarpið í grundvallaratriðum byggt á skýrslu nefndar sem í sátu fulltrúar stjórnmálaflokka, sveitarfélaga og tveggja ráðuneyta.

„Ég er sannfærður um að þetta verkefni er okkar stærsta framlag til náttúruverndar hingað til,“ segir Guðmundur Ingi.

Eftir að skýrsla nefndarinnar var kynnt í byrjun mánaðarins hefur komið fram nokkur gagnrýni á áformin af hálfu sveitarfélaga. Snýst gagnrýnin um skort á samráði og að með stofnun þjóðgarðsins sé verið að skerða skipulagsvald sveitarfélaga.

Guðmundur Ingi segist hafa rætt við allar sveitarstjórnir sem fara með skipulagsvald á hálendinu og nefndin hafi hitt þær allar til að ræða þessi mál.

Samkvæmt frumvarpinu verður þjóðgarðinum skipt upp í sex rekstrarsvæði og í hverju þeirra verður umdæmisráð. Sveitarfélög munu í gegnum umdæmisráðin tilnefna sex af ellefu stjórnarmönnum þjóðgarðsins.

Hálendisþjóðgarður yrði stærsti þjóðgarður í Evrópu. FRÉTTABLAÐIÐ/STEFÁN

„Það er eðlilegt þegar lagðar eru til breytingar að fólk greini og velti fyrir sér með hvaða hætti það hafi áhrif, til dæmis á sveitarfélögin. Þau gegna mjög mikilvægu hlutverki á þessu svæði í dag og ég vil að þau geri það áfram. Þess vegna erum við að teikna upp þetta lýðræðislega fyrirkomulag um aðkomu þeirra,“ segir Guðmundur Ingi.

Hann segir að sveitarfélögin muni áfram gefa út framkvæmda- og byggingarleyfi sé um slíkt að ræða og komi að gerð stjórnar- og verndaráætlunar sem verði síðan bindandi fyrir skipulag þeirra.

„Þar sem þau koma að gerð áætlananna og eru með meirihluta í umdæmisráðunum þá vil ég meina að við séum að tryggja aðkomu þeirra að skipulagsvaldi á svæðinu.“

Sú áskorun sem kannski sé stærst við verkefni sé hins vegar samspil verndar og orkunýtingar.

„Ég er hér að kynna frumvarp sem auðvitað er málamiðlun. Það vita allir sem mig þekkja að ég myndi ekki vilja ráðast í nýjar virkjanir á hálendi Íslands ef ég væri einráður. En ég vil geta búið til þann ramma að við vitum hvert við erum að stefna og sú málamiðlun sem ég tel góða felur það í sér að við drögum ákveðna línu í sandinn við þriðja áfanga rammaáætlunar.“

> **Þegar við erum bæði að tala um friðlýsingu á mjög stóru svæði og rammaáætlun þá eru skiptar skoðanir.**
>
> Guðmundur Ingi Guðbrandsson, umhverfis- og auðlindaráðherra

Þannig verði heimilt að skoða þær virkjanir áfram sem Alþingi muni að lokum samþykkja í nýtingarflokk í 3. áfanga rammaáætlunar. Sett verði strangari skilyrði fyrir virkjanakosti en nú er og ekki verði hægt að koma með nýjar tillögur inn í framtíðarrammaáætlanir.

Stefnt er að framlagningu frumvarpsins á Alþingi í febrúar og segist ráðherrann bjartsýnn á að það muni ganga vel að koma því í gegnum þingið.

„Auðvitað eru mismunandi skoðanir um þessi mál. Þegar við erum bæði að tala um friðlýsingu á mjög stóru svæði og rammaáætlun þá eru skiptar skoðanir. En ég vil meina að hér sé búið að finna leið sem sé mjög góð lending með það hvernig við getum látið þessar áætlanir okkar tala saman með þeim hætti að það geti sem flestir vel við unað.“ **sighvatur@frettabladid.is**

ISBAND
UMBOÐSAÐILI RAM TRUCKS Á ÍSLANDI • ÍSLENSK-BANDARÍSKA • ÞVERHOLT 6 • 270 MOSFELLSBÆR
S. 534 4433 • WWW.ISBAND.IS • ISBAND@ISBAND.IS • OPIÐ VIRKA DAGA 10-18 • LAUGARDAGA 12-16
RAM

BYKO

Jóla ÚTSALA

20-50% afsláttur
af allri jólavöru

Birt með fyrirvara um prentvillur og/eða myndabrengl.
Tilboð gilda 24. desember eða á meðan birgðir endast.

50% afsláttur

Tilboðsverð
Laserljós
Lýstu upp allt húsið með einu ljósi! Laser jólalýsing sem drífur allt að 7,5 metra
3.497
51880638
Almennt verð: 6.995

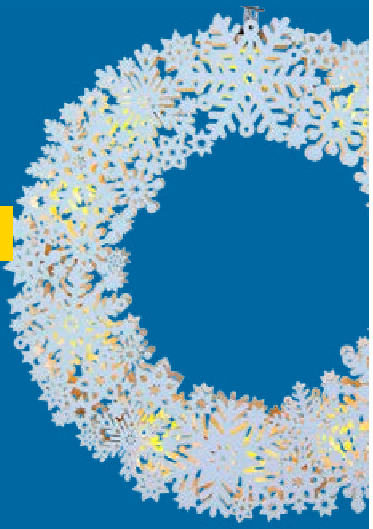

50% afsláttur

Tilboðsverð
Ljósahringur
hringur 45cm
3.647
51880356
Almennt verð: 7.295

35% afsláttur

Tilboðsverð
Leiðishjarta
með tímarofa. 18 LED perur. Rafhlaða fylgir ekki.
5.846
51880873
Almennt verð: 8.995

Þú finnur jólagjöfina hjá okkur

Skoðaðu á byko.is

BYKO
GERUM ÞETTA SAMAN

Auðvelt að versla á netinu á byko.is

Einn fjölmargra fjarða Grænlands.

Tvö myrt á Grænlandi

GRÆNLAND Tvö voru myrt í grænlensku þorpi í fyrrinótt og óskaði grænlenska lögreglan eftir aðstoð almennings við leit að morðingjanum. Maður sem kom að karli og konu á miðjum aldri í íbúð í þorpinu gerði lögreglu viðvart. Þau höfðu verið stungin til bana.

Grænlenskir miðlar birtu fréttatilkynningu frá lögreglunni um málið í gær. Þar er óskað eftir aðstoð þeirra sem gætu veitt upplýsingar sem leitt gætu lögreglu til hins seka.

Þrír danskir rannsóknarlögreglumenn eru komnir til Grænlands til að aðstoða heimamenn við rannsókn málsins. – aá

Sjanghæ, gamli og nýi bærinn.

Háskólanemar í Kína ósáttir

KÍNA Kínverskir stúdentar við Fudon-háskóla í Sjanghæ hafa gagnrýnt harðlega nýlegar breytingar á stofnskrá skólans. Með breytingunum fékk ákvæði um hugsanafrelsið að fjúka úr stofnskránni en í staðinn hefur verið sett ákvæði um stuðning við Kommúnistaflokkinn.

Stuttu eftir að menntamálaráðherra landsins lýsti stuðningi við breytingarnar fóru þær eins og eldur í sinu á Weibo, vinsælum þarlendum samfélagsmiðli.

„Hvernig ætlist þið til að okkar kynslóð af Fudan-nemum horfist í augu við forvera okkar hér, ef ég dirfist að spyrja?“ spurði einn nemendanna í færslu á Weibo.

Fudan-háskólinn í Sjanghæ er meðal stærstu háskóla í Kína og þykir með þeim frjálslyndustu í landinu. – aá

Handtökuskipun gefin út á Evo Morales

BÓLIVÍA Gefin hefur verið út handtökuskipun á hendur Evo Moreles sem hrökklaðist úr embætti forseta Bólivíu í nóvember síðastliðnum. Embætti saksóknara í höfuðborg landsins gaf handtökuskipunina út í gær vegna gruns um aðstoð og stuðning við hryðjuverkastarfsemi.

Morales hefur þegar verið ákærður fyrir að bera ábyrgð á ofbeldishrinu sem dró 35 manns til dauða skömmu fyrir og eftir að hann hrökklaðist úr embætti.

Morales er í útlegð í Argentínu en hann kaus að dvelja þar þrátt fyrir að hafa fengið pólitískt hæli í Mexíkó. Hann neitar staðfastlega ásökunum á hendur sér.

» **Morales hefur þegar verið ákærður fyrir að bera ábyrgð á ofbeldishrinu sem dró 35 manns til dauða.**

Enn er eftir að kjósa nýjan forseta í Bólivíu og segist Morales styðja forsetaefni Sósíalistaflokksins sem hann tilheyrir en forsetaefni flokksins hefur enn ekki verið valið. Evo má ekki gefa kost á sér sjálfur en eftir langa valdatíð er hann sakaður um kosningasvindl eftir sigur í sínum fjórðu kosningum. Rannsókn Sambands Ameríkuríkja gaf þeim ásökunum byr undir báða vængi.

Völd Morales í heimalandinu eru sögð mikil þrátt fyrir útlegðina og bráðabirgðastjórnin í landinu hefur lýst áhyggjum af því að hann noti Búenos Aíres sem vígi til að byggja sig upp áður en hann snýr til baka. – aá

Morales safnar nú kröftum í Argentínu. NORDICPHOTOS/GETTY

Leyfi veitt til rannsókna fyrir vindmyllugarð í Norðurþingi

Fyrirtækið Quadran hefur fengið grænt ljós frá skipulags- og framkvæmdaráði Norðurþings fyrir uppsetningu veðurmasturs á Hólaheiði til rannsókna fyrir hugsanlegan vindmyllugarð. Tryggvi Þór Herbertsson er forsvarsmaður félagsins. Hann segir landeigendur og sveitarfélög jákvæðari en stjórnkerfið.

ORKUMÁL Skipulags- og framkvæmdaráð Norðurþings hefur samþykkt stöðuleyfi fyrir veðurathugunarmastri á Hólaheiði í Núpasveit. Fyrirtækið Quadran Development, sem er í eigu franskra aðila, mun setja það upp til að rannsaka aðstæður til þess að byggja vindmyllugarð. Þegar er fyrirtækið með veðurathugunarmastur í Sólheimum í Laxárdal í Dalasýslu.

Landeigendur á svæðinu, á bæjunum Katastöðum, Presthólum og Efri-Hólum, hafa þegar samþykkt að mastrið verði sett upp. Í vikunni samþykkti Samgöngustofa það einnig, með því skilyrði að það yrði merkt sérstaklega með tilliti til flugöryggis.

Tryggvi Þór Herbertsson, sem sér um fjárfestingar fyrir Quadran á Íslandi, segir að verið sé að athuga hvaða staðsetningar henti fyrir vindmyllugarð. Ef aðstæður á Hólaheiði reynast góðar gæti þar risið garður sem myndi hugsanlega skaffa um 60 megavött. Til samanburðar er það álíka mikið rafmagn og jarðgufuvirkjunin í Kröflu framleiðir. Veðurathuganirnar sjálfar og úrvinnsla gagna úr þeim taki þó um tvö ár.

Tryggvi segir að landeigendur og sveitarfélög séu almennt jákvæð gagnvart nýtingu vindorku. „Hins vegar er þetta kerfi sem við búum við þungt í vöfum. Enn hefur ekkert stoppað en þetta er ekki auðvelt,“ segir hann. „Kerfið er ekki mjög samvinnuþýtt þegar kemur að framkvæmdum. Skipulags- og umhverfismál geta reynst flókin og flutningskerfi raforku er mjög bágborið, eins og við höfum séð síðustu daga.“

Quadran var stofnað árið 2013 við samruna tveggja orkufyrirtækja, JMB og Aerowatt. Hefur það starfað í nýtingu endurnýjanlegrar orku, svo sem vindorku, sólarorku og vatnsorku. Quadran er með verkefni í gangi um allan heim, á ýmsum stigum rannsókna, fjármögnunar og framleiðslu. Auk Íslands starfar það meðal annars í Ítalíu, Póllandi, Brasilíu, Víetnam, Marokkó og Máritíus. Yfirlýst stefna Quadran er að framleiða samanlagt eitt gígavatt árið 2022 og bæta við sig 200 megavöttum á hverju ári eftir það.

„Fyrirtækinu er full alvara í því að byggja hér upp vindmyllugarð, eða -garða. Hvað verður úr þessu mun verða ljóst þegar rannsóknir liggja fyrir, hvort það fáist öll leyfi og svo framvegis. Það er ekkert fast í hendi,“ segir Tryggvi.

Fimm vindmyllur eru nú þegar á Íslandi, ein í Leirársveit, tvær í Þykkvabæ og tvær við Búrfell í Þjórsárdal. Þær síðastnefndu voru reistar sem tilraunaverkefni Landsvirkjunar árið 2013. Eiginlega vindmyllugarða, með tugum vindmylla er ekki að finna á Íslandi en hafa verið í umræðunni undanfarin ár.

kristinnhaukur@frettabladid.is

Vindmyllur hafa verið settar upp við Búrfell í Þjórsárdal. FRÉTTABLAÐIÐ/VALLI

Fyrirtækinu er full alvara í því að byggja hér upp vindmyllugarð, eða -garða. Hvað verður úr þessu mun verða ljóst þegar rannsóknir liggja fyrir.

Tryggvi Þór Herbertsson, forsvarsmaður Quadran Development á Íslandi

Jól 2019

SIEMENS
Uppþvottavél, 45 sm
SR 415W00CS

10 manna. Sex kerfi, þar á meðal hraðkerfi á 65° C. Hljóð: 44 dB.
Jólaverð:
89.900 kr.
Fullt verð: 119.900 kr.

BOSCH
Örbylgjuofn
HMT 75G451

Frístandandi. 17 lítra. Mesti örbylgjustyrkur 800 W. Grill: 1000 W.
Jólaverð:
25.900 kr.
Fullt verð: 33.900 kr.

BOSCH
Blandari
MMB 42G0B
700 W. Einstaklega hljóðlátur.
Jólaverð:
12.900 kr.
Fullt verð: 17.500 kr.

Jólabæklingur Smith & Norland er kominn út.

Glæsilegar vörur á sérstöku jólaverði.

SMITH & NORLAND
Nóatúni 4 · Sími 520 3000
www.sminor.is

LESUM MEIRA UM JÓLIN!

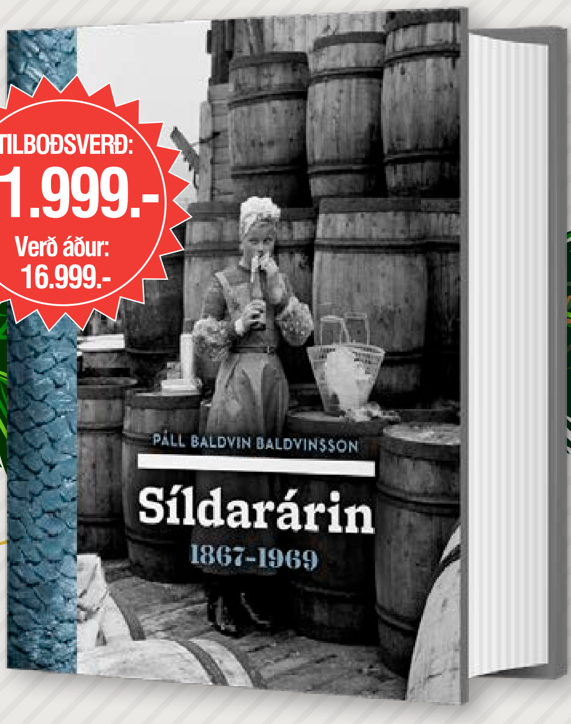

TILBOÐSVERÐ: 11.999.- Verð áður: 16.999.-

Síldarárin 1867 - 1969

TILBOÐSVERÐ: 4.499.- Verð áður: 6.999.-

Tregasteinn

TILBOÐSVERÐ: 4.499.- Verð áður: 6.999.-

Innflytjandinn

TILBOÐSVERÐ: 3.299.- Verð áður: 4.999.-

Draumaþjófurinn

TILBOÐSVERÐ: 4.499.- Verð áður: 6.999.-

Þögn

TILBOÐSVERÐ: 4.499.- Verð áður: 6.999.-

Kokkáll

TILBOÐSVERÐ: 4.499.- Verð áður: 6.999.-

Aðventa

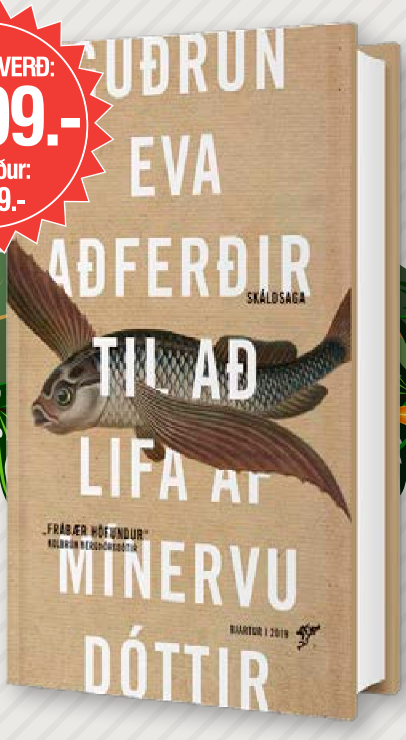

TILBOÐSVERÐ: 4.499.- Verð áður: 6.999.-

Aðferðir til að lifa af

TILBOÐSVERÐ: 4.499.- Verð áður: 6.999.-

Helköld sól

Café
AUSTURSTRÆTI • SKÓLAVÖRÐUSTÍG
LAUGAVEGI • AKUREYRI • VESTMANNAEYJUM

Austurstræti 18
Skólavörðustíg 11
Laugavegi 77
Hallarmúla 4
Álfabakka 16, Mjódd

Kringlunni norður
Kringlunni suður
Smáralind
Hafnarfirði - Strandgötu 31
Keflavík - Krossmóa 4

Akureyri - Hafnarstræti 91-93
Akranesi - Dalbraut 1
Ísafirði - Hafnarstræti 2
Vestmannaeyjum - Bárustíg 2
Húsavík - Garðarsbraut 9

Penninn Eymundsson

540 2000 | penninn@penninn.is | www.penninn.is | www.eymundsson.is

Vöruúrval mismunandi eftir verslunum. Gildistími tilboðsverða er til og með 19. desember eða meðan birgðir endast. Upplýsingar eru birtar með fyrirvara um villur og myndabrengl.

Tímamót í alnæmisbaráttunni

Snemma á árinu 2019 birtust tímamótafregnir í alnæmisbaráttunni. HIV-veiran greindist ekki lengur í breskum manni sem hafði verið með veiruna, eftir að stofnfrumur úr einstaklingi sem hafði sýnt náttúrulegt ónæmi fyrir veirunni voru græddar í hann.

Þetta er í annað skipti sem slík meðferð hefur læknað sjúkdóminn. Tim Brown, sjúklingur í Berlín, fékk fyrir tíu árum merggjöf frá gjafa sem var einnig með náttúrulegt ónæmi fyrir veirunni. Hann er fyrsti einstaklingurinn til að sigrast á HIV-veirunni og alnæmi.

Því er hægt að segja að ekki sé um frávik að ræða heldur raunverulega meðferðarnálgun. Örfáir einstaklingar eru með tvær stökkbreyttar gerðir af CCR5-viðtakanum sem veldur náttúrulegu ónæmi fyrir HIV-veirunni.

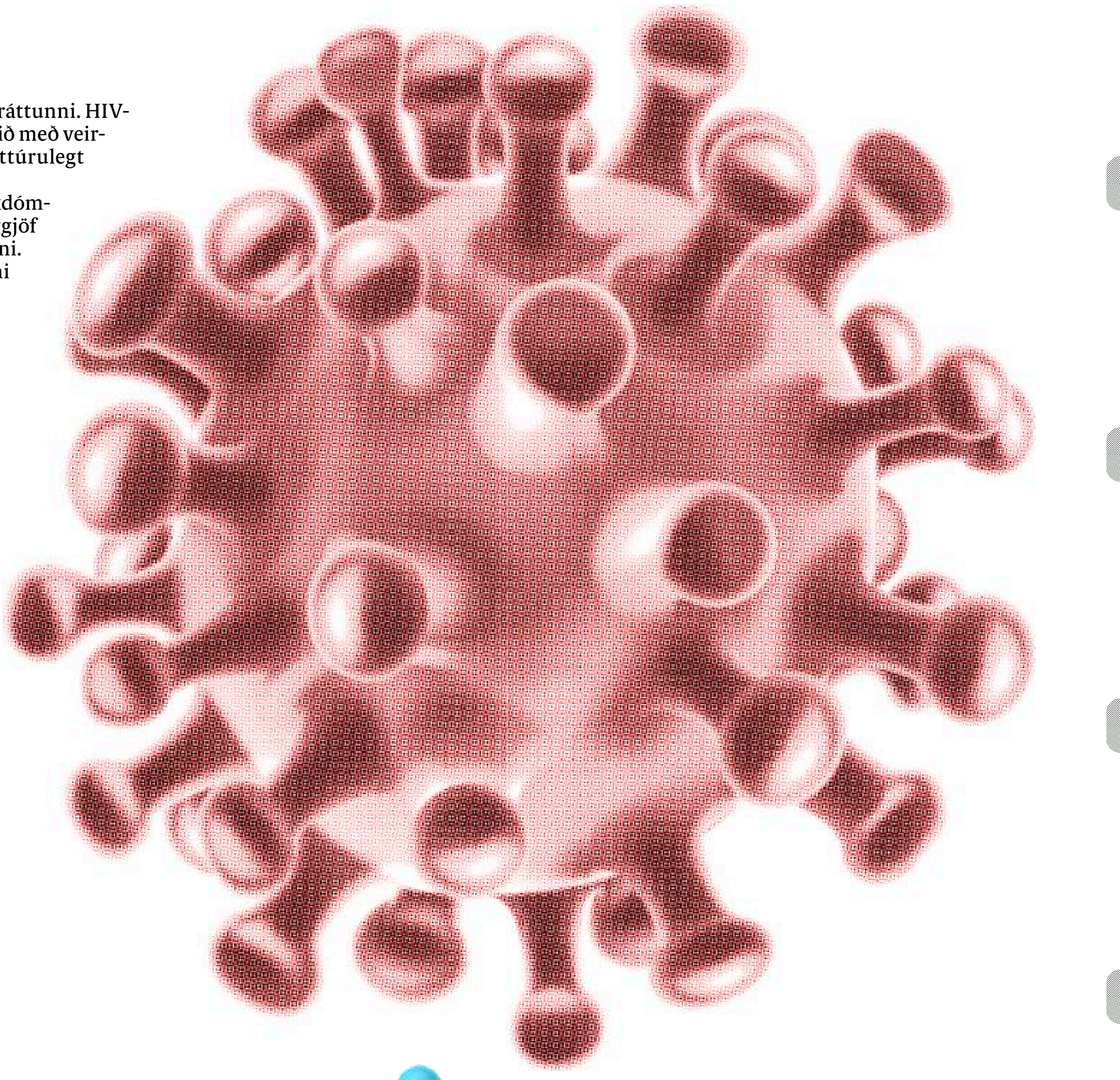

Gott ár í vísindum og tækni

Vísindamenn víða um heim hafa látið til sín taka á árinu sem er að líða, sem endranær. Íslenskir vísindamenn létu heldur ekki sitt eftir liggja. Ingunn Lára Kristjánsdóttir stiklar hér á stóru í heimi merkra rannsókna og uppgötvana á þeim sviðum.

Hljóðmerki í þorskseiðum

Íslendingar hafa veitt þorsk allt frá dögum landnáms og háð stríð um þorskinn en farhegðun hans hefur lítið verið rannsökuð og áhrif hennar á nýtingu og viðhald stofnsins.

Hjá Rannsóknasetri Háskóla Íslands á Vestfjörðum er hljóðmerkjum komið fyrir í kviðarholi þorskseiða og hljóðdufl í Seyðisfirði notað til að nema merki frá þeim. Þetta er hluti af stórri rannsókn á hegðun þorska af fargerð og staðbundinni gerð. Þetta er gert til að skilja hvort farhegðun þorsksins ráðist af erfðum eða breytingum á umhverfi.

Seiðastigið er gífurlega mikilvægur tími fyrir þorsk en á fyrsta ári drepast allt að 98 prósent seiðanna. Það er því til mikils að vinna fyrir fiskveiðiþjóð að skilja hvernig seiðin dreifast og hvað hefur áhrif á dreifingu þeirra.

UPPFINNINGAR ÁRSINS
Roybi

Vélmennið Roybi kennir börnum á aldrinum þriggja til sjö ára að tala og reikna. Roybi er með gervigreind og mótar kennsluhætti sína eftir barninu. Það lærir á tilfinningar barnsins og getur sagt því sögur og sungið lög.

Ketó og prump í krukku

Íslendingar eru forvitnir og leita svara við ýmsum ráðgátum heimsins á Vísindavef Háskóla Íslands. Fimm mest lesnu svörin á Vísindavef HÍ sem birtust árið 2019 voru við eftirfarandi

- Hvað er hægt að svelta líkamann lengi um kolvetni, t.d. á ketófæði?
- Hvers vegna hafa Gyðingar verið ofsóttir í gegnum aldirnar?
- Er hægt að varðveita prump í krukku?
- Hvers vegna afneita margir loftslagsbreytingum af mannavöldum?
- Hver er elsta ljósmynd af íslensku landslagi sem varðveist hefur?

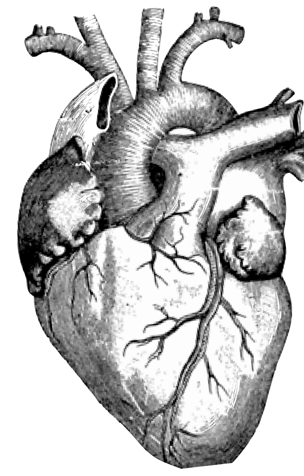

Þrívíddarprentað hjarta bjargaði lífi manns

Háskólinn í Reykjavík og Landspítalinn hafa unnið náið saman við þróun á þrívíddarprentun líffæra sem notuð eru við undirbúning skurðaðgerða.

Bjarni Torfason hjartaskurðlæknir greindi frá því í nóvember að slíkt líkan hefði bjargað lífi sjúklings. Um var að ræða 67 ára mann af Norðurlandi sem var á leið suður í skurðaðgerð en ófærð og vonskuveður töfðu sjúkraflutninga um 19 klukkustundir. Á þeim tíma gátu læknar undirbúið aðgerðina með því að æfa sig á nákvæmri eftirlíkingu af hjarta mannsins.

„Með því að geta deginum áður undirbúið aðgerðina þá verður hún markvissari og öruggari," sagði Bjarni.

Nóbelsverðlaun í læknisfræði

William G. Kaelin, vísindamaður við Harvard-háskóla, Gregg L. Semenza, frá Johns Hopkins-háskóla, og Bretinn Peter J. Ratcliffe, frá Francis Crick-stofnuninni í London, hlutu Nóbelsverðlaunin í læknisfræði á þessu ári. Þremenningarnir hlutu verðlaunin fyrir að uppgötva hvernig frumur nema og laga sig að súrefnismagni.

Er uppgötvunin sögð leggja grunn að auknum skilningi á því hvernig súrefni hefur áhrif á efnaskipti og lífeðlisfræðilega starfsemi. Hún er einnig sögð hafa mikla þýðingu á ýmsum sviðum til dæmis í rannsóknum á háfjallaveiki, krabbameini, meðgöngu og því hvernig sár gróa. Einnig eru hún sögð geta haft jákvæð áhrif á framleiðslu lyfja til að koma í veg fyrir blóðskort vegna þrálátra nýrnasjúkdóma.

Vísindamennirnir þrír hlutu níu milljónir sænskra króna í verðlaunafé sem deilist jafnt á milli þeirra. Það samsvarar um 113 milljónum íslenskra króna.

HVAÐ LEYNIST Í JÓLAPAKKANUM ÞÍNUM?

20% Pakkaafsláttur ef keypt eru skíði, bindingar og skíðaskór*

Í skíðadeild Útilífs í Smáralind er eitt mesta úrval landsins af skíða- og brettabúnaði og fullbúið skíðaverkstæði

Rossignol Hero Pro
70-90cm fyrir börn.
Verð m/bindingum **29.990** kr.

Rossignol Passion
fyrir konur.
Verð m/bindingum **64.990** kr.

Rossignol Nova 6
fyrir konur.
Verð m/bindingum **99.990** kr.

Rossignol React R4 Sport
fyrir karla.
Verð m/bindingum **92.990** kr.

Rossignol Pursuit
fyrir karla.
Verð m/bindingum **64.990** kr.

Barna skíðapakkar verð frá: 35.984 kr.

Dömu skíðapakkar verð frá: 79.984 kr.

Herra skíðapakkar verð frá: 87.984 kr.

Nordica Sportmachine 65 W
fyrir konur, verð **44.990** kr.

Nordica Sportmachine 75 W
fyrir konur, verð **49.990** kr.

Nordica The Cruise 90
fyrir karla, verð **44.990** kr.

Rossignol Speed 100
fyrir karla, verð **49.990** kr.

Fylgstu með jóladagatali Útilífs á Instagram

Rossignol FUN GIRL J3
fyrir börn, verð **17.990** kr.

Nordica Speedmachine J 3
fyrir börn, verð **19.990** kr.

ÚTILÍF
síðan 1974
KRINGLUNNI · SMÁRALIND
utilif.is

ÁRNASYNIR

*Gildir ekki með öðrum tilboðum.

TÆKNI- OG VÍSINDAANNÁLL

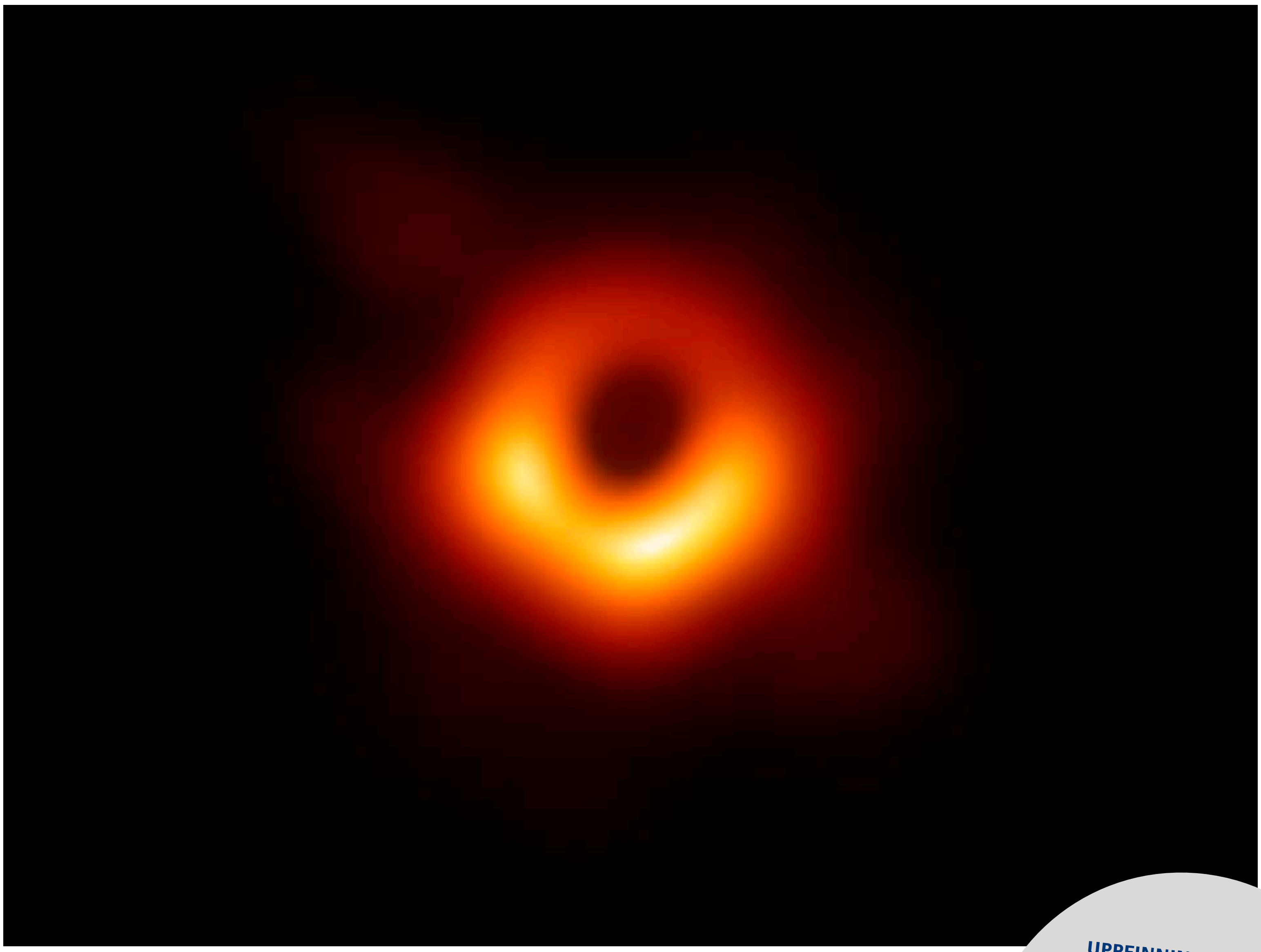

Ljósmynd af svartholi

Stjörnufræðingar birtu í apríl fyrstu ljósmyndina af risasvartholi í miðju M87-vetrarbrautarinnar.

Verkefnið var afrakstur áratugalangrar vinnu við að tengja saman sjónauka um alla jörð.

Myndin sýnir skífu af efni í kringum myrkvaða miðju sem er skugginn af svartholinu sjálfu. Þetta kemur fullkomlega heim og saman við spár sem gerðar voru með afstæðiskenningu Einsteins.

Sævar Helgi Bragason, stundum kallaður Stjörnu-Sævar, varð fyrstur Íslendinga til að sjá myndina.

UPPFINNINGAR ÁRSINS

Vatn úr lausu lofti gripið

Spáð er vatnsskorti í framtíðinni og hafa því uppfinningamenn fundið upp á ýmsu til að hreinsa vatn til að gera það drykkjarhæft. Ísraelska fyrirtækið Watergen kynnti í ár til leiks tækið Genny sem umbreytir raka í lofti í vatn þar sem sólarorka er nýtt til að keyra það áfram og þarf því ekki að tengja Genny við neitt.

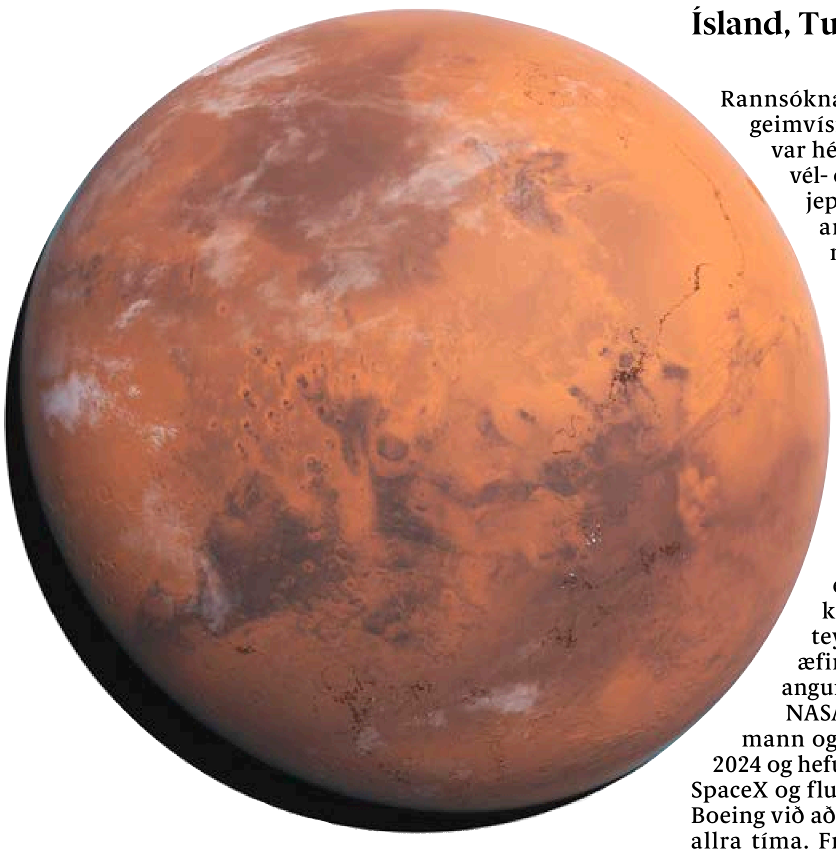

Ísland, Tunglið og Mars

Rannsóknarteymi frá bandarísku geimvísindastofnuninni NASA var hér á landi í ár til að prófa vél- og hugbúnað fyrir Mars-jeppa, sem á að nota í leiðangur NASA til Mars á næsta ári. Nemendur við HR voru rannsóknarteyminu til halds og trausts.

Jeppinn var prófaður í Lambahrauni en þar þykir aðstæðum svipa til þeirra sem eru á Mars. Þetta er ekki í fyrsta sinn sem rannsóknarteymi NASA nýtir sér landslag Íslands í prófunum, en á sjöunda áratugnum kom hér rannsóknarteymi ásamt geimförum í æfingum fyrir Apollo-leiðangurinn til Tunglsins.

NASA stefnir einnig á að senda mann og konu til Tunglsins árið 2024 og hefur á þessu ári unnið með SpaceX og flugvélaframleiðandanum Boeing við að byggja stærstu eldflaug allra tíma. Frá Tunglinu verður svo stefnan tekin á Mars til að stofna fyrstu nýlendu mannkyns á annarri plánetu.

UPPFINNINGAR ÁRSINS

Hamborgari ómöguleikans

Grænmetisborgari sem bragðast alveg eins og kjöt er nýjasta uppfinning fyrirtækisins Impossible Foods. Stöðugt fleiri minnka neyslu á dýraafurðum og fyrirtæki keppast við að framleiða besta gervikjötið.

Nóbelsverðlaun í efnafræði

John B. Goodenough, M. Stanley Whittingham og Akira Yoshino hlutu Nóbelsverðlaunin í efnafræði í ár fyrir þróun á litínjónarafhlöðum.

Rafhlöðurnar eru einstakar að því leyti að þær byggja ekki á efnaskiptum sem brjóta niður rafeindir heldur byggja þær á litínjónum sem flæða á milli plús- og mínusskauts.

Rafhlöðurnar geta geymt mikið rafmagn og er það framleitt úr vind- og sólarorku sem stuðlar að jarðefnaeldneytislausu samfélagi, sem Whittingham hefur unnið að því frá því á áttunda áratugnum. Til þeirra hugmynda má rekja upphaf þróunar litínjónarafhlöðunnar.

Þess má geta að John B. Goodenough, sem starfaði við Texas-háskóla, er 97 ára gamall og elstur allra þeirra sem hlotið hafa Nóbelsverðlaun.

Grundvallarspurningu um sögu alheimsins svarað

Vísindamenn staðfestu í ár tilvist nifteindastjarna og svöruðu á sama tíma einni grundvallarspurningunni um sögu alheimsins.

Hópur stjarnvísindamanna við háskóla og rannsóknastofnanir í Evrópu og Bandaríkjunum fundu í fyrsta sinn sannanir fyrir því hvar þyngstu frumefnin í lotukerfinu verða til í alheiminum.

Niðurstöðurnar sýndu fram á að þung sem og létt frumefni mynduðust við árekstur nifteindastjarna.

Meðal þeirra sem komu að rannsókninni var Kasper Elm Heintz, sem lauk doktorsprófi í stjarneðlisfræði undir leiðsögn Páls Jakobssonar frá Háskóla Íslands.

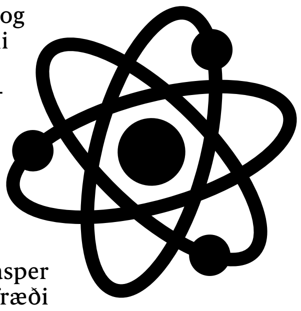

Gefðu gjöf frá frægustu hönnuðum heims

Epal / Harpa / Skeifan 6 / Kringlan / Laugavegur 70 / 5687733 / epal@epal.is / www.epal.is

by Lassen Copenhagen

LAKRIDS BY BÜLOW

normann COPENHAGEN

SKANDINAVISK

louis poulsen

ROSENDAHL

TÆKNI- OG VÍSINDAANNÁLL

Loftslagsváin og vatnsskortur

Síðsumars sendi Alþjóðaauðlindastofnunin frá sér alvarlega viðvörun. Ef við höldum áfram á sömu braut mun vatnsskortur blasa við fjórðungi jarðarbúa í sautján löndum.

Loftslagsváin, öfgar í veðurfari og breytingar á lífkerfum jarðar eru enn og aftur stærsta viðfangsefni vísindaheimsins í ár. Vísindamenn hvaðanæva úr heiminum hafa lengi varað yfirvöld við núverandi og yfirvofandi krísum og krafist aðgerða.

Þrátt fyrir vonarglætu eftir undirritun Parísarsáttmálans árið 2016 hefur nýafstaðin loftslagsráðstefna Sameinuðu þjóðanna sýnt fram á að allt of vægar aðgerðir hafa verið samþykktar og þær þjóðir sem eru meðal verstu mengunarvalda eru alls ekki að gera nóg til að snúa við blaðinu.

Langstærstu notendur vatns eru landbúnaðar- og matvælafyrirtæki og fer langmest vatn í að rækta fóður fyrir nautgripi. Ef vatn væri frekar nýtt í að rækta grænmetisfæði fyrir mannfólk væri hægt að koma í veg fyrir yfirvofandi vatnsskort og enn væri nóg vatn eftir til að gefa öllum þeim sem búa á uppþornuðum svæðum að drekka.

Talið er að vatn verði talsvert verðmætara í framtíðinni. Stríð síðustu áratugi hafa snúist að miklu leyti um olíu en því er spáð að í framtíðinni muni helstu stríð verða háð út af vatni.

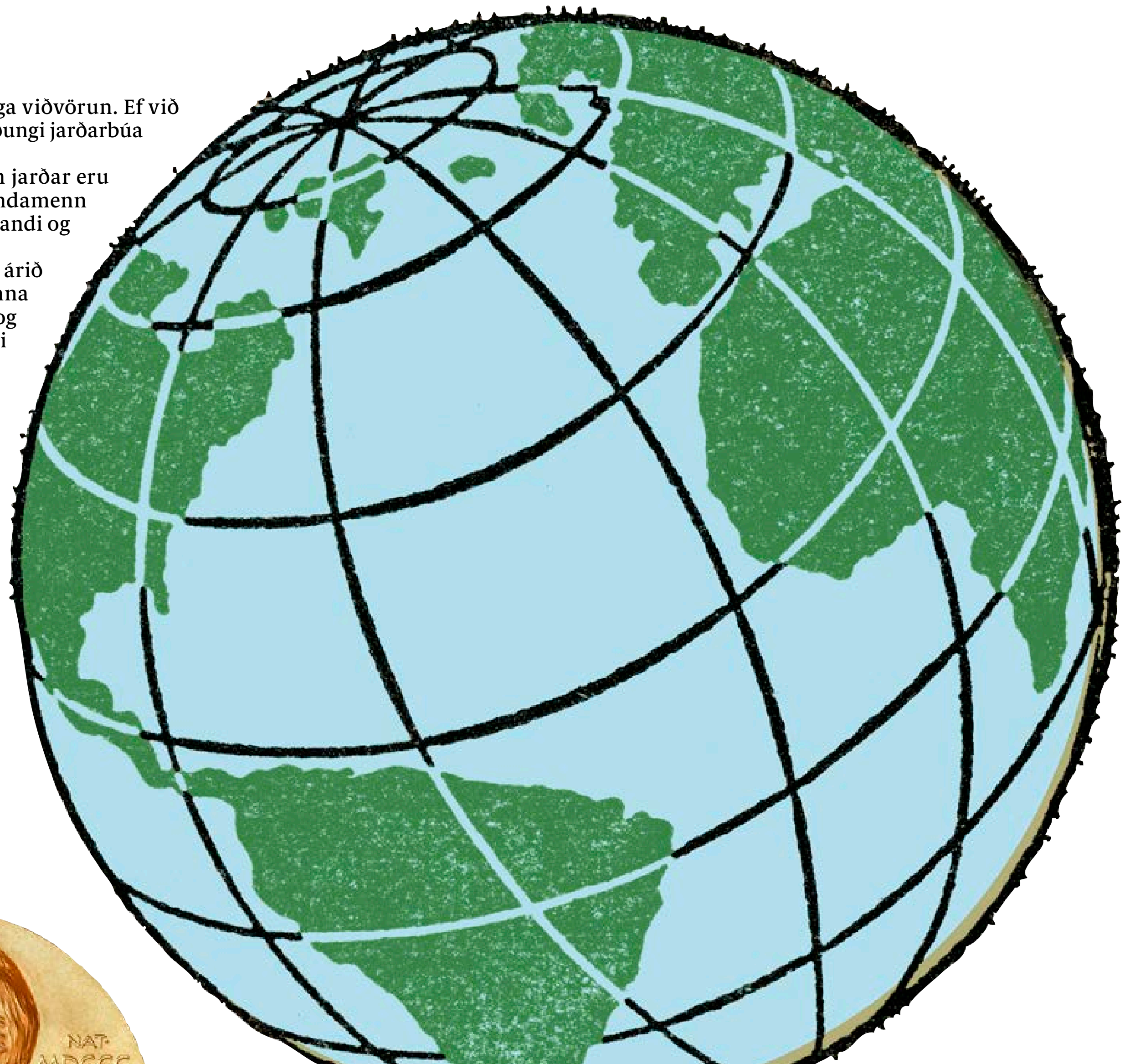

Nóbelsverðlaun í eðlisfræði

Þrír vísindamenn deildu Nóbelsverðlaunum í eðlisfræði fyrir tvær ólíkar uppgötvanir á þessu ári. Annars vegar hlutu þeir Michel Mayor og Didier Queloz verðlaunin fyrir uppgötvun á plánetu á braut um fjarlæga stjörnu og hins vegar hlaut James Peeble verðlaunin fyrir kennilegar uppgötvanir á eðli alheimsins.

Vísindamennirnir þrír deila á milli sín verðlaunafénu sem nemur níu milljónum sænskra króna, eða um 113 milljónum íslenskra króna.

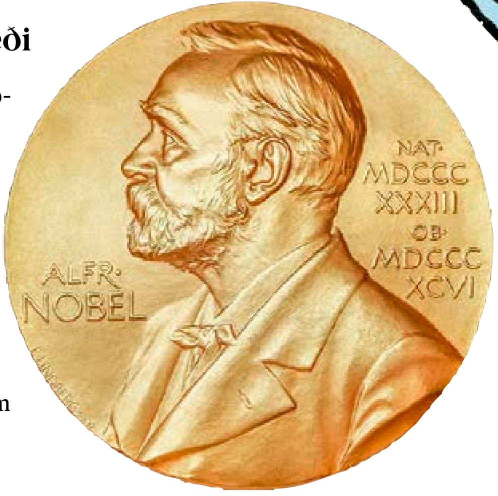

Gott ár í íslenskum vísindum

Merkar rannsóknir á áföllum einstaklinga

Unnur Anna Valdimarsdóttir, prófessor við Læknadeild Háskóla Íslands, er í hópi fremstu vísindamanna heims á sínu sviði. Hún hefur lagt áherslu á að skilja betur þátt erfða í því af hverju sumir einstaklingar missa heilsu í kjölfar áfalla á meðan aðrir þolendur áfalla gera það ekki.

Hún stýrði á árinu rannsókn sem ber heitið Áfallasaga kvenna og unnin er í samvinnu við Íslenska erfðagreiningu. Í henni hefur þegar komið fram að þriðjungur kvenna hefur orðið fyrir kynferðislegri áreitni eða ofbeldi í námi eða starfi. Í rannsóknum hennar hefur einnig komið fram að ótímabær dauðsföll séu algengari meðal kvenna sem misst hafa barn en annarra kvenna.

Á lista yfir áhrifamikla vísindamenn

Jón Atli Benediktsson, rektor Háskóla Íslands og prófessor í rafmagnsverkfræði, og *Kári Stefánsson*, forstjóri Íslenskrar erfðagreiningar og prófessor við Læknadeild Háskóla Íslands, voru á lista yfir áhrifamestu vísindamenn heims sem var birtur í nóvember.

Listinn, sem unninn er á vegum hins virta greiningarfyrirtækis Clarivate Analytics, nær til þess eins prósents vísindamanna innan hverrar fræðigreinar sem mest er vitnað til í vísindagreinum sem birtast í alþjóðlegum vísindatímaritum.

Jón Atli hefur helgað sig rannsóknum í fjarkönnun, mynsturgreiningu, vélrænu námi, stafrænni myndvinnslu, gagnabræðslu og lífverkfræði. Hann hefur einkum horft til þróunar aðferða við úrvinnslu fjarkönnunargagna fenginna með skynjurum frá flugvélum eða gervitunglum.

Tók 32 ár að þróa flogaveikilyf

Sveinbjörn Gizurarson, prófessor við Lyfjafræðideild Háskóla Íslands, hafði lengi unnið að gerð nefúða sem er ætlað að takast á við bráðaflogaveiki.

Flogaveikilyfið var tekið til formlegrar sölu í Bandaríkjunum á árinu. Reiknað er með að það auki mjög lífsgæði þeirra sem glíma við flogaveiki. Flogaveikilyfið á rætur að rekja til rannsókna Sveinbjörns og samstarfsfélaga sem hófust fyrir um 32 árum við Lyfjafræðideild Háskóla Íslands.

Öskjusig í eldfjöllum í tímaritinu Science

Nú undir lok árs birtist grein eftir *Freystein Sigmundsson*, jarðvísindamann við Háskóla Íslands, í hinu heimsfræga riti Science þar sem hann varpaði ljósi á öskjusig í eldfjöllum. Ritstjóri Science bauð Freysteini að fjalla um þetta viðfangsefni sökum einstakrar þekkingar hans á þessu sviði. Greinin er birt til að dýpka sýn lesenda Science á öskjusig en Freysteinn gerir samanburð á gosinu á Hawaii á þessu ári og á atburðarásinni í Bárðarbungu og gosinu í Holuhrauni árin 2014 til 2015.

Verðlaunaður fyrir heimspekiskrif um eðli vísindalegra framfara

Rannsóknir *Finns Dellsén*, dósents í heimspeki við Háskóla Íslands, hafa að miklu leyti snúist um hvernig við öðlumst skilning og þekkingu á heiminum, sérstaklega í vísindum og með hjálp þeirra. Hann hefur meðal annars sett fram og rökstutt þá kenningu að vísindalegar framfarir felist í því að öðlast aukinn skilning á vísindalegum fyrirbærum fremur en til dæmis aukna þekkingu. Þessi „skilningskenning“ er nú meðal fjögurra helstu kenninga heimspekinnar um eðli vísindalegra framfara. Finnur hlaut Hvatningarverðlaun Vísinda- og tækniráðs á árinu 2019 þar sem hann þykir hafa skarað fram úr og skapað væntingar um framlag í vísindastarfi er treysti stoðir mannlífs á Íslandi.

Fyrir samspil lofslagsbreytinga og jökla

Guðfinna Aðalgeirsdóttir er prófessor við Jarðvísindadeild Háskóla Íslands. Jöklafræðirannsóknir hennar hafa vakið athygli, en hún rannsakar jökla, afkomu þeirra, hvernig þeir flæða undan eigin þunga yfir landslagið og móta það, og hvernig jöklar bregðast við loftslagsbreytingum í fortíð, nútíð og framtíð. Vegna loftslags- og jöklabreytinga breytist hraði landupplyftingar og einnig sjávarstaða í kringum Ísland. Á árinu var tindur á Suðurskautslandinu nefndur í höfuðið á Guðfinnu. Erlendir samstarfsmenn hennar sem geta átt í basli með nafnið Guðfinna kalla hana gjarnan Tolly. Tindurinn heitir því Tolly Nunatak.

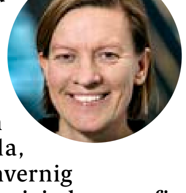

Samspil skóga og loftslagsbreytinga

Rannsóknir *Brynhildar Bjarnadóttur*, skógarvistfræðings og dósents við Háskólann á Akureyri, hafa vakið athygli. Hún hefur rannsakað samspil skóga og loftslagsbreytinga og mögulegrar nýtingar skógræktar til kolefnisbindingar.

Brynhildur hefur rannsakað loftslagsáhrif skógræktar á framræstu mýrlendi, en samspil þessara tveggja landnýtingaraðgerða er lítt þekkt. Vitað er að skógur bindur koltvísýring en framræsla á mýrlendi veldur losun á koltvísýringi. Þannig hefur til að mynda umtalsverð binding átt sér stað á koltvísýringi í asparskógi í framræstri mýri á Suðurlandi.

Þróar sameindalyf fyrir krabbamein

Rannsóknastörf *Baldurs Sveinbjörnssonar*, prófessors við læknadeild Háskólans í Tromsö í Noregi og við Krabbameinsspítalann í Ósló vöktu athygli á árinu. Líftæknifyrirtæki hans, Lytix Biopharma, þróar sameindalyf með þeirri óvenjulegu aðferð að sprauta því í krabbameinsæxli í stað skurðaðgerðar, geislameðferðar eða taka inntöku taflna. Umrætt lyf, sem kallast LTX-315, er enn í þróun en gæti hugsanlega komið á markað 2030.

VINSÆLUSTU JÓLAGJAFIRNAR

-15%

XIAOMI
M365 HLAUPAHJÓL
- 250W, allt að 30km drægni
- 25km/klst hámarkshraði
- Tvöfalt bremsukerfi
- Ljós að framan og aftan

X1003 X1004

ÁÐUR: 68.995

58.646

APPLE
AIRPODS
- Allt að 5 klst. rafhlöðuending
- Allt að 24 klst. ending m. hleðsluhylki
- Siri raddstýring

MV7N2ZMA

24.995

BOSE
NC 700 ÞRÁÐLAUS HEYRNARTÓL
- Allt að 20 klst. rafhlöðuending
- Google Assistant
- Útiloka umhverfishljóð

7942970100 7942970300 7942970400

52.895

APPLE
IPHONE 11
- 6,5" Liquid Retina skjár (828x1792)
- 2 bakmyndavélar með 4k upptöku
- Andlitsskanni og þráðlaus hleðsla

MWLT2AAA MWLU2AAA MWLV2AAA MWLW2AAA MWLX2AAA MWLY2AAA

129.995

SONOS
ONE HÁTALARI
- Þráðlaus tenging með WiFi
- Amazon Alexa raddstýring
- Tengist þráðlaust við aðra Sonos hátalara

22152 22153

34.995

FÁÐU SKIPTIMIÐA

Við viljum að allar gjafir hitti í mark. Þess vegna má prófa gjafirnar heima og skila þeim til 24. janúar. Sjá skilmála á elko.is/skilarettur

NINTENDO
SWITCH LITE
- Ný og spennandi leikjatölva
- Switch fyrir fólk á ferðinni
- Allt innbyggt í létta ferðatölvu

SWILITEGREY SWILITEYELLOW SWILITEPOKEM

39.995

APPLE
WATCH 5
- Always on display
- Tvöfalt minni og öflugri örgjörvi
- Mjög nákvæmur hjartsláttarmælir
- Vatnshelt að 50 metrum

MU652SOA MU662SOA MU672SOA MU682SOA MU692SOA

74.985

RAZER
DEATHADDER ESSENTIAL LEIKJAMÚS
- 6400 DPI næmni
- Synapse 3 forrit fylgir
- 5 forritanlegir hnappar

RAZDAESSENTIA

7.990

NUTRIBULLET
PRO BLANDARI
- 900W blandari með öflugum hnífum
- 1,2 hestöfl og 25.000 snúningar/mín
- 700ml og 950ml mál og uppskriftir fylgja

JMLV2414

19.995

SKYLDUEIGN Á ÖLL HEIMILI

FREEGO
HYPER MASSAGE PRO 2 NUDDBYSSA
- Léttir á vöðvaspennu, stífleika og aumum vöðvum
- Rafhlöðudrifið, með 6 hausum
- Margar stillingar í boði

HMP2BLA HMP2GOL HMP2RED

19.995

ELKO

DORMA HOME
Sængurföt

Sængurfötin frá DORMA HOME eru ofin úr 300 gsm bómullarþræði sem gefur frábæra endingu, viðkomu og mýkt. Þau eru með OEKO-TEX® vottun um að þau séu framleidd án allra skaðlegra efna. Sængurfötin koma í 7 mismunandi mynstrum/litum og fást í 3 stærðum.

Fullt verð 140 x 200 cm: **8.990 kr.**
Jólaverð aðeins: **6.900 kr.**

Fullt verð 140 x 220 cm: **10.990 kr.**
Jólaverð aðeins: **8.900 kr.**

Fullt verð 220 x 200 cm: **15.990 kr.**
Jólaverð aðeins: **11.900 kr.**

SIMBA®

Fallegir og vandaðir inniskór í tveimur litum frá Simba. Skórnir hafa innlegg með svæðanuddi sem eykur blóðflæði um allan líkamann upp í höfuð. Aukið blóðflæði getur slakað á stífum vöðvum í hálsi og á kviðsvæði sem í mörgum tilfellum hefur jákvæða áhrif á meltingu.

Dömustærðir 35-42
Herrastærðir 41-46.

Aðeins 7.900 kr.

SB – DÚNSÆNG OG -KODDI

Sæng 135 x 200 cm. 85% smáfiður og 15% hvítur andadúnn. 100% bómullarver.

Fullt verð: 12.900 kr

Koddi 50 x 70 cm. 70% smáfiður og 30% hvítur andadúnn. 100% bómullarver.

Fullt verð: 6.900 kr

SCANDINAVIAN BEDDING

Sæng **9.900 kr.** Koddi **4.900 kr.**

SIMBA®

SIMBA HYBRID®
heilsukoddi

6 laga heilsukoddi frá Simba. Stærð: 50 x 70 cm.

Aðeins **11.900 kr.**

SIMBA HYBRID®
heilsukoddi með Outlast®

6 laga heilsukoddi frá Simba. Stærð: 50 x 70 cm.

Aðeins **15.900 kr.**

OUTLAST
Háþróað efni sem heldur jöfnum hita. Jacquard bómull í Hybrid koddanum.

FÍNN DÚNN
Lag af sérstaklega fíngerðum og mjúkum andadúni sem gefur koddanum náttúrulega öndun.

HITASTÝRING
3D hitastýringarefni sem tryggir hámarks öndun og loftflæði gegnum koddann.

NANOTUBE TÆKNI
Í miðjum koddanum er lag af smágerðum svampirörum. Þú getur stillt hæð og stífleika koddans með því að bæta í eða taka úr þessu lagi.

MICROFIBRE
Næst er lag af Microtrefjum sem gera þessa hlið koddans bæði mjúka, endingargóða og hentuga fyrir þá sem eiga við ofnæmi að stíða.

JACQUARD BÓMULL
Silkimjúk hágæða bómull með frábærri öndun 300 gsm.

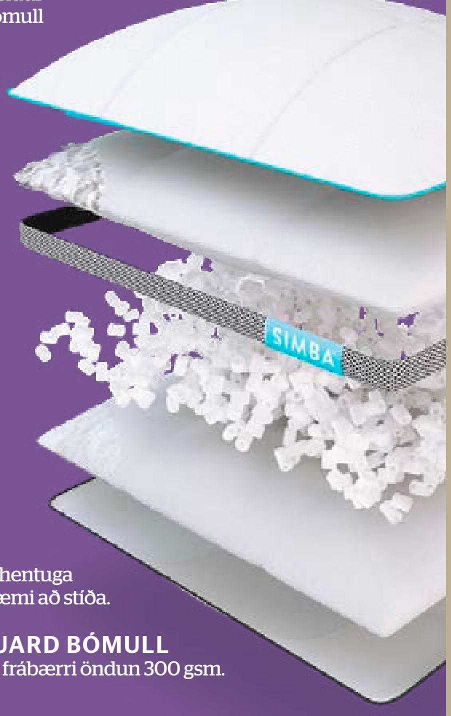

Afgreiðslutími til jóla
19.–20. desember kl. 10-20
21.–22. desember kl. 11-20
23. desember 10-22
Aðfangadagur 10-13 (lokað Holtagörðum)

Holtagörðum, Reykjavík
512 6800
Smáratorgi, Kópavogi
512 6800

Dalsbraut 1, Akureyri
558 1100
Skeiði 1, Ísafirði
456 4566

DORMA

Láttu drauminn rætast

SMÁRATORG | HOLTAGARÐAR
AKUREYRI | ÍSAFJÖRÐUR

www.dorma.is
VEFVERSLUN
ALLTAF OPIN

Fyrir þínar bestu stundir

Sealy **PORTLAND**
heilsurúm með classic botni

Val um svart eða hvítt PU leður eða grátt áklæði á Classic botni.

PORTLAND dýnan frá Sealy® er vönduð og góð heilsudýna. Hún er millistíf með pokagormum. Dýnan er svæðaskipt og veitir fullkominn stuðning útfrá líkamsþyngd - mýkri þar sem þyngd er meiri eins og við axlir og mjaðmir.

Dýnan er samsett úr náttúrulegu Talalay latexi í bland við mismunandi gerðir svamps og trefja. Náttúrulegt Talalay latex eykur loftflæði og heldur þannig hitastigi dýnunnar ávallt réttu.

Áklæðið utan um dýnuna andar einstaklega vel og gefur henni aukna mýkt.

Ef þú vilt sofa vel skaltu koma og prófa Sealy® PORTLAND.

Portland er nú á sérstöku kynningartilboði í DORMA.

Stærð í cm	Stök dýna	Fullt verð með botni og löppum	Kynningartilboð á PORTLAND
Portland 120x200	119.900 kr.	156.800 kr.	125.520 kr.
Portland 140x200	129.900 kr.	169.900 kr.	135.920 kr.
Portland 160x200	139.900 kr.	184.900 kr.	147.920 kr.
Portland 180x200	149.990 kr.	199.990 kr.	159.920 kr.

DORMA

Láttu drauminn rætast

Þurfa að vera á tánum með uppgjörin

Dómur Hæstaréttar í máli Eimskips gegn FME þýðir að skráð félög þurfa að vera á tánum í allri uppgjörsvinnu. Þurfa að bregðast hratt við ef innherjaupplýsingar myndast. Birting innherjaupplýsinga hefur aukist frá því að FME birti ákvörðun sína, segir lektor.

„Nú er búið að taka af allan vafa um það að félög sem eru með fjármálagerninga sem hafa verið teknir til viðskipta á aðalmarkaði Kauphallarinnar þurfa að vera á tánum í allri uppgjörsvinnu,“ segir Andri Fannar Bergþórsson, lektor við lagadeild Háskólans í Reykjavík, í samtali við Markaðinn.

„Það liggur fyrir að þegar drög að uppgjörum fela í sér innherjaupplýsingar þurfa félögin að bregðast hratt við, annaðhvort með því að taka ákvörðun um frestun á birtingu upplýsinganna ef skilyrði fyrir því eru fyrir hendi eða birta innherjaupplýsingarnar áður en uppgjörið sjálft er birt opinberlega.“

Hæstiréttur Íslands kvað í vikunni upp sýknudóm í máli Eimskipafélags Íslands gegn Fjármálaeftirlitinu og íslenska ríkinu. Forsaga málsins er sú að í mars 2017 tók stjórn Fjármálaeftirlitsins ákvörðun um að beita Eimskip stjórnvaldssektum fyrir að hafa ekki birt opinberlega innherjaupplýsingar, sem Fjármálaeftirlitið taldi að hefðu komið fram í fyrstu drögum árshlutareiknings, eins fljótt og auðið var.

Upplýsingaskyldan sem deilt var um í málinu byggir á hugtakinu innherjaupplýsingar, en hugtakið gegnir einnig lykilhlutverki í banni við innherjasvikum. Upphaflega var hugtakinu aðeins ætlað að ná til banns við innherjasvikum en það breyttist þegar Markaðssvikatilskipun Evrópusambandsins, eða MAD, var innleidd í íslenskan rétt árið 2005.

„Innherjaupplýsingar geta verið þannig að þær lýsa einhverju sem hefur orðið, til dæmis samruna, en einnig er nóg að samrunaviðræður séu í gangi sem eru ekki endanlegar upplýsingar, það er að segja, atburðurinn hefur ekki átt sér stað. Í verðbréfaviðskiptalögum er takið fram að útgefanda beri að birta innherjaupplýsingar eins fljótt og auðið er eða taka ákvörðun um frestun á eigin ábyrgð. Það er í samræmi við orðalagið í MAD,“ segir Andri Fannar.

Eitt af þeim álitaefnum sem deilt var um í Eimskipsmálinu var hvort upplýsingaskyldan verði virk um leið og innherjaupplýsingar myndast, jafnvel þótt þær séu ekki endanlegar, eða hvort hún verði ekki virk fyrr en innherjaupplýsingarnar verði endanlegar, til dæmis þegar uppgjör er samþykkt af stjórn félags. Ástæðan fyrir ágreiningnum er sú að tímamark upplýsingaskyldunnar er útfært nánar í reglugerð en ekki verðbréfaviðskiptalögunum sjálfum. Reglugerðinni er meðal annars ætlað að innleiða aðra tilskipun frá Evrópusambandinu sem fjallar nánar um upplýsingaskylduna í MAD.

Í íslensku reglugerðinni er tekið fram að upplýsingaskyldan verði ekki virk fyrr en innherjaupplýsingarnar eru endanlegar. Ef miðað hefði verið við það hefði upplýsingaskylda Eimskips ekki orðið virk fyrr en stjórn félagsins hefði samþykkt uppgjörið. Túlkun Fjármálaeftirlitsins var hins vegar sú að ákvæði reglugerðarinnar sem lýsti tímamarki upplýsingaskyldunnar hefði ekki nægilega lagastoð og það leit þannig á að upplýsingaskyldan yrði virk um leið og innherjaupplýsingar mynduðust. Á öllum dómstólastigum var fallist á rökstuðning Fjármálaeftirlitsins.

„Í grein eftir mig frá 2013 rökstuddi ég þá niðurstöðu að upplýsingaskyldan verði ekki virk fyrr en innherjaupplýsingar eru endanlegar. Byggði ég meðal annars á því að Evrópulöggjöfin var mjög skýr hvað þetta varðar. Það má velta fyrir sér hvort niðurstaða Hæstaréttar hefði verið önnur ef tilskipunin sem útfærði tímamark upplýsingaskyldunnar hefði verið innleidd í verðbréfaviðskiptalögin en ekki reglugerð,“ segir Andri Fannar og nefnir að í Danmörku hafi umrædd tilskipun á sínum tíma verið innleidd í dönsku verðbréfaviðskiptalögin og því hafi enginn vafi leikið á því að upplýsingaskyldan virkjaðist þegar innherjaupplýsingar væru endanlegar.

Stefnt er að innleiðingu á Markaðssvikareglugerð Evrópusambandsins, MAR, sem ætlað er að leysa af hólmi MAD. Í MAR er tekinn af allur vafi um það að tímamörk upplýsingaskyldunnar eru þegar innherjaupplýsingar myndast hjá útgefanda. „Þó að hægt sé að gagnrýna túlkun Hæstaréttar núna þá er hún í samræmi við það sem koma skal,“ segir Andri Fannar.

thorsteinn@frettabladid.is

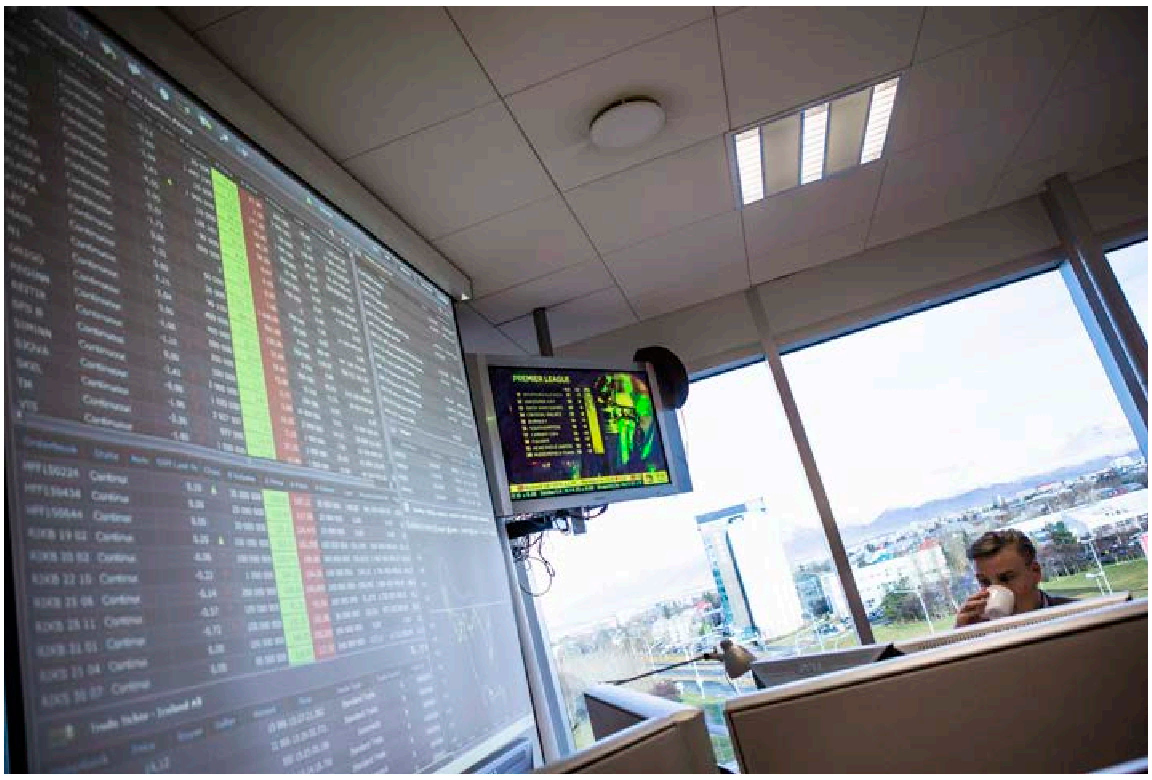

Stefnt er að innleiðingu Evrópureglugerðar sem tekur af allan vafa um þessi mál. FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

Má spyrja hvort of langt sé gengið

Annað mikilvægt álitaefni sem skorið var úr um í dómi Hæstaréttar var tímamark upplýsingaskyldu þegar innherjaupplýsingar myndast í uppgjörsvinnu. Í verðbréfaviðskiptalögunum eru sérákvæði sem fjalla um upplýsingaskyldu útgefanda varðandi ýmsar fjárhagsupplýsingar, til dæmis ársreikninga og árshlutareikninga. Tímasetning á birtingu árshlutareikninganna byggir á dagatali sem útgefandi birtir opinberlega áður en nýtt fjárhagsár hefst.

Í Eimskipsmálinu sló Hæstiréttur því föstu að þegar innherjaupplýsingar myndast í uppgjörsvinnu útgefanda verði upplýsingaskyldan virk um leið og upplýsingarnar myndast og því ekki hægt að bíða fram að birtingu alls uppgjörsins samkvæmt fjárhagsdagatalinu.

„Ég myndi segja að þetta hafi ekki verið augljóst fyrir Eimskipsmálið við hvort tímamark ætti að miða við þessar aðstæður. Greina má töluverða aukningu í birtingu innherjaupplýsinga sem myndast í uppgjörsdrögum útgefanda frá því að Fjármálaeftirlitið birti opinberlega ákvörðun sína um að beita Eimskip stjórnvaldssektum. Framkvæmdin virðist vera í samræmi við núgildandi reglur, sem byggja á löggjöf frá Evrópusambandinu, en það má spyrja sig hvort gengið sé of langt í að skylda útgefendur til að birta innherjaupplýsingar.“ segir Andri Fannar.

> **Þó að hægt sé að gagnrýna túlkun Hæstaréttar núna þá er hún í samræmi við það sem koma skal.**

Andri Fannar Bergþórsson, lektor við lagadeild Háskólans í Reykjavík

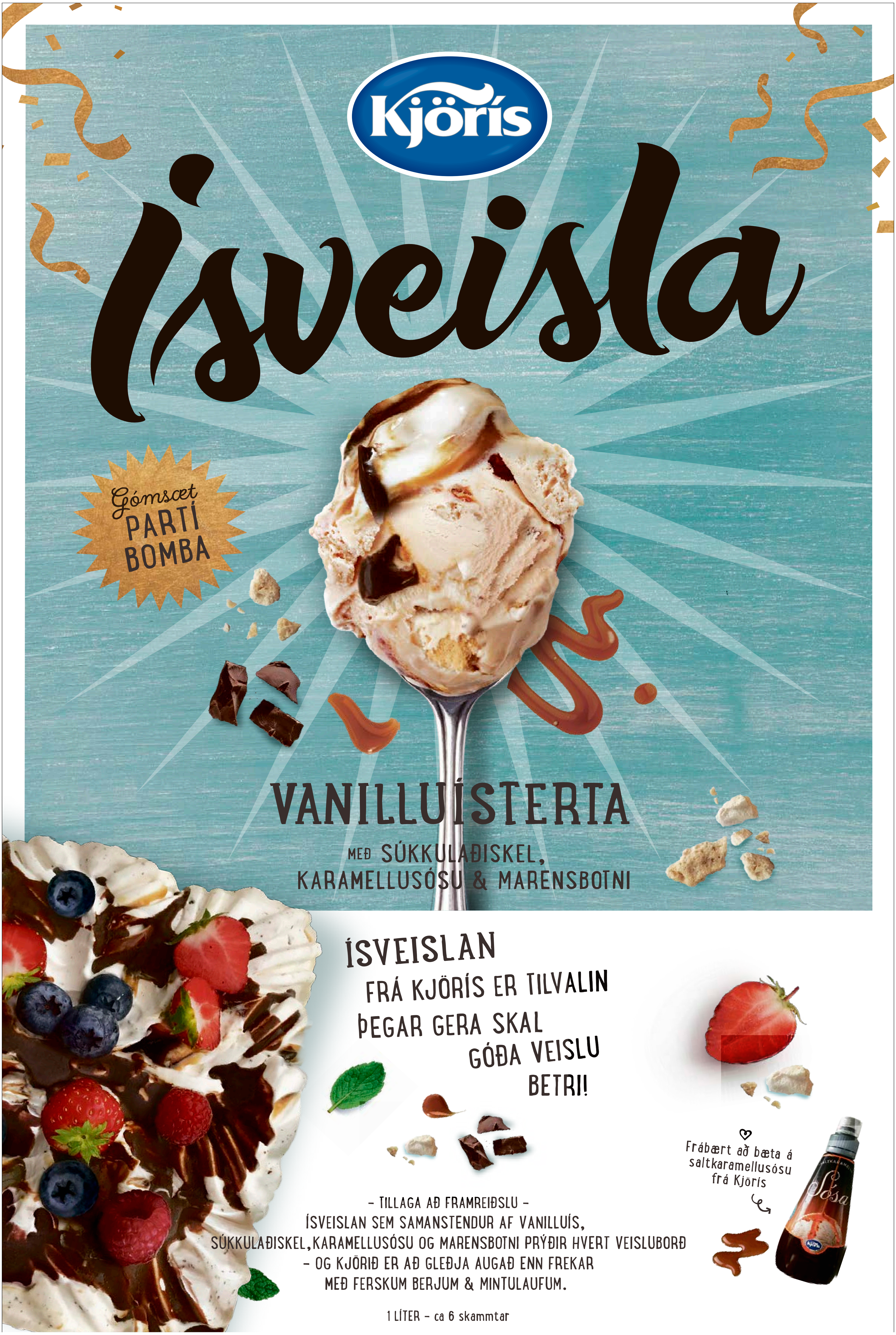
Kjörís
Ísveisla
Gómsæt
PARTÍ
BOMBA
VANILLUÍSTERTA
MEÐ SÚKKULAÐISKEL,
KARAMELLUSÓSU & MARENSBOTNI
ÍSVEISLAN
FRÁ KJÖRÍS ER TILVALIN
ÞEGAR GERA SKAL
GÓÐA VEISLU
BETRI!
Frábært að bæta á
saltkaramellusósu
frá Kjörís
– TILLAGA AÐ FRAMREIÐSLU –
ÍSVEISLAN SEM SAMANSTENDUR AF VANILLUÍS,
SÚKKULAÐISKEL, KARAMELLUSÓSU OG MARENSBOTNI PRÝÐIR HVERT VEISLUBORÐ
– OG KJÖRIÐ ER AÐ GLEÐJA AUGAÐ ENN FREKAR
MEÐ FERSKUM BERJUM & MINTULAUFUM.
1 LÍTER – ca 6 skammtar

Steikin, vínið og bólgueyðandi ...

Doktor.is

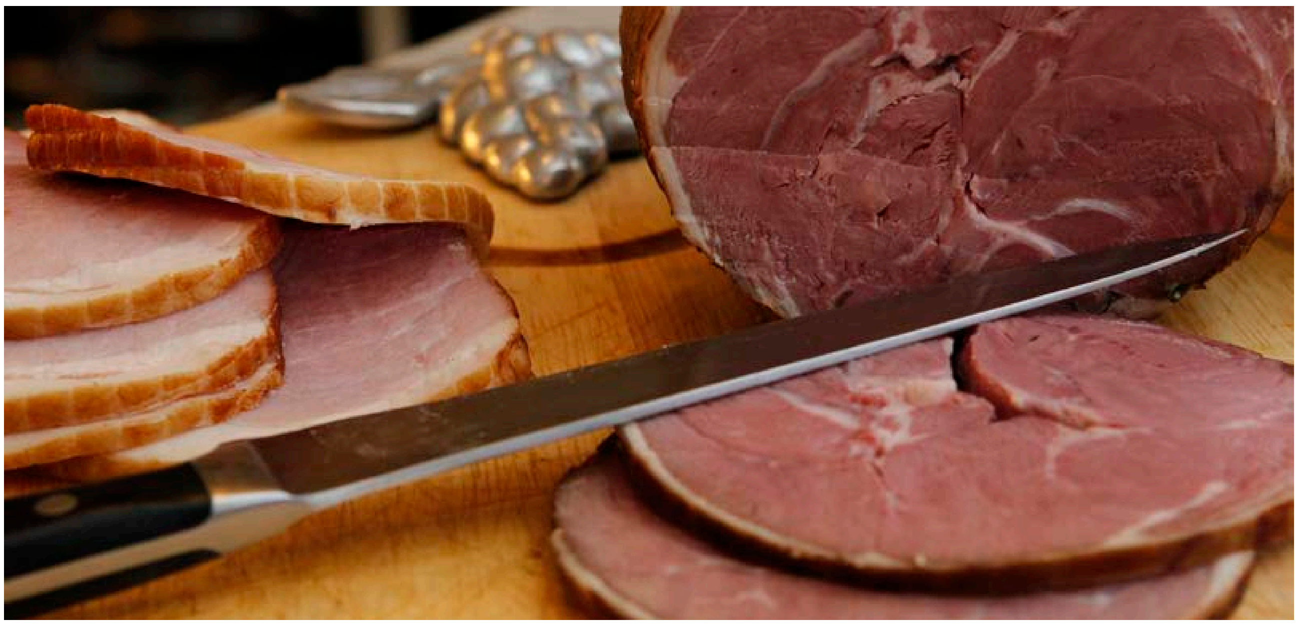

Jólin eru tíminn þegar fleiri en færri borða meira en venjulega. Oftar en ekki er um að ræða kjöt þó að fiskurinn sé alltaf að verða vinsælli. Þá eru býsna margir sem þykir gott að fá sér aðeins í tána og drekka gott vín með matnum, jafnvel fá sér fordrykk, þá er ekki óalgengt að einstaka fái sér koníak með kaffinu. Eflaust fara margir yfir strikið í bæði mat og drykk, en hvaða máli skiptir það svosem þegar manni líður vel? Hægt er að velta upp mörgum tegundum af matseðlum og hver og einn á sinn uppáhalds geri ég ráð fyrir.

Sú sem líklega væri vinsæl hjá þvagsýrugigtarpúkanum og líka hjá veitingamönnum víða um heim er algjör lúxusfæða. Hvítlauksristaður og smjörsteiktur humar sem forréttur, nautalund með ferskum grilluðum aspas, fylltum sveppum og bearnaise. Þessu fylgjandi að sjálfsögðu vín sem passa við hvern rétt, frönsk súkkulaðikaka með rjóma og tvöfaldur espresso. Þessi samsetning alveg steinliggur fyrir þá sem eiga á hættu að fá þvagsýrugigtarkast, því miður. Sama gildir reyndar um villibráðina að hluta og svo ekki síst hamborgarhrygginn og reykta kjötið almennt líkt og hangikjötið. Þeir eru ófáir einstaklingarnir sem hafa vaknað um miðja nótt við nístandi sársauka, jafnvel brunatilfinningu, og geta með engu móti legið kyrrir undir sænginni vegna verkja. Algengast er að fá þvagsýrugigtarkast í lið stórutáar en það getur svosem verið hvaða liður sem er sem bólgnar upp. Eymslin eru svo mikil að það má varla koma við húðina yfir bólgna liðnum, hvað þá nota hann og stíga í. Algengara er að karlar á miðjum aldri fái slík köst, en konur eftir tíðahvörf er hópur sem ætti mögulega líka að vara sig á humri og nautalund á sama kvöldi.

En hvað er það sem gerist við slík köst? Þessir einstaklingar eru ekki með neina gigt í sjálfu sér en fá samt gífurlega bólgu í liði sem getur tekið margar vikur að ganga til baka. Skýringin er margþætt en í grunninn falla út kristallar í þá liði sem bólgna upp í kjölfar þess að þvagsýra safnast upp í líkama viðkomandi. Undir venjulegum kringumstæðum myndast þvagsýra við ákveðin efnaskipti og nýrun sjá um að losa hana út án þess að við finnum mikið fyrir því. Ef nýrun virka ekki sem skyldi eða við framleiðum of mikið af þvagsýru aukast líkurnar á því að fá kast.

Lífsstíll, mataræði og ýmsir sjúkdómar geta ýtt undir þetta ástand, en þar ber einna helst að telja neyslu á dýrapróteinum, fitu, ákveðnum tegundum grænmetis, einföld kolvetni, ger, áfengisneyslu og þá sérstaklega bjór og reykingar. Þeir sem þjást af háum blóðþrýstingi, sykursýki og svokölluðum lífsstílssjúkdómum auk krabbameina eru í meiri áhættu. Svelti og ofþornun auk vissra lyfja eru einnig áhættuþættir svo það er ýmislegt sem ber að varast.

Greiningin er fyrst og fremst klínísk hjá þeim sem koma í kasti til læknis og þurfa nauðsynlega á lyfjum að halda til að tækla svæsinn verkinn sem fylgir bólgunni. Yfirleitt er einnig reynt að mæla þvagsýru í blóði og fá staðfestingu. Sumir fá bara einu sinni kast, en flestir fá ítrekað einkenni og þurfa nákvæmar leiðbeiningar um hvað beri að forðast auk þess sem margir fá lyf í forvarnarskyni. Ýmsar leiðir eru færar til að meðhöndla köstin sjálf, en þær byggja fyrst og fremst á bólgueyðandi og verkjastillandi lyfjum. Hjá velflestum næst mjög viðunandi árangur og ekki verða neinar langtímaafleiðingar, þó er þekkt að fá húðbreytingar, útfellingar í festum og sinum auk þess að geta myndað nýrnasteina.

Það er því almennt mælt með hollu, trefjaríku fæði, ríkulegri neyslu á vatni, að draga úr áfengisneyslu og tóbaksnotkun, hreyfa sig reglubundið og draga úr álagi og streitu. Það rímar við hið fornkveðna að halda góðu jafnvægi milli líkama og sálar, en matur er reyndar stór þáttur í því. Að þessu sögðu þá njótið jólanna.

Teitur Guðmundsson
læknir

KIRKJUGARÐAR REYKJAVÍKURPRÓFASTSDÆMA

Opnunartímar
Kirkjugarða Reykjavíkur um jólin

Á aðventunni, um jól og áramót eru Fossvogskirkjugarður, Gufuneskirkjugarður, Kópavogskirkjugarður og Hólavallagarður opnir allan sólarhringinn nema **Fossvogskirkjugarður er lokaður fyrir allri bílaumferð á aðfangadag milli kl 11:00 og 14:00 vegna mikils fjölda gangandi og slysahættu.**

Þeir sem ekki geta vitjað leiða ástvina sinna nema koma akandi er bent á að koma annað hvort fyrir eða eftir tilgreindan lokunartíma.

Ökumönnum er bent á bílastæði við Fossvogskirkju, Suðurhlíð og Vesturhlíð. Á Þorláksmessu og aðfangadag er hringakstur í Gufuneskirkjugarði með aðkomu eingöngu frá Hallsvegi og farið er út norðan megin inn á Borgaveg eins og verið hefur.

Símavarsla verður á skrifstofu Kirkjugarðanna á aðfangadag og gamlársdag frá kl. 08:00 - 12:00 í síma 585 2700 fyrir þá sem þurfa að leita upplýsinga og aðstoðar.

Hægt er að nálgast upplýsingar um staðsetningu leiða á vefnum **www.gardur.is**

Starfsfólk Kirkjugarða Reykjavíkurprófastsdæma.
www.kirkjugardar.is

Fyrsta nýrnaígræðslan hér á landi var árið 2003. FRÉTTABLAÐIÐ/AFP

Hófu ígræðslu nýrna úr látnum líffæragjöfum

LÆKNISFRÆÐI Í haust hófst nýr kafli í nýrnaígræðslum á Landspítalanum þegar fyrstu ígræðslurnar höfust þar sem grætt var líffæri úr látnum íslenskum nýrnagjöfum.

Fram kemur í frétt frá Landspítalanum að slíkar aðgerðir séu mun einfaldari en aðgerðir þar sem gjafinn er lifandi og er það talið til marks um að spítalinn sé í fremstu röð.

Íslendingar hafa árum saman gefið úr sér líffæri, þar á meðal nýru, en landsmenn hafa gefið mun fleiri líffæri en koma að notum hér á landi.

Fram til þessa voru Íslendingar sendir utan í ígræðslur. Í fréttinni segir að fyrsta ígræðslan í Íslending hafi verið gerð í Lundúnum árið 1970 og er sá nýrnaþegi enn í fullu fjöri og nýtir enn nýrað sem gefið var, nær 50 árum síðar. Segir jafnframt að fyrsta nýrnaígræðslan hér á landi hafi farið fram árið 2003 og var þá grætt nýra úr lifandi gjafa. Upp frá því hafa 115 ígræðslur verið gerðar hér á landi. Þess er jafnframt getið að um þessar mundir geri íslensk lög ráð fyrir að allir Íslendingar séu líffæragjafar, hafi þeir ekki ákveðið annað og skráð.

Nýrnaígræðslur eru algengustu líffæraígræðslurnar, en fimmtán til tuttugu Íslendingar þurfa þeirra með árlega. Þá segir að þeir séu mun færri sem þurfa á ígræðslu að halda þegar kemur að lifur, lungum eða hjarta. – jþ

> **Fyrsta ígræðslan í Íslending var gerð í Lundúnum árið 1970 og er sá nýrnaþegi enn í fullu fjöri og nýtir enn nýrað sem gefið var, nær 50 árum síðar.**

BANG & OLUFSEN
BeoPlay
H9 3rd gen
73.000,-
BeoPlay
E8 2.0
52.500,-
BeoPlay A1
38.000,-
BeoPlay M5
85.000,-
BeoPlay P6
55.000,-
A9 MK-IV REYKT EIK, + Bronze MK-IV BRONZE
395.000,-
A9 MK-IV SVARTUR og MK-IV HVÍTUR
365.000,-
NÁNARI UPPLÝSINGAR Á BANG-OLUFSEN.COM
BANG & OLUFSEN
LÁGMÚLA 8 · SÍMI 530 2800
NÁNARI UPPLÝSINGAR Á ORMSSON.IS
Bang & Olufsen á Íslandi
ORMSSON

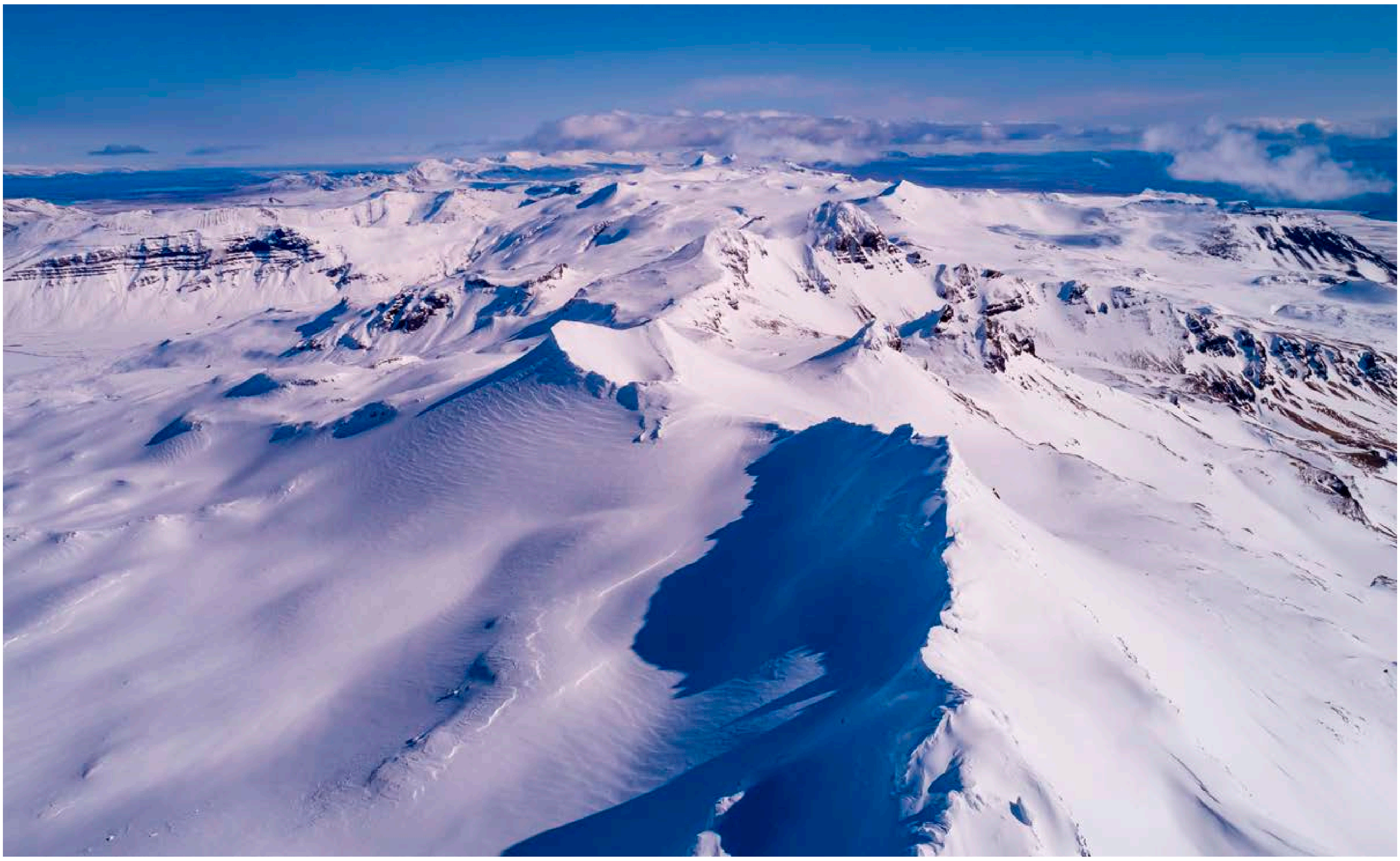

Helgrindur kljúfa Snæfellsnes í tvennt eftir endilöngu og standa undir nafni sem hrikalegur fjallgarður. MYNDIR/ÓMB

Himneskar Helgrindur

Tómas Guðbjartsson
hjartaskurðlæknir og náttúruunnandi
og **Ólafur Már Björnsson**
augnlæknir og ljósmyndari

Ofan Grundarfjarðar á Snæfellsnesi er hrikalegur fjallgarður sem heitir því kuldalega nafni Helgrindur. Þarna er oft stórviðrasamt og í mestu hvassviðrum hvín í þeim eins og fölsku pípuorgeli og geta lætin heyrst alla leið niður í Grundarfjörð. En þótt nafnið sé fráhrindandi þá er ganga á Helgrindur frábær upplifun í góðu veðri og ekki eru Grindurnar síðri fyrir þá sem stunda vetrarferðir og fjallaskíði. Algengast er að hefja gönguna við bæinn Kálfárvelli, rétt áður en komið er að Búðum. Gengið er meðfram Kálfá austan megin en í henni er fallegur foss. Fyrsta brekkan er býsna brött og því skynsamlegt að notast við stafi og í vetrarferðum mannbrodda og ísöxi. Þegar brekkan er að baki tekur við nokkuð aflíðandi Kálfárdalur með litlum fossum og smátjörnum. Smám saman eykst brattinn og þá opnast stórkostlegur fjallasalur sem skartar fjöllum eins og Stakkfelli, Kambi og Erninum. Í vestri gnæfir síðan sjálfur Snæfellsjökull (1.485 m). Haldið er í norður upp brekkur Helgrinda uns komið er að hæsta tindinum, Böðvarskúlu (988 m). Þarna blasir Breiðafjörðurinn við í öllu sínu veldi en ekki er síður tilkomumikið að sjá Kirkjufellið og Grundarfjörð og til austurs glittir í Kolgrafarfjörð. Skammt frá Böðvarskúlu er skarð þar sem hægt er að renna sér á fjallaskíðum niður norðurhlíðar fjallsins, jafnvel alla leið að fossinum fræga við Kirkjufell. Þetta er með eftirminnilegri fjallaskíðabrekkum á Íslandi en á sumrin er þetta sömuleiðis frábær gönguleið. Flestir kjósa þó að ganga sömu leið til baka af Helgrindum að Kálfárvöllum, eða halda í vestur og norður af Böðvarskúlu og þaðan meðfram fjallinu Kaldnasa (986 m) uns komið er í hömrum girtan Lárdal sem leiðir að þjóðveginum skammt frá Kvíárbryggju. Það eru ekki nema tæpir 15 km að þvera Snæfellsnes yfir Helgrindur og tekur daginn með 1.000 m hækkun. Ekki er ráðlegt að halda á Helgrindur nema veðurspá sé góð, enda fjallið mikið veðravíti eins og nafnið gefur til kynna. En í góðu veðri eru fáir staðir sem bjóða upp á annað eins landslag og útsýni – og örstutt í himnaríki.

Fókus á hjarta landsins

Ofan af Helgrindum fæst frábært útsýni yfir Kirkjufell og Grundarfjörð.

Á veturna eru Helgrindur ísilagðar og minna helst á frystikistu.

ÁSKRIFT GERIR TÖLURNAR ÞÍNAR ÓGLEYMANLEGAR!

SKELLTU HAPPATÖLUNUM ÞÍNUM Í ÁSKRIFT ÞVÍ
ÞÁ ERU ÞÆR MEÐ Í LEIKNUM SAMA HVAÐ Á DYNUR.
ÞÚ GREIÐIR FAST MÁNAÐARGJALD ÞANNIG AÐ ÞEGAR
ÞAÐ ERU FIMM LAUGARDAGAR Í MÁNUÐINUM ÞÁ
BORGAR ÞÚ BARA FYRIR FJÓRA!

GRÆJAÐU ÁSKRIFTINA Á LOTTO.IS
EÐA HRINGDU Í SÍMA 580 2500

Lottó
LEIKURINN OKKAR

Í SAMSTARFI VIÐ
VALITOR

SKOÐUN

Þjáningin

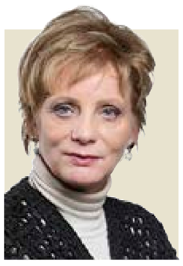

Kolbrún Bergþórsdóttir
kolbrunb@frettabladid.is

Allir einstaklingar sem einhvern tíma hafa horft upp á langdregið dauðastríð manneskju sem þeim þykir vænt um hljóta að kannast við óskina um að hún fái að deyja fyrr en síðar. Vonlaust er um bata og lífinu er í raun lokið. Jafn sárt og það er að kveðja þá er dauðinn í þessum tilvikum blessun fyrir þann sem þjáist. Ekki er þó víst að sá dauðveiki sé á þeirri skoðun. Hann ætlar sér að berjast, jafnvel þótt baráttan sé vonlaus. Það er hans val. Það er einnig val ef manneskja í þessari stöðu segir: Nú er nóg komið, ég vil fá að fara. Það val ber einnig að virða. Ef einstaklingur er í dái og getur ekki tjáð sig en vitað er að hann hefði aldrei viljað að sér væri haldið á lífi í vonlausri aðstöðu þá á sömuleiðis að virða það og leyfa honum að kveðja,

Það eru öruggt þessar myndir sem Íslendingar hafa í huga þegar þeir segjast í skoðanakönnunum vera hlynntir dánaraðstoð. Þeir sjá sjálfa sig í þeim sporum að liggja fyrir dauðanum, eiga enga von um bata en vera samt haldið á lífi. Hugsunin er þessi: Þegar svo er komið vil ég fá að fara. Þetta er fullkomlega eðlileg ósk sem ætti að vera hægt að uppfylla. Og vissulega er það oft gert á sjúkrahúsum landsins. Vonlausri meðferð er hætt. Slökkt er á tækjum sem halda viðkomandi á lífi. Ekki getur það flokkast sem grimm lausn. Þvert á móti er hún mannúðleg.

Það er sjálfsagt að manneskja sem þjáist í vonlausri baráttu fyrir lífi sínu fái sjálf að ákveða að nóg sé komið. Þetta er hennar líf, hennar þjáning. Vissulega er hægt að dæla í hana lyfjum, koma henni í dá svo að hún finni ekki fyrir kvölum, en um leið finnur hún heldur ekki fyrir neinu öðru. Hún er lifandi dauð. Manneskja sem vill deyja með reisn getur ekki hugsað sér neitt skelfilegra en að lifa þannig.

Það er ekki hægt að flýja dauðann. En stundum er blessunarlega hægt að ráða því hvenær hann kemur. Það er skelfilegt hlutskipti fyrir einstaklinga að þurfa að hafast við í biðstöð dauðans og þjást þar vegna harðrar andstöðu við að þeir fái að yfirgefa þennan heim, eins og þeir sjálfir óska. Við lifum í þjóðfélagi þar sem stöðugt er minnt á að einstaklingur ráði yfir eigin líkama. Af einhverjum ástæðum þykir þetta ekki eiga við þegar einstaklingur sem þjáist óbærilega þráir ekkert heitar en að fá að kveðja þetta líf.

Árið 2015 sýndi skoðanakönnun að um 75 prósent svarenda væru hlynnt dánaraðstoð. Stuðningur hefur aukist síðan þá en í nýlegri könnun Lífsvirðingar, félags um dánaraðstoð, segjast tæplega 78 prósent aðspurðra styðja dánaraðstoð. Þetta er há tala, líkt og í fyrri könnun. Heilbrigðisstéttir eru þó tregar til að sýna málinu stuðning, máli sem snýst um rétt einstaklings til að taka ákvörðun um eigið líf. Dánaraðstoð snýst ekki um einhverja duttlunga heldur um ástand þar sem engin lækning er möguleg og lífið er orðið óbærilegt.

Dánaraðstoð ætti að lögleiða hér á landi, enda er hún mannréttindamál.

Þeir sjá sjálfa sig í þeim sporum að liggja fyrir dauðanum, eiga enga von um bata en vera samt haldið á lífi.

Tannlækningar í Ungverjalandi

Sparaðu allt að 50-70%!

Hafðu samband:
+ 36 70 942 9573

info@fedaszdental.hu
www.tannlaeknathjonusta.is

Halldór

Frá degi til dags

Hrossaþjófnaður

Þegar Sigmundur Davíð yfirgaf Framsóknarflokkinn haustið 2017 hrifsaði hann með sér stóran hluta af fylginu, frambjóðendum og fulltrúum. Nú kemur í ljós að hann tók einnig með sér hugverk. Guðni Ágústsson, fyrrverandi formaður og ráðherra, greinir frá því að hann hafi átt hugmyndina að hestsmerkinu þegar til tals kom að breyta merki Framsóknarflokksins árið 2001. Brá honum illilega að sjá Miðflokksmenn flagga hinu hvíta hrossi og enn verra var að það hafði verið skrumskælt. Guðni sá fyrir sér alíslenskan fák, en ekki erlent klippi-hryðjuverk. Þrátt fyrir að vera með unnið höfundarréttarmál í höndunum lét hann þessa ósvinnu átalda og henti frekar gaman að því eins og honum er einum lagið.

Ekki flókið

Innhringihetjur Útvarps Sögu ráða sér vart fyrir kæti vegna sigurs Boris Johnson. Hallur Hallsson var gestur Péturs Gunnlaugssonar á Sögu. Þetta er ekki flókið hjá Halla. Boris hafi skorið á rembihnútinn Brexit. Fólk hafi orðið afhuga ESB vegna glóbalismans. Hætt er við að það heyrist hljóð úr horni þegar Boris þarf að gera umfangsmikla viðskiptasamninga við evrópsku glóbalistana. Ekki bætir úr skák þegar Skotar krefjast lausnar undan kúgun miðstjórnarvalds Englendinga. Þá vandast málið.

kristinnhaukur@frettabladid.is

Engar skítareddingar – takk!

Þorgerður Katrín Gunnarsdóttir
formaður Viðreisnar

Sambúð okkar við náttúruna er gjöful, undursamleg og mögnuð en á sama tíma óbilgjörn, stormasöm og öfgakennd. Hún gefur okkur kraft, orku og ólýsanlega fegurð en á sama tíma getur hún tekið frá okkur kraft, skapað ótta og óöryggi. Óveðrið sem geisaði í síðustu viku kom ekki á óvart. Við því hafði verið varað. Þetta var ekki fyrsti stormurinn sem við höfum mætt og ekki sá síðasti. Það er ljóst.

Viðbragðsaðilar um allt land eiga hrós skilið fyrir það þrekvirki sem þeir unnu. Veikleikar raforkukerfisins komu heldur ekki á óvart enda búið að vara við þeim ítrekað síðustu áratugina. Sums staðar á Norðurlandi var vitað að ekkert varaafl væri til staðar, að tengivirki væru ekki yfirbyggð með tilheyrandi áhættu og að rafmagnslínur sem lögðust niður, eins og á Dalvík, væru ekki í takti við orkuöryggi 21. aldarinnar. Allt var þetta vitað. Þess vegna var lítil reisn yfir viðbrögðum ákveðinna ráðherra Sjálfstæðisflokks og Framsóknarflokks. Þessara sömu flokka sem hafa meira og minna borið ábyrgð á orku- og byggðamálum frá lýðveldisstofnun. Í stað þess að þjappa þjóðinni saman þá kepptust þeir við að etja fólki og landshlutum saman. Reynt var að reka fleyg á milli hópa, í stað þess að sameina þá og finna lausnir. Segja skýrt að við erum ein þjóð í einu landi. Að það sé á okkar allra ábyrgð að tryggja öryggi fólks og fyrirtækja.

Átakshópur hefur nú verið skipaður sem á að kortleggja ástandið. Sem er fínt. Sá hópur má ekki enda sem átakahópur þótt nálgun sumra ráðherra bjóði þeirri hættu heim. Afgerandi forgang þarf um málið. Fjármagnið til uppbyggingar raforkuöryggis er ekki vandamál, líkt og ráðherrar hafa bent á.

Þjóðin á það inni hjá okkur sem störfum í stjórnmálum að við lítum í eigin barm og spyrjum okkur hvað við getum gert til þess að tryggja að farið verði í raunverulegar aðgerðir en ekki skítareddingar. Hér þurfum við einfaldlega að vera í sama liði og gera betur.

Fjármagnið til uppbyggingar raforkuöryggis er ekki vandamál, líkt og ráðherrar hafa bent á.

FRÉTTABLAÐIÐ **ÚTGÁFUFÉLAG:** Torg ehf. **STJÓRNARFORMAÐUR:** Helgi Magnússon **FORSTJÓRI OG ÚTGEFANDI:** Jóhanna Helga Viðarsdóttir **RITSTJÓRAR:** Davíð Stefánsson *david@frettabladid.is*, Jón Þórisson *jon@frettabladid.is*, **MARKAÐURINN:** Hörður Ægisson *hordur@frettabladid.is* **FRÉTTABLAÐIÐ.IS:** Sunna Karen Sigurþórsdóttir *sunnak@frettabladid.is.*
Fréttablaðið kemur út í 80.000 eintökum og er dreift ókeypis á heimili á höfuðborgarsvæðinu og Akureyri. Einnig er hægt að fá blaðið í völdum verslunum á landsbyggðinni. Fréttablaðið áskilur sér rétt til að birta allt efni blaðsins í stafrænu formi og í gagnabönkum án endurgjalds. ISSN 1670-3871 **FRÉTTABLAÐIÐ Kalkofnsvegur 2, 101 Reykjavík Sími: 550 5000,** *ritstjorn@frettabladid.is* **HELGARBLAÐ:** Kristjana Björg Guðbrandsdóttir *kristjanabjorg@frettabladid.is* **MENNING:** Kolbrún Bergþórsdóttir *kolbrunb@frettabladid.is* **LJÓSMYNDIR:** Anton Brink *anton@frettabladid.is* **FRAMLEIÐSLUSTJÓRI:** Sæmundur Freyr Árnason *sfa@frettabladid.is*

Þetta er makríllinn okkar, strákur

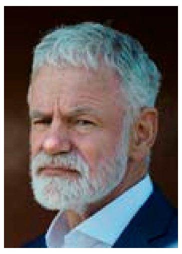

Kári Stefánsson
forstjóri
Íslenskrar
erfðagreiningar

Í grein sinni í Fréttablaðinu í gær ásakar Sigurgeir B. Kristgeirsson mig um óheiðarleika í samanburði mínum á verði makríls á Íslandi og í Noregi og síðan heldur hann því fram að ég saki útgerðarmenn um að hlunnfara sjómenn og sveitarfélög og stela undan skatti. Ég vil árétta eftirfarandi:

Ég hef engan samanburð gert á verði makríls á Íslandi og í Noregi heldur einungis vitnað í samanburð sem Verðlagstofa skiptaverðs birti. Sá samanburður sýnir að 2018 var verðið í Noregi þrisvar sinnum hærra en á Íslandi. Ég hélt því fram og geri enn að þjóðin eigi rétt á skýringu á þessum mun vegna þess að hún á þennan makríl. Ég benti á að í þessum verðmun gæti leynst alls konar svínarí en sagði jafnframt að ég vonaði að svo væri ekki, en það þyrfti að rannsaka málið til þess að tryggja hagsmuni þjóðarinnar. Í grein sinni segir Sigurgeir: „Með nákvæmari heimavinnu, gúggli og kannski símtali við japanskan vin hefði Kári getað fengið upplýsingar um makrílverð í Japan. Þá vissi hann nú að verð á markíl í stærri og verðmeiri flokkum sveiflaðist á tímabilinu um 160-360 jen á kílóið.“ Hvernig stendur þá á því að árið 2018 var verð á makríl sem var landað á Íslandi það sama allt árið um kring? Á því voru engar sveiflur. Ein möguleg skýring á því er að það hafi verið verðsamráð meðal kaupenda á Íslandi, sem við skulum vona að hafi ekki verið.

Það er hámark ósvífninnar þegar fulltrúi þeirra heldur því fram að það felist óheiðarleiki í því að fara fram á að það sé rannsakað, þegar það kemur í ljós að það lítur út fyrir að þjóðin sé að fá minna fyrir sinn snúð en hún heldur að hún eigi skilið.

Útgerðarmenn eru að höndla með verðmæti sem þjóðin á fyrst og fremst. Það er hámark ósvífninnar þegar fulltrúi þeirra heldur því fram að það felist óheiðarleiki í því að fara fram á að það sé rannsakað, þegar það kemur í ljós að það lítur út fyrir að þjóðin sé að fá minna fyrir sinn snúð en hún heldur að hún eigi skilið.

Listin að lifa er mikil list og línudans hjá mörgum

Hjördís Björg Kristinsdóttir
eldri borgari

Engin ánauð er verri en að vera eigin þræll. – Seneca

Eftir að hafa lesið þessi rituðu orð Seneca hér fyrir ofan, datt ég inn í smá jólahugleiðslu.

Fór að hugleiða í morgunsárið, erum við okkar eigin þrælar, eða mammons, jafnvel beggja?

Erum við svo upptekin við að dansa kringum gullkálfinn að við gleymum tilgangi jólanna? Það virðist svo, að gjafirnar séu í fyrsta sæti hjá of mörgum en sem betur fer er samvera með þeim sem okkur eru hjartkærust enn í fyrsta sæti hjá öðrum hópi. Þegar litið er til baka eftir einhver ár, og við setjumst niður til að skoða „gamlar“ jólamyndir, hvort ætli veki þá upp betri minningar og þakklæti að sjá fánýtar gjafir, eða sjá ástvini og fjölskyldumeðlimi á myndunum? Sjá hvað börnin, barnabörnin og jafnvel barnabarnabörnin hafa stækkað og líta yfir farinn veg með þessum elskum. Þar er stórfjölskyldan saman komin til að gleðjast saman og leggja þannig sitt af mörkum inn í minningasjóðinn, sem er besti og dýrmætasti sjóðurinn.

Mín niðurstaða, eftir þessa morgunhugleiðslu er sú að gjafakaup og peningaeyðsla, sem virðist vera að kaffæra suma á þessum árstíma, sé lítils virði. Svo ég minnst nú ekki á þau ósköp, þegar þannig er komið, að einhvers konar keppni myndast um hver gefur dýrustu og stærstu gjöfina.

En svo söknum við einnig þeirra sem hafa kvatt þennan heim, og ekki koma oftar í jólagleði stórfjölskyldunnar. Mín niðurstaða, eftir þessa morgunhugleiðslu er sú að gjafakaup og peningaeyðsla, sem virðist vera að kaffæra suma á þessum árstíma, sé lítils virði. Svo ég minnst nú ekki á þau ósköp, þegar þannig er komið, að einhvers konar keppni myndast um hver gefur dýrustu og stærstu gjöfina. Elskurnar mínar, munum hvað gefur okkur mestu og dýrmætustu jólagjöfina, það er að geta sýnt kærleikann með því að gefa okkur tíma til að njóta samverustunda með þeim sem okkur eru kærastir. Deili þessari smá jólahugleiðingu með ykkur kæru landsmenn, þegar styttist í að við fögnum að jólahátíðinni.

Landslag og loftslagsvá

Björk Guðmundsdóttir
landslagsarkitekt FÍLA, IFLA-fulltrúi og stjórnarmeðlimur FÍLA

Frá síðari hluta 20. aldarinnar hafa breytingar á veðurfari orðið áþreifanlegar um allan heim og haft áhrif á umhverfið hraðar en fyrri breytingar. Þessi áhrif munu umbreyta landsvæðum, líffræðilegum fjölbreytileika og vistkerfum og valda umbreytingu á hvernig við lifum og nýtum okkur landslag. Loftslagsaðgerðasinninn Greta Thunberg er á allra vörum og er jafnvel talað um að hún geti haft úrslitaáhrif á þróun heimsmála. Greta vekur ekki bara athygli fyrir að vera ung og hugrökk, með ákveðnar skoðanir og að segja þær upphátt, heldur er hún líka kvenkyns. En það var einnig annar frumkvöðull fyrir umhverfishreyfingu sem fór af stað snemma á sjöunda áratugnum – árið 1962 gaf bandaríska vísinda- og náttúruverndarkonan Rachel Carson út bókina Silent Spring eða Raddir vorsins þagna. Það verk leiddi til mikillar umhverfisvakningar bæði í Bandaríkjunum og í Evrópu. Þetta verk fjallaði um niðurstöður ítarlegra rannsókna Carson á breiðvirkum skordýraeitrum, hörmulegum áhrifum þeirra á vistkerfi og blekkingarleik efnaframleiðenda og lýsir mynd sem blasir við með áframhaldandi atferli manna sem byggir á hámarksnýtingu auðlinda náttúrunnar til að mæta neyslumynstri okkar og kapítalísku efnahagskerfi. Sagan hefur tilhneigingu til að endurtaka sig, Greta og Rachel eiga það báðar sameiginlegt að hafa átt mjög stóran þátt í að vekja almenning til umhugsunar um áhrif mannsins á umhverfi sitt og báðar hafa orðið fyrir hörku og aðför vegna skoðana sinna. Rachel var m.a. talið það til mikilla ókosta að vera ógift. Jafnvel forseti Bandaríkjanna á þeim tíma, Eisenhower, tók þátt í þeirri aðför.

Landslagssamningurinn
Sameinuðu þjóðirnar hafa sett fram sláandi niðurstöður um loftslagsbreytingar og hafa kallað á tafarlausar aðgerðir til að stemma stigu við losun gróðurhúsalofttegunda. Evrópuráðið setti fram Landslagssamning Evrópu um aldamótin, sem tók gildi 2004. Landslagssamningurinn er fyrsti alþjóðasáttmálinn sem snýr að öllum þáttum landslagsins: náttúru, dreifbýli, þéttbýli og borgarhlutum. Með því að taka mið af gildi landslags sem samanstendur af náttúrulegum og mannlegum þáttum, vill ráðið að landslag verði mikilvægur hluti af lífsgæðum almennings og samráð aukið. Samkvæmt samningnum er vægi landslagsins aukið og það dregið fram sem verðmæti og forsenda fyrir vellíðan og lífsgæðum, með svigrúmi fyrir atvinnusköpun og þróun. Árið 2006 setti ný ríkisstjórn Íslands sér það markmið að innleiða Landslagssamninginn á Íslandi og sama ár lét Félag íslenskra landslagsarkitekta (FÍLA) þýða samninginn á íslensku. Árið 2012 var Landslagssamningurinn undirritaður fyrir hönd Íslands. Síðan liðu 7 ár þar til sá ánægjulegi atburður gerðist í mars sl. að ríkisstjórn Íslands fullgilti aðildina að Landslagssamningnum. En markmiðið með samningnum er að stuðla að verndun, stýringu og skipulagi landslags ásamt því að koma á fót evrópsku samstarfi um landslag.

> **Landslagsarkitektar geta nýtt sköpunarmátt til að draga fram sérstakan karakter hvers svæðis og efla fagurfræðilegan þátt við landslagshönnun. Þeir hafa þekkingu til að aðlaga nýtingu að landslagi án þess að skerða um of náttúruleg gæði.**

Hvað er landslag?
Skilgreiningin hefur þróast út frá þeirri túlkun að landslag sé eingöngu spurning um fagurfræði og sjónræna þætti og þess í stað er lögð áhersla á landslag sem auðlind. Landslag er samsett úr mörgum þáttum sem getur verið erfitt að skilgreina, en það hefur verið gert í Landslagssamningnum. Í samningnum er „landslag“ skilgreint sem svæði sem ber það með sér í skynjun fólks að hafa yfirbragð mótað af framkvæmd og ferlum náttúrulegra og/eða mannlegra þátta. Samningurinn nær yfir allar gerðir landslags, þ.e. náttúrlegt, dreifbýlis- og þéttbýlislandslag og inniheldur land-, vatna- og sjósvæði. Þessum þáttum er skipt í náttúrulega þætti, menningar- og félagslega þætti, skynjun fólks og fagurfræðilega þætti. Mikilvægi þessara þátta er breytilegt eftir stöðum, en samsetning og samspil þeirra mynda landslagseinkenni hvers svæðis. Meðal þekktra aðferða sem notaðar eru til að greina og meta landslag eru landslags- og ásýndargreiningar.

Hver greinir landslag?
Landslagsarkitektar geta greint, lýst og metið landslag. Menntunin er fimm ára háskólanám sem lýkur með mastersgráðu. Fagheitið er alþjóðlegt og viðurkennt starfsheiti. Rekja má upphafið að starfsheitinu allt aftur til byrjunar 18. aldar, við hönnun stórra herragarða í Evrópu af hendi André Le Nôtre og við hönnun garðanna við Versali. Í Norður-Ameríku notaði Frederick Law Olmsted, sem hannaði Central Park, starfsheitið árið 1863. American Society of Landscape Architects (ASLA) var stofnað 1889 og í Evrópu var International Federation of Landscape Architects (IFLA) stofnað árið 1948, fyrsti forseti samtakanna var Sir Geoffrey Jellicoe. Ákveðnar kröfur eru varðandi notkun á starfsheitinu til að tryggja gæði og gildi stéttar sem starfar í alþjóðlegu umhverfi. FÍLA var stofnað 1978 á Íslandi. Landslagsarkitektar nútímans vinna á breiðu sviði við hönnun og skipulag bæði í þéttbýli og dreifbýli.

Ályktun heimsþings IFLA WORLD
Árlega hittast landslagsarkitektar frá öllum heimshornum á ráðstefnu til að fjalla um fagið og málefni líðandi stundar. Aðalfundur IFLA WORLD var haldinn í Ósló í september sl. og á hverjum aðalfundi er ályktað um brýnustu málefni. IFLA lýsir í dag yfir neyðarástandi vegna loftslags og líffræðilegs fjölbreytileika og með því bætist rödd IFLA við vaxandi lista yfir samtök um allan heim sem krefjast meiri aðgerða af hendi stjórnvalda. IFLA ClimateACTION lagði fram framkvæmdaáætlun fyrir aðildarsamtökin. Áhersluatriði eru m.a. að vera stuðningur við ríkisstjórnir til viðurkenningar á alþjóðlegu neyðarástandi, að siðareglum aðildarfélaga verði breytt til samhljóms við heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna og sjálfbæra þróun, samvinna við opinberar stofnanir og frjáls félagasamtök til að stuðla að skjótum aðgerðum, samstarf við birgja til að efla sjálfbærni í iðnaði, draga úr kolefnisfótspori IFLA-félaga, auka fræðslu, þekkingu, nothæf verkfæri og leiðbeiningar til að stuðla að vistvænni hönnun.

Landslagsarkitektúr sem verkfæri fyrir vistvænni lífsstíl
Á þessum tímum breytinga og óvissu er mikilvægt að loftslagsáskoranir séu hluti af hönnun, skipulagi og stýringu landslags sem er grundvallaratriði fyrir velferð komandi kynslóða. Landslagsarkitektar geta nýtt sköpunarmátt til að draga fram sérstakan karakter hvers svæðis og efla fagurfræðilegan þátt við landslagshönnun. Þeir hafa þekkingu til að aðlaga nýtingu að landslagi án þess að skerða um of náttúruleg gæði. Þeir leita að heildarmynd í samvinnu við hagaðila. Landslagsarkitektar nýta m.a. sérfræðiþekkingu sína til að greina, kortleggja og meta landslag og hafa fjölþætta þekkingu á efnivið, staðháttum og að vinna með fjórðu víddina, tímann, að leiðarljósi. Fagstéttin hefur þekkingu og skilning á umhverfis-, félags- og efnahagslegum þörfum til að koma að lausnum sem hafa landslag að leiðarljósi og geta aðstoðað við að leysa þessi flóknu vandamál. Þeir geta hjálpað við að setja á blað hugmyndir hagaðila um vistvænni lífsstíl, minna kolefnisspor og eflingu lýðheilsu.

Landslagsarkitektar hafa þjálfun, reynslu og sérþekkingu til að vinna náið með náttúru og umhverfi og nýjustu tækni til að lágmarka loftslagsbreytingar og áhrif þeirra á landslag.

Björgunarbátur úr bleki

Arndís Þórarinsdóttir **Gunnar Helgason**

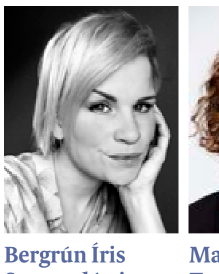

Bergrún Íris Sævarsdóttir **Margrét Tryggvadóttir**

Orðin á vörum þínum eru í útrýmingarhættu.

Þetta er sturluð fullyrðing, en hvað má annað segja um tungumál sem innan við hálf milljón talar? Það má svo litlu muna að þetta fari í vaskinn.

Hugsaðu þér. Orðin í vögguvísunum sem voru sungnar fyrir þig gætu senn orðið öllum óskiljanleg.

Hvernig bjargar maður tungumáli?

Á örmálsvæði skiptir það sköpum að börn öðlist gott vald á móðurmáli sínu. Nýlegar rannsóknir sýna að stór hluti íslenskra barna horfir á barnaefni á ensku á erlendum streymisveitum frá frumbernsku. Þegar þau eldast bætast við erlendir tölvuleikir, erlent viðmót snjalltækja og erlendir fjölmiðlar. Þau öðlast ýmsa færni, en orðaforði og lesskilningur á móðurmálinu láta undan á móti. Sú færni er nauðsynleg svo þau geti verið virkir þátttakendur í samfélaginu.

Af þessum sökum hefur aldrei verið mikilvægara en nú að íslensk börn hafi aðgang að góðum og spennandi bókum á íslensku sem endurspegla íslenskan samtíma.

Barnabækur eru ekki sérhagsmunamál barna. Þær eru hagsmunamál okkar allra ef við viljum að íslensk tunga lifi áfram og að hér alist upp einstaklingar sem þjálfast í því að beita gagnrýninni hugsun, að setja sig í spor annarra og leggja rækt við sköpunargáfuna. Íslenskar bækur úr íslenskum veruleika senda lesendum þau skilaboð að tilvist þeirra sé nógu merkileg til þess að tilheyra í sögu.

Sögu á þessu litla, skrýtna tungumáli, sem rammar inn alla okkar hugsun.

Börn komast í návígi við bækur í skólastofum og á bókasöfnum, en öll börn ættu líka að fá sínar eigin bækur að gjöf. Við skulum hafa harða pakka undir jólatrénu í ár – pakka stútfulla af orðum og ævintýrum. Og við fullorðna fólkið – foreldrarnir, ömmurnar, afarnir, kennararnir og fjölskylduvinirnir – skulum kynna okkur barnabækur. Gera kröfu um faglega umfjöllun um barnabækur. Ræða barnabækur. Lesa barnabækur. Og leyfa börnunum svo að sjá okkur sjálf lesa, svo þau alist upp við lesandi fyrirmyndir. Því þannig ölum við upp sterka, hugmyndaríka einstaklinga sem geta fimlega beitt móðurmálinu í öllum aðstæðum lífsins.

Þannig björgum við tungumáli. Gleðileg bókajól!

> **Barnabækur eru ekki sérhagsmunamál barna. Þær eru hagsmunamál okkar allra ef við viljum að íslensk tunga lifi áfram og að hér alist upp einstaklingar sem þjálfast í því að beita gagnrýninni hugsun, að setja sig í spor annarra og leggja rækt við sköpunargáfuna.**

Jólatónleikar
- Við kertaljós –
Bústaðakirkju 19. desember kl. 18:00

Fimmtudaginn, 19. desember kl. 18:00 verða haldnir jólatónleikar í Bústaðakirkju á vegum Kórs Bústaðakirkju. Yfirskrift tónleikana er „Við kertaljós".

Kór Bústaðakirkju flytur hátíðleg jólalög við kertaljós. Á efnisskránni eru lög víðsvegar úr heimi sem færa yfir okkur jólaandann. Nýlegar enskar jólaperlur eru fluttar sem og eldri þjóðlegri.

Einsöngvarar úr röðum kórsins gæða kvöldið ítalskri ástríðu og Tónfreyjur bjóða upp á amerískt "jólasving". Lögin eru sungin á íslensku að nokkrum lögum undanskildum.

ATH! Enginn aðgangseyrir er á tónleikanna.

Allar nánari upplýsingar veita: Edda Austmann í síma 846-3846
Jóhann Friðgeir í síma 896-3038 og Jónas Þórir í síma 892-9671

Fólk

FIMMTUDAGUR 19. DESEMBER 2019

Tíska

Mínímalískur hippi með kögurfíkn

Myndlistarkonan Solveig Pálsdóttir klæðir sig eftir eigin höfði og er mikið fyrir tímalausar flíkur. Hún segir hjarðhegðun einkenna tísku ungra kvenna og vill að íslenskir hönnuðir fái meiri stuðning. →2

Solveig Pálsdóttir klæðir sig eftir eigin höfði og segir að ef hún ætti að lýsa stílnum sínum myndi hún segja að hún væri mínímalískur hippi með dassi af goth þegar hún er dressuð upp, en týndur tímaferðalangur og manískur subbubrussi þegar hún er í vinnufötunum. FRÉTTABLAÐIÐ/SIGTRYGGUR ARI

Bættu smá jólagleði í pakkana!

Ný Happaþrenna er komin á sölustaði um allt land.
HAPPA ÞRENNAN
Skemmtilegt að skafa!

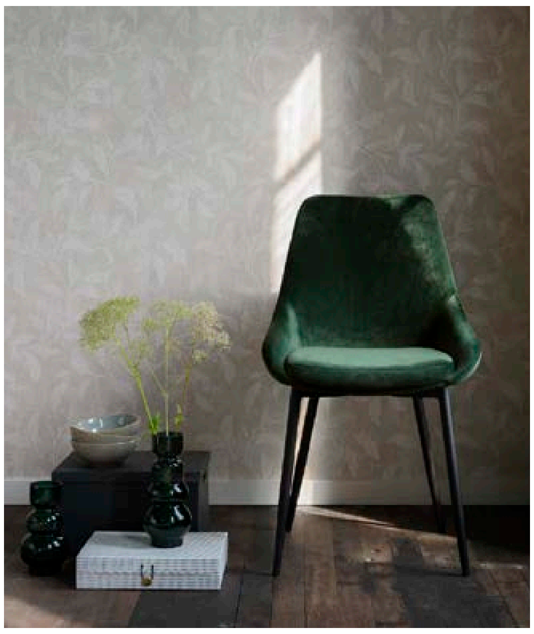

LÍNAN BÆJARLIND 14 - 16 KÓPAVOGUR SÍMI 553 7100 WWW.LINAN.IS OPIÐ MÁNUDAGA - FÖSTUDAGA 11 - 18 LAUGARDAGA 11 - 16

Oddur Freyr Þorsteinsson
oddurfreyr@frettabladid.is

Framhald af forsíðu ➪

Solveig Pálsdóttir er myndlistarkona, mastersnemi í myndlist, einn af rekstraraðilum Myrkraverks Studio og fyrrverandi rappetta með Reykjavíkurdætrum.

„Mér finnst skemmtilegast að sinna myndlistinni en svo er ég að gera tónlist í laumi,“ segir Solveig. „Ég rek líka lítið gallerí á Skólavörðustíg 3 sem heitir Myrkraverk Studio, en á neðri hæðinni er kærastinn, Gustavo Blanco, með ljósmyndastúdíó.“

Myrkraverk Studio er á Facebook og Instagram, en þar er hægt að sjá og kaupa verk fjögurra listamanna, fyrir utan Solveigu. Það eru þau Hjálmar Vestegaard, sem er líka að sýna í SíM salnum, Arngrímur Sigurðsson, Ólöf Benediktsdóttir og Sunna Shabnam.

Stundum dönnuð

„Ef ég ætti að lýsa stílnum mínum myndi ég segja að ég væri mínímalískur hippi með dassi af goth ef ég er dressuð almennilega upp, en týndur tímaferðalangur og manískur subbubrussi ef ég er í vinnufötunum,“ segir Solveig. „Ég er að reyna að venja mig á að vinna ekki í hversdagsfötunum mínum og leyfa mér að vera dönnuð stundum. Þá er ég oftast í svörtum prjónasilkibol úr Lífstykkjabúðinni, Aftur-vestinu mínu, grárri Malene Birger ullarpeysu, í svörtum útvíðum flauelsbuxum og með flauelstrefil með síðu kögri, en ég er haldin mikilli kögurfíkn.

Ég leitast við að klæða mig eftir eigin höfði en lít upp til kvenna á borð við Diane Keaton og mömmu, sem hafa tímalausan og sjálfstæðan stíl,“ segir Solveig. „Mér var kennt að kaupa fáar en vandaðar vörur og foreldrar mínir innrættu mér nægjusemi og smekk fyrir klassískum flíkum. Svo hafa stelpurnar í Reykjavíkurdætrum kennt mér ýmislegt um að vera pæja.

Móðursystir mín gaf mér yfirhafnir sem ég dýrka, kögur rúskinnsjakka frá Tommy Hilfiger og síða smókingkápu frá Armani,“ segir Solveig. „Ég hef líka eignast nokkrar flíkur eftir Malene Birger sem eru klassískar og einstaklega þægilegar. Ég hef verið að sækja í flauel og myndi þekja mig með því ef það væri samfélagslega viðurkennt.

Eins og enskur lávarður

Ég fylgist með þó nokkrum íslenskum hönnuðum á Instagram, til dæmis Hörpu Einars, Ýri Þrastar, Alexander Kirchner og Sævari Markúsi. Ég er líka Sögu Sig „fangirl“, en hún býr yfir gífurlegri næmni þegar kemur að lit. Svo fylgist ég líka alltaf með Vivianne Westwood,“ segir Solveig. „Innblásturinn fyrir minn stíl er þó kannski að mestu fenginn af því að skoða söguna, trend eru svo fjarstæðukennt fyrirbæri.

Það er ástæða fyrir því að rapparanafnið mitt í gamla daga var Svarta Solla, ég varð alveg heltekin af Addams-fjölskyldunni sem barn og valdi svartan sem minn lit,“ segir Solveig. „Með aldrinum hef ég svo farið að sækja í jarðliti og núna tek ég ljósbrúnum lit fagnandi, en ég sæki líka í mosagrænan og bláan.

Ég lít gjarnan út eins og snobbaður enskur lávarður á vappinu, öll mosagræn í Hunter-stígvélum, Barbour-jakka og með amerískan cocker spaniel hund í ól,“ segir Solveig. „Ég á líka við þann vandræðalega vana að stríða að vilja tóna allan klæðnaðinn saman, svo að suma daga er ég alveg ljósbrún, aðra mosagræn og næsta kolsvört.

Solveig segir að tíska ungra kvenna einkennist of mikið af hjarðhegðun og vonar að fólk verði sjálfstæðara og upplýstara í fatavali.

> Ég varð alveg heltekin af Addams-fjölskyldunni sem barn og valdi svartan sem minn lit. Með aldrinum hef ég svo farið að sækja í jarðliti.

Óvænt gjöf að handan

Ég nota skart og fylgihluti mikið og bróðir minn Páll er mikill ævintýramaður sem kemur alltaf með skart handa mér til baka frá Nepal, Perú eða Paragvæ, svo ég á þó nokkuð af óhefðbundnum skartgripum,“ segir Solveig. „Mig langar óttalega mikið til að kaupa mér skart í Orrifinn næst, þetta egypska yfirbragð höfðar rosalega til mín. Svo eru Lowtide-hálsmenin og eyrnalokkarnir eftir Ásu Dýradóttur á óskalistanum.

Ég er alltaf með nokkur silfurhálsmen eftir íslenska hönnuði, Fríðu Skart annars vegar og Kríu Jewelry hins vegar. Svo geng ég með hringa og uppáhaldshringurinn minn er augað, sem kemur frá ömmu minni, en ég fann hann í perluboxinu hennar. Það var eins og að fá faðmlag eða óvænta gjöf frá henni að handan,“ segir Solveig.

Solveig notar skart og fylgihluti mikið og bróðir hennar gefur henni reglulega skartgripi frá Nepal, Perú eða Paragvæ. FRÉTTABLAÐIÐ/SIGTRYGGUR ARI

Stíll er að taka það sem manni finnst smart og standa með því, segir Solveig.

> Ég er ekkert feimin við að kaupa notað, svo framarlega sem efnið er að mestu náttúrulegt og flíkin vel farin.

Ávanabindandi toppar

„Þegar ég vann í Lífstykkjabúðinni lærði ég betur að meta efni og kaupi mér reglulega ullar- og prjónasilkisboli þar, sem og föðurland frá merkinu Mey. Þetta gengur við allt og heldur á manni hita á þessu blessaða skeri,“ segir Solveig. „Ég kaupi líka allan minn undirfatnað þar, en Calvin Klein topparnir eru svo þægilegir að þeir eru ávanabindandi.

Ég er ekkert feimin við að kaupa notað, svo framarlega sem efnið er að mestu náttúrulegt og flíkin vel farin,“ segir Solveig. „Síðasta flík sem ég keypti var æðislegur gervipels fyrir veturinn sem ég fékk í Wasteland. Hann lætur mér líða eins og Michelle Pfeiffer í Scarface. Þrátt fyrir andúð mína á gerviefnum verður maður að gera undantekningar og mér finnst pólýester betri kostur en dýrshamur.

Ég elska líka Aftur og ætla að eignast þó nokkrar flíkur þaðan. Svo finnst mér Geysir vera að gera fallegan og tímalausan fatnað. Ég verð einnig að nefna Hildi Yeoman, sem er að gera göldrótta hluti,“ segir Solveig. „Ég læt mig líka dreyma um flíkur frá Spaksmannsspjörum, sem mér finnst trylltar.

Eignarhaldsstríð um slopp

Mér finnst skórnir mínir úr Ástund bestu fatakaupin þessa dagana. Það eru klassískir bítlaskór sem eru áreiðanlegir í ólíkum veðrum og alltaf töff,“ segir Solveig. „Verstu kaupin voru líklega dót frá unglingsárunum sem mér finnst hallærislegt í dag en er samt í tísku núna. En það sem einum finnst tískuslys finnst öðrum kraftaverk, þetta er bara spurning um afstöðu. Stíll er að taka það sem manni finnst smart og standa með því.

Uppáhaldsflíkin mín er kínverskur sloppur með útsaumuðum dreka niður eftir öllu bakinu,“ segir Solveig. „Hann Zófi ömmubróðir minn keypti sloppinn í London á stríðsárunum og ég og systir mín háðum eignarhaldsstríð um hann eftir að pabbi gaf okkur hann, en nú er hann minn.“

Útlitsaðgerðir eru tískubóla

Solveig segir að henni finnist endurtekningar einkenna klæðnað ungra kvenna í dag.

„Mér finnst alltof mikil hjarðhegðun í gangi þegar kemur að tísku og útliti,“ segir hún. „Stundum er eins og allir séu að reyna að líta út eins og sama Instagramstjarnan, sömu flíkur og sömu fylltu varirnar. Ég vona að fólk verði sjálfstæðara og upplýstara í fatavali og hætti að kaupa mikið í einu í búðum eins og H&M og Primark. Útlitsaðgerðir eru líka bara tískubóla og þetta Kylie Jenner varakjaftæði mun enda.

Ég hvet fólk til að kaupa færri og einstakari flíkur og styðja þessa gífurlega færu fatahönnuði sem við búum að, í staðinn fyrir alþjóðlegar keðjur. Þannig getum við styrkt stoðir sköpunar hérna á eyjunni,“ segir Solveig. „Að lokum vil ég bara bjóða alla velkomna í Myrkraverk á Skólavörðustíg 3 til að skoða áhugaverða íslenska myndlist og hönnun. Það er opið alla daga, nema mánudaga, því þeir eru alltaf dálítið leiðinlegir.“

Fólk er kynningarblað sem býður auglýsendum að kynna vörur og þjónustu í formi viðtala og umfjallana. Í blaðinu er einnig hefðbundið ritstjórnarefni. Blaðið fylgir Fréttablaðinu daglega.

Útgefandi: Torg ehf
Ábyrgðarmaður: Jóhanna Helga Viðarsdóttir

Umsjónarmenn efnis: Elín Albertsdóttir, elin@frettabladid.is, s. 550 5761 | Hjördís Erna Þorgeirsdóttir | hjordiserna@frettabladid.is s. 550 5767 | Oddur Freyr Þorsteinsson, oddurfreyr@frettabladid.is s. 550 57686 | Sandra Guðrún Guðmundsdóttir, sandragudrun@frettabladid.is, s. 550 5762 | Þórdís Lilja Gunnarsdóttir, thordisg@frettabladid.is, s. 550 5768

Sölumenn: Arnar Magnússon, arnarm@frettabladid.is, s. 550 5652, Atli Bergmann, atli@frettabladid.is, s. 550 5657, Jón Ívar Vilhelmsson, jonivar@frettabladid.is, s. 550 5654, Jóhann Waage, johannwaage@frettabladid.is, s. 550 5656, Ruth Bergsdóttir, ruth@frettabladid.is, s. 694 4103,

Jólagjöfin hennar

Gil Bret ullarkápa 51.980 kr.

Nero Giardini leðurskór 27.980 kr.

Ringella náttkjóll 10.980 kr.

Öllum gjöfum er pakkað inn í fallegar gjafaöskjur

PBO silkikjóll 46.980 kr.

Depeche leðurtaska 16.980 kr.

PBO kjóll 39.980 kr.

Klútur 4.980 kr.

hjá Hrafnhildi

Engjateigi 5 // 581 2141 // hjahrafnhildi.is

Leðurhanskar með ekta loði 17.980 kr.

Klútur 4.980 kr.

Sumarlitagleðin árið 2020

Þó að gráu treflarnir og þykku svörtu kápurnar séu allsráðandi núna er sumarið handan við hornið með birtu, yl og söng. Sumarið verður einstaklega glaðlegt í tískunni og litadýrðin í fyrirrúmi.

Brynhildur Björnsdóttir
brynhildur@365.is

Þó kuldinn næði um Daladætur þá dreymir allar um sól og vor. Og þó við göngum í svörtum, þykkum fötum yfir vetrarmánuðina má alltaf láta sig dreyma um tískulitina næsta vor og sumar. Á tískusýningarpöllunum mátti sjá glitta í mörg falleg snið og tískustrauma en litadýrðin vakti þó mestu athyglina enda verða gulur, rauður, grænn og blár aðallitirnir sumarið 2020. Þó ekki bara einhverjir gulir, rauðir, grænir og bláir litir, þessir eru alveg spes. Litastofnunin Pantone Colour Institute sem hefur ráðið litapallettu heimsins síðan árið 2000 hefur lýst litum næsta sumars sem vingjarnlegum og þægilegum og að þeir „blandi saman menningu og hefð annars vegar og æskuþrótti og birtu hins vegar og að saman myndi þessir litir sterkar samsetningar fullar af jákvæðni og bjartsýni“, að sögn Leatrice Eiseman, framkvæmdastjóra stofnunarinnar. Við seljum það ekki dýrara en við keyptum en kynnum til sögunnar sjö sterkustu sumarlitina sem verða á allra herðum og víðar árið 2020.

Eldskarlatsrauður
Ákveðinn, sterkur, hlýr og orkumikill litur sem ber með sér sjálfstraust og er yfirlýsing í sjálfu sér.

Graslauksgrænn
Einstaklega fallegur, dökkdjúpgrænn litur sem er þó merkilega hlutlaus og passar til dæmis einstaklega vel með hinum krefjandi saffrangula lit. Svo kemur hann sérstaklega vel út á leðurflíkum.

Útvatnaður gallablár
Þetta er þessi sígildi ljósblái sem er bæði öruggur og töff og alltaf hægt að reiða sig á. Hann passar vel með sterkari litum og er fjarri því að vera of finn heldur ber með sér afslöppun og þægindi.

Hvítur
Sumar og vor er ekki að marka ef ekki er eitthvað hvítt í klæðaskápnum til að koma okkur í sumarhitagírinn. Allir hvítir litir ganga, allt frá ljósasta bleika og yfir í klórhvítt og öll efni, frá hör yfir í silki yfir í blúndu.

Saffran
Þessi sterki gulappelsínuguli litur kallar fram jákvæðni og bjartsýni í hvaða samsetningum sem er. Einkum þó ef í honum er verið eingöngu.

Kóralbleikur
Mjúkur, hlýr og fínlegur litur sem er kvenlegur og klæðilegur bæði kvölds og morgna. Fer sérstaklega vel á silki, palliettuefnum og tjulli.

Tacx
castelli
TRI
TRI VERSLUN
TRI VERKSTÆÐI
TRI VEFVERSLUN
Suðurlandsbraut 32, 108 Reykjavík
Sími: 571-8111 Netfang: info@tri.is
ParkTool
STAGES
WWW.TRI.IS
Sendingakostnaður fellur niður ef verslað er fyrir 10.000kr eða meira.*
Gpad
Gpad Svan
Verð: 78.990kr
WWW.TRI.IS
Rafmagnshlaupahjól
Hleðslutími: 4 klst
Drægni: Allt að 30 km
Þyngd: 12.5 kg
Gpad Max
Verð: 47.990kr
WWW.TRI.IS
TACX NEO T2
DT SWISS
DT SWISS
SPORTVER Akureyri
Vaskur Egilsstaðir
Verslunin er opin:
Alla virka daga kl. 10:00 til 18:00
Laugardaga kl. 11:00 til 15:00

Þegar riddarar fóru að klæðast brynju kom fljótt í ljós að buxur væru betri klæðnaður en pils í slíkum aðstæðum. NORDICPHOTOS/GETTY

Þegar karlmenn gengu í kjólum

Pils voru lengi helsti klæðnaður karlmanna í Evrópu. En með tímanum viku pilsin fyrir buxum sem þóttu hagkvæmari flík en pilsið. Litlir drengir klæddust pilsum og kjólum allt fram á 20. öld.

Sandra Guðrún Guðmundsdóttir
sandragudrun@frettabladid.is

Alvöru karlmenn notuðu pils. Þannig var það í Evrópu um aldaraðir. Forn-Grikkir álitu menn sem klæddust buxum vera villimenn af því erkióvinir þeirra persar gengu í buxum.

Á 5. öld í Rómaveldi klæddust merkir menn kyrtlum og kjólum. Líkt og Grikkir álitu Rómverjar þá sem klæddust buxum vera villimenn eða þræla. Í aldaraðir þóttu buxur svívirðilegar. Viðhorf til buxna mildaðist samhliða því sem Rómaveldi óx. Að lokum vék hatrið á buxum fyrir hentugleika. Buxur voru að mörgu leyti hentugri klæðnaður, sérstaklega í stríði. Kjólar og pils þóttu of kaldur fatnaður þegar hermennirnir þurftu að ferðast yfir 100 kílómetra á hestbaki. Þegar Rómaveldi féll urðu buxur hluti af einkennisbúningi hermannanna.

Stríð yrðu ekki unnin nema í buxum. Það varð fljótt ljóst þegar fyrsti riddarinn klæddist brynju. Án buxna skar málmurinn riddarann til blóðs og óeinangruð brynja frysti riddarann til dauða á veturna. Buxur voru því alger nauðsyn.

Hárkollur, andlitspúður og silkisokkar ásamt háum hælum, hnébuxum og spænskum, mittissíðum jakka sem endaði í pilsi, var í tísku meðal konungborinna karlmanna í Evrópu á 16.-19. öld. En þegar Loðvík XV var tekinn af lífi fóru karlmenn að fjarlægjast hinn kvenlega stíl konungsins. Byltingarmenn í Frakklandi klæddust aðallega nútímalegum síðbuxum án nokkurs skrauts.

Á 19. öld við upphaf iðnbyltingarinnar lögðu karlmenn pokabuxur og pils á hilluna. Víður klæðnaður jók hættuna á slysum og dauðsföllum þar sem meiri líkur voru á að slík föt flæktust í vélunum með þeim afleiðingum að verkamennirnir festust og klemmdust.

Síðastir til að henda kjólnum voru litlir strákar. Þeir klæddust blúndukjólum alveg fram til upphafs 20. aldar. Skírnarkjóllinn er leifar af því þegar litlir strákar klæddust kjólum. Þrátt fyrir að mikill munur hafi verið á klæðnaði karla og kvenna í lok 19. aldar og byrjun þeirrar 20. voru börn klædd í það sem taldist kynhlutlaus fatnaður fyrstu árin. Mæðurnar létu hárið á sonum sínum vaxa og klæddu þá í blúndukjóla. Skipting bleyju var auðveldari undir kjólnum auk þess sem auðveldara var fyrir börnin að klæða sig sjálf í kjóla en buxur á þeim tíma sem ekki var búið að uppgötva rennilása og smellur.

Þegar drengir náðu 6-7 ára aldri urðu þeir opinberlega strákar. Hárið á þeim var klippt og þeir fengu buxur. Það var svo árið 1905 sem Freud setti fram kenninguna sína um kynhneigð barna og það varð í tísku að endurspegla kyn barnsins með fötum strax frá fæðingu. Hins vegar var bleikur litur talinn strákalitur fram til 1950.

Á tímum Loðvíks XV konungs gengu heldri menn gjarnan í silkisokkum og hælaskóm. Hárkollur og andlitspúður var líka vinsælt. NORDICPHOTOS/GETTY

Grískur hermaður í pilsi. Grískir hermenn sem gegna ýmsum viðhafnarstörfum klæðast þessum búningi enn í dag. NORDICPHOTOS/GETTY

Franklin Roosevelt, fyrrverandi forseti Bandaríkjanna, er hér í kjól með pífum á öxlunum. Ungir drengir og stúlkur um aldamótin 1900 klæddust því sem talið var kynhlutlaus fatnaður. Kjólar þóttu hentugir fyrir börn.

Skírnarkjóll á drengjum er leifar frá þeim tíma sem öll ungbörn notuðu kjól. Bleyjuskipting var auðveldari undir kjól en buxum. NORDICPHOTOS/GETTY

NIKEGOLF · GOLF STREAM · Lynx · Callaway GOLF · CATMANDOO · PROQUIP Ahead of the Game · ODYSSEY

Golfbrautin

GOLFVERSLUN

Opið út desember 2019

VERSLUNIN HÆTTIR!

ALLT AÐ 70% AFSLÁTTUR

Valdar vörur á ótrúlegu verði

Ármúla 40 • Sími 553 9800 • www.golfbrautin.is

Glitrandi jólakjólar heilla

Hátíðleikinn leikur um tískuna fyrir jólin þegar glitrandi jólakjólar eru dregnir fram. Óvenju mikið er um slíka kjóla núna eins og sjá má í verslunum eða á hinum ýmsu viðburðum víða um heim.

Elín Albertsdóttir
elin@frettabladid.is

Jólin eru auðvitað sá tími þegar fólk vill klæða sig upp á og skarta fallegum sparifötum. Vandaða og fallega glitkjóla er hægt að nota aftur og aftur. Þeir henta til dæmis vel á jólahlaðborðið eða í aðra jólaveislu. Einnig er gaman að vera virkilega fínn á aðfangadagskvöld þegar messan hefst í útvarpinu á slaginu kl. 18. Eftir því sem tískusérfræðingar segja mega glitkjólarnir vera í margvíslegum litum, silfri, gulli, svörtu, rauðu eða grænu. Eiginlega alveg sama ef manni líður vel í kjólnum. Glitkjólar eru svo fínir að það þarf enga skartgripi með þeim. Hins vegar eru glitrandi naglalökk mjög vinsæl og þau er hægt að fá í ýmsum litum og sömuleiðis augnskuggar. Síðan eru perlueyrnalokkar og hárspangir mikið í tísku. Það ætti því ekki að vera erfitt að gera sig fína á jólunum.

Flauelskjólar eru líka alltaf vinsælir um jólin enda sparilegir. Þeir eru líka mjög góðir þegar kalt er í veðri þar sem efnið er hlýtt. Grænn eða rauður flauelskjóll ætti að vera sérstaklega jólalegur og þá við einfalda skartgripi.

Svarti frægi kjóllinn er sömuleiðis alltaf fínn í veislum. Einfalt snið hentar með fallegum glitrandi skartgripum.

Þeir sem ekki vilja kjóla ættu að geta fundið fallegar buxnadragtir því þær eru vinsælar um þessar mundir. Tvíhnepptir jakkar eru fínlegir við fallega skyrtu.

Síðan er nauðsynlegt að setja á sig rauða varalitinn til að toppa útlitið.

Donatella Versace var í frumlegum bleikum glitkjól á Tískuverðlaununum, The Fashion Awards 2019.

Þýska fyrirsætan Rebecca Mir var í grænum glitkjól þegar hún mætti á frumsýningu á kvikmyndinni Cats.

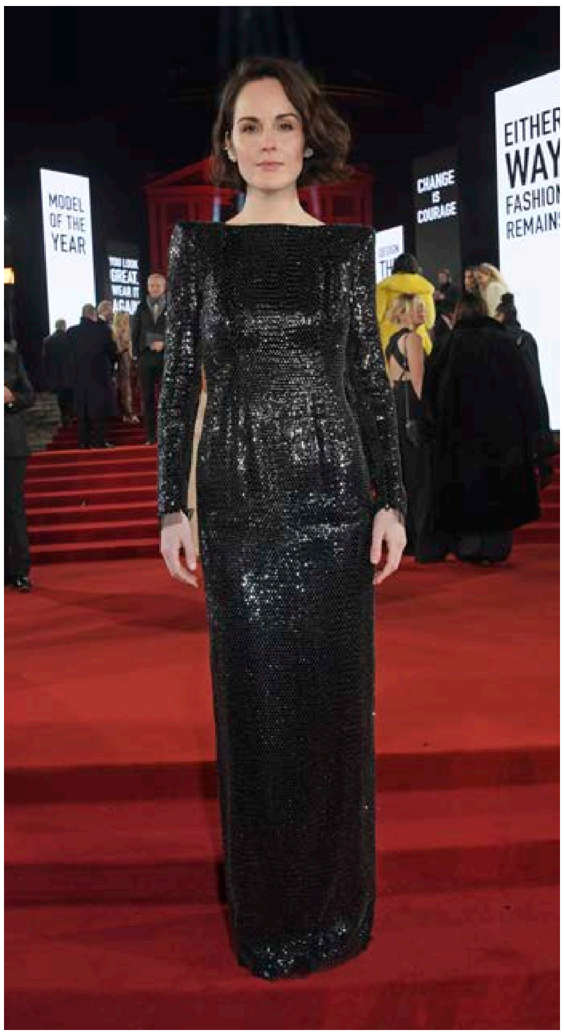

Michelle Dockery sem er kannski frægust fyrir hlutverk sitt sem Mary í Downton Abbey mætti í glitkjól á bresku tískuverðlaunin í London á dögunum.

Paris Hilton fylgir tískunni og mætti í glitrandi jólakjól á verðlaunaafhendingu sem fram fór á Beverly Hilton hótelinu í Kaliforníu.

Söng- og leikkonan Taylor Swift var glitrandi þegar hún kom fram á jólahátíð í Madison Square Garden í New York.

JÓLA-FÓLK

Alla föstudaga fram að jólum verður Fólk Fréttablaðsins stútfullt af smákökum, kertaljósum, konfekti, mandarínum, jólamat, jólatísku, jólasögum og jólastemningu heima og að heiman.
Vertu með í jólaskapi og komdu jólaskilaboðum þínum beint til lesenda.

Viltu þú auglýsa í mest lesna blaði landsins?

Hafðu þá samband við auglýsingadeild Fréttablaðsins.
Sími 550 5077 – serblod@frettabladid.is

NÝ SENDING AF JÓLA- OG ÁRAMÓTAKJÓLUM

Stærðir 14-28 eða 42-56

Sjáðu úrvalið í netverslun www.curvy

eða komdu í verslun Curvy við Grensásveg

OPIÐ frá kl. 11-20 alla daga til jóla

Curvy

Fellsmúli 26 v/Grensásveg | 108 Reykjavík | sími 581-1552 | www.curvy.is

Naglalakkið fer í spilliefnagám

Ef þú ert að taka til í snyrtivörunum þínum skaltu athuga hvernig er best að farga þeim. Það þarf að flokka snyrtivörur eins og allt annað. Þegar naglalakk verður gamalt, orðið þykkt og leiðinlegt, lendir það oftast í ruslinu. Hins vegar má ekki henda því í ruslið því það á að fara í flokkun undir spilliefni. Þangað fara líka spreybrúsar og ilmvötn.

Á endurvinnslustöðvum eru gámar sem eru merktir spilliefnum og þangað skal naglalakkið fara. Best er að safna saman nokkrum hlutum sem eiga að fara í spilliefnagáminn og gera sér ferð á næstu endurvinnslustöð.

Naglalakk er hættulegur úrgangur sem getur skaðað umhverfið og þess vegna fer það í spilliefnagáminn. Það sama á við um naglalakkseyði, þurrsjampó og alls kyns hársprey. Gott er að kynna sér hvernig best er að flokka gamlar snyrtivörur en það er hægt að gera inni á vef Sorpu.

Gamalt naglalakk á ekki að fara í ruslatunnuna.

Saoirse Ronan og Florence Pugh voru smekklega klæddar í London.

Smekklegar leikkonur

Tvær aðalleikkvennanna í myndinni Little Women sem frumsýnd var fyrr í mánuðinum voru flott klæddar í myndatöku sem fór fram í London á dögunum. Saoirse Ronan sem leikur Jo í myndinni, sem er áttunda kvikmyndin sem gerð er eftir hinni klassísku skáldsögu frá árinu 1868, var klædd í brúna doppótta stuttbuxnasamfellu og brúna stutterma kaðlapeysu yfir frá Michael Kors. Florence Pugh sem leikur yngstu systurina Amy var í svörtu pilsi og peysu frá Marco de Vincenzo.

Myndin var frumsýnd á nýlistasafninu í New York þann 7. desember en fer í almennar sýningar í kvikmyndahúsum þar ytra um jólin. Samkvæmt upplýsingum frá Kvikmyndir.is verða Íslendingar að bíða til 24. janúar til að sjá myndina.

Marilyn Monroe söng um að demantar væru bestu vinir stúlkna.

Besti vinur kvenfólksins

Hvaða jólagjöf skyldi það vera sem hittir konur í hjartastað? Jú, það eru demantar. Demantar eru alltaf í tísku og passa við öll tilefni lífsins, bæði hvunndags og spari. Þeir eru tímalaust skart sem erfist til næstu kynslóða og bæði fegurð þeirra og saga undirstrika að demantar eru eilífir.

Þegar mönnum verður fótaskortur á tungunni sjá demantar um tjáninguna enda eru þeir þaulreynd leið til tjáningar ástar og aðdáunar, og ekkert segir „að eilífu“ eins og demantur. Það er svo engin fyrirstaða þótt kona eigi nú þegar demantshring, -hálsmen eða -eyrnalokka því konur geta aldrei átt of marga demanta og möguleikarnir eru endalausir enda eru engir tveir demantar nákvæmlega eins og því mögnuð tilfinning að bera demant sem enginn önnur á eins. Demantar hæfa öllum aldri og eru ógleymanleg jólagjöf handa ástinni, mömmu, systur eða vinkonu; þeir fara vel við allar húðgerðir og húðliti. Sú stund þegar jólapakki með demanti er opnaður gleymist aldrei og minnir ætíð á þann sem gaf hann og ástina sem bjó að baki.

Smáauglýsingar

550 5055
Afgreiðsla smáauglýsinga og sími
er opinn alla virka daga frá 9-16
Netfang: smaar@frettabladid.is

Þjónusta

Hreingerningar

VY-ÞRIF EHF.
Öll almenn þrif, fyrir heimili, húsfélög, fyrirtæki ofl. Gerum verðtilboð. S. 512 4010 www.vy.is

Bókhald

Bókhald, VSK, laun, skattskýrslur og stofnun fyrirtækja. Fagleg vinnubrögð á sanngjörnu verði. Bókhald og þjónusta ehf. Sími 511 2930.

Búslóðaflutningar

Ert þú að flytja? Búslóðafl., fyrirtækjafl., píanófl. o.fl. Extra stór bíll. Búslóðalyfta. Flutningaþj. Mikaels. S. 894 4560 www.flytja.is flytja@flytja.is

Húsaviðhald

VANTAR ÞIG SMIÐI, MÚRARA, MÁLARA EÐA AÐRA STARFSMENN?
Höfum á skrá menn sem geta hafið störf með skömmum fyrirvara.
Proventus starfsmannaþjónusta - proventus.is Sími 551-5000 Netfang proventus@proventus.is

Keypt & Selt

Til sölu

mýranaut

Gæða ungnautakjöt í 10 ár beint frá býli. Minnst 1/8 úr skrokk. Hakk, gúllas, snitsel og steikur. www. myranaut.is s. 868 7204

HUMARSALAN

Humar, Ferskur Lax, Risarækjur og fleira góðgæti úr hafinu. Humarsalan SÉRFRÆÐINGAR Í SJÁVARFANGI. WWW. HUMARSALAN:IS S. 867 6677

Til sölu 12 volta leiðiskrossar með rafgeymi, einnig 24 volta og 32 volta vandaðir díóðuljósakrossar á leiði. JS Ljósasmiðjan ehf Skemmuvegur 34 (brún gata) 200 kóp. S. 554 0661, 897 4996 & 699 2502. Opið virka daga 8-18 og á laugardögum í desember 10-16.

Húsnæði

Húsnæði í boði

TIL LEIGU.
Til leigu í Garðabæ einstaklingsíbúð með sér inngangi,reyklaust og rólegt.
Upplýsingar í síma: 892-8825.

2ja herb. íbúð til leigu í kópavogi, fyrir einstakling eða einstakling með barn. Uppl. í s: 833 5833.

Geymsluhúsnæði

GEYMSLUR.IS
SÍMI 555-3464
Geymslur af öllum stærðum. Allt að 20% afsláttur. www.geymslur.is

WWW.GEYMSLAEITT.IS
Sérgeymslur á mjög góðum verðum. Frá 2-17 m2. S: 564-6500

Fasteignir

EIGNAMIÐLUN
GRENSÁSVEGUR 11 — SÍMI 588 9090

Helluvað 15- íbúð 0301 , 110 Rvk. 110,4 fm

Opið hús í dag fimmtudag kl. 17:15-17:45
Vönduð og velskipulögð 4ra herbergja endaíbúð í góðu lyftuhúsi. Glæsilegt útsýni. Nýtt parket og nýjar innihurðir. Nýtt glæsilegt baðherbergi. Stæði í bílageymslu fylgir.
Lítið við í dag í opið hús. v. 48,9 millj.

EIGNAMIÐLUN
GRENSÁSVEGUR 11 — SÍMI 588 9090

Miklabraut 90 -105 Rvk. 151,5 fm

Bókið skoðun í síma 899-1882 eða 824-9093
Nær algjörlega endurnýjuð 107,8 fm 4ra herbergja sérhæð á 1.hæð ásamt 43,7 fm bílskúr sem hefur verið innréttaður sem auka"íbúð" Nýlegt þak bæði á húsi og bílskúr. Endurnýjaðar innréttingar, gólfefni, innihurðir, baðherbergi, glugger og gler, ofnar og fl. **Verð: 69,9 m.**

Skötuveisla

CATALINA
CAFÉ • RESTAURANT • SPORTBAR

SKÖTUVEISLA
AÐ VENJU VERÐUM VIÐ MEÐ HIÐ MARGRÓMAÐA
VESTFIRSKA SKÖTUHLAÐBORÐ
Á ÞORLÁKSMESSU
FRÁ KL. 11.00 - 15.00 & 18.00 - 21.00

STÓRSKATA • SALTFISKUR • PLOKKFISKUR • RÓFUR • KARTÖFLUR
SÍLD • HAMSATÓLG • SMJÖR • HNOÐMÖR • RÚGBRAUÐ • KAFFI & KONFEKT

VERÐ 3.900 KR.
12 ÁRA OG YNGRI **1.900 KR.**

FRÍTT
FYRIR 6 ÁRA OG YNGRI.

SÍMI 554 2166
HAMRABORG 11 • 200 KÓPAVOGUR

Best geymda leyndarmál Kópavogs
WWW.CATALINA.IS

job
Finnum draumastarfið saman

OPIÐ HÚS Fálkahlíð 2, í dag 19. des. frá kl. 12:00 – 12:45

Glæsilegar 2ja, 3ja, 4ra og 5 herbergja íbúðir

- Megin áhersla er á litlar og meðalstórar vandaðar íbúðir, innréttaðar á hagkvæman og þægilegan máta.
- Húsin liggja umhverfis garð í miðjunni og þar undir er tveggja hæða bílakjallari.

Pantið söluskoðun í síma 569-7000 – Sýnum alla daga

Jason Kr. Ólafsson, lögg. fasteignasali jko@miklaborg.is sími: 775 1515

Friðjón Ö. Magnússon aðst. fasteignasala fridjon@miklaborg.is Sími: 692 2704

Verð frá : 39,9 millj.

MIKLABORG 569 7000 · Lágmúla 4 · miklaborg.is
Óskar R. Harðarson og Jason Guðmundsson, löggiltir fasteignasalar

Skipulagsstofnun

Mat á umhverfisáhrifum

Ákvörðun um matsskyldu

Skipulagsstofnun hefur tekið ákvörðun um að eftirtaldar framkvæmdir

- **Breyting á hvíldartíma eldissvæða í Arnarfirði**
- **Vopnafjarðarlína 1, niðurtekt loftlínu og lagning jarðstrengs, Fljótsdalshéraði og Vopnafjarðarhreppi**

skuli ekki háðar mati á umhverfisáhrifum samkvæmt lögum nr. 106 /2000. Ákvarðanirnar liggja frammi hjá Skipulagsstofnun, Borgartúni 7b, Reykjavík og á vef stofnunarinnar www.skipulag.is. Ákvörðun má kæra til úrskurðarnefndar umhverfis- og auðlindamála til **20. janúar 2020.**

Atvinnublaðið

— Mest lesna atvinnublað Íslands —

89%

Með því að auglýsa í Atvinnublaðinu nær þitt fyrirtæki til **89%** lesenda dagblaða* á höfuðborgarsvæðinu.

Beinn sími: 550 5625

Sölufulltrúar:
Hrannar Helgason, hrannar@frettabladid.is
Viðar Ingi Pétursson, vip@frettabladid.is

Big Green Egg
The Ultimate Cooking Experience

Þessir mögnuðu ofnar/grill eru byggðir á hinni ævafornu „komado" leirofna eldunaraðferð sem gefur gæfumuninn í allri eldamennsku. Þeir sem einu sinni prófa Big Green Egg grillin skipta aldrei aftur yfir. Ofnarnir eru til í ýmsum stærðum. Til sýnis í sýningarsal Draghálsi 4

Framúrskarandi fyrirtæki 2019

VERSLUNARTÆKNI www.verslun.is
geiri www.geiriehf.is
STÓRELDHÚS FOODSERVICE DESIGN AND SHOPFITTINGS
Sýningarsalur Draghálsi 4 - Sími: 535 1300 - verslun@verslun.is
TAKTIK 5538 #

Þjónustuauglýsingar

Sími 550 5055

EYJALIND GRAMMER

Sæti og varahlutir í
- Lyftara
- Vinnuvélar
- Vörubíla
- Báta

Vertu vinur okkar á Facebook
Sími: 517-8240 - Súðarvogur 20 - www.eyjalind.is

LOK Á HEITA POTTA

Framleiðum einangrunarlok og yfirbreiðslur á allar tegundir potta.
Metum ástand og gerum við.
www.fjardarbolstrun.is

Fjarðarbólstrun S. 561 4188 • 840 0339 • fjardarbolstrun@gmail.com

LED leiðiskrossar

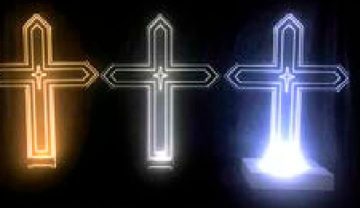

- Gengur fyrir rafhlöðum eða tengist rafmagni.
- Rafhlaða endist um það bil í einn mánuð.

Upplýsingar í s. 699 6869 og rafeindir.is

Geymsluskúrar /gestahús til sölu

- Þrjár stærðir 7,5/9,5/14,9 fm.
- Veggjagrind út 45x95 timbri.
- Pappi og bárustál á þaki.
- Rofar og tenglar IP44 rakaheldnir.
- Skúrar sem þola veður og vinda.

Nánari uppls; reisum@simnet.is eða s. 899 0913 Fríða, www.reisum.is

viftur.is
Viftur ● Blikkrör ● Aukahlutir

íshúsið
S:566 6000 ● Smiðjuvegur 4a, 200 Kópavogur

ÞJÓNUSTUAUGLÝSINGAR
ÞARFT ÞÚ AÐ KOMA FYRIRTÆKINU ÞÍNU Á FRAMFÆRI?

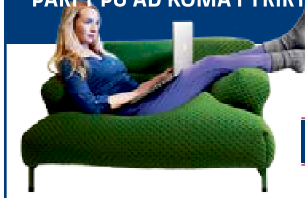

HAFÐU SAMBAND OG VIÐ GERUM ÞÉR TILBOÐ
FRÉTTABLAÐIÐ
Sími 550 5055 | smaar@frettabladid.is

Alla fimmtudaga og laugardaga

gudruninga@frettabladid.is

KÚNÍGÚND

sérverslun með vandaðar gjafavörur

Kringlan · Glerártorg · kunigund.is

FRÉTTABLAÐIÐ

SPORT

Eðlilega urðu margir sárir og reiðir

Leikmenn Tindastóls mæta í kvöld Grindavík í Domino's-deild karla í körfubolta, hreinsaðir af grun um að hagræða úrslitum gegn ÍR í síðasta leik. Þjálfarinn Baldur Þór Ragnarsson segist aldrei hafa haft neinar áhyggjur af rannsókninni – hann þekki sína leikmenn.

Baldur skrifaði undir þriggja ára samning við Tindastól eftir að hafa gert frábæra hluti með Þór Þorlákshöfn á síðustu leiktíð. MYND/TINDASTÓLL

KÖRFUBOLTI „Ég tók þetta mál strax fyrir en ég hafði í raun aldrei neinar áhyggjur af því. Ég þekki mína leikmenn það vel og auðvitað voru margir sárir og reiðir yfir þessu," segir Baldur Þór Ragnarsson, þjálfari Tindastóls í körfubolta, en Körfuknattleikssambandið hefur hreinsað liðið af grun um hagræðingu úrslita gegn ÍR.

Fljótlega eftir að leiknum lauk kom upp orðrómur um að úrslitum leiksins hefði verið hagrætt og gefið sterklega í skyn að leikmenn Tindastóls hefðu átt þar hlut að máli. Samkvæmt tilkynningu KKÍ er ljóst eftir skoðun á leiknum að leikmenn Tindastóls hafi ekki komið að hagræðingu úrslita á leiknum og eigi engan hlut í þessum breytingum á forgjöf/stuðlum.

Samkvæmt tilkynningunni var ástæðan fyrir þessum sterka orðrómi sú að forgjöf/stuðlar á leikinn breyttust mjög hratt á skömmum tíma úr því að Tindastóll myndi vinna leikinn yfir í að Tindastóll myndi tapa honum. „Í kjölfarið á þessum orðrómi ákvað KKÍ strax að grípa til aðgerða, enda er hagræðing úrslita ein mesta ógn sem íþróttahreyfingin stendur frammi fyrir nú á tímum," segir í tilkynningunni.

KKÍ fékk einstaklinga til að skoða leikinn og fara yfir frammistöðu leikmanna bæði í vörn og sókn til að sjá hvort eitthvað óeðlilegt hefði átt sér stað. Niðurstaðan var sú að svo væri ekki.

Enn fremur var leitað til GLMS, Global Lottery Monitory System, sem er fyrirtæki í eigu getraunafyrirtækja og hefur það að markmiði að fylgjast með óeðlilegum hreyfingum og stuðlabreytingum á markaði. Niðurstaða GLMS er að ekki séu líkur á að um hagræðingu úrslita sé að ræða.

Baldur segir að hann hafi verið á staðnum, í rútunni fyrir og eftir leik og þekki sitt lið. „Ég veit í raun ekkert svo mikið um þetta mál ef ég á að vera hreinskilinn. Ég heyrði þetta eins og aðrir að það væri í gangi og það væri verið að benda á einhverja og dæma fyrirfram með litlar upplýsingar. Ég hugsaði ekkert um þetta því að ég vissi að þetta myndi leysast.

Ég var á svæðinu þegar leikurinn fór fram og þekki leikmenn mína. Þetta eru 100 prósent náungar allur kjarninn hérna og margir eru atvinnumenn fram í fingurgóma. Það stóðst ekki á neinn hátt að þetta hefði verið í gangi og ég vissi að þetta færi frá og við yrðum í raun bara að mæta á æfingar og reyna að bæta okkur. Við getum ekki verið að fara eftir því hvað er í gangi á samfélagsmiðlum. Við mætum og lyftum og æfum og sofum og borðum rétt."

> Ég var á svæðinu þegar leikurinn fór fram og þekki leikmenn mína. Þetta eru 100 prósent náungar allur kjarninn hérna og margir eru atvinnumenn fram í fingurgóma.

Ekkert eftirlit hér á landi

Í tilkynningu KKÍ segir að það hafi verið á allra vitorði að Tindastóll hafði ferðast í rútu í nokkra klukkutíma til að komast í leikinn og að leiktíma hafi verið breytt úr 19.15 í 20.00 örfáum klukkutímum fyrir leik. Tipparar hafi því talið að ferðalagið myndi sitja í liðsmönnum Tindastóls og að sigurlíkur ÍR hefðu þar af leiðandi aukist. Viðkomandi tipparar hafi því tippað á forgjöfina á erlendum vefsíðum.

„KKÍ leggur mikla áherslu á að vinna gegn hagræðingu úrslita í íþróttum með öllum mögulegum ráðum. Hluti af þeirri ógn sem stafar frá hagræðingu úrslita í íþróttum á Íslandi kemur til vegna þess að óheftur aðgangur er fyrir hvern sem er að erlendum veðmálasíðum, án nokkurs eftirlits frá íslenskum stjórnvöldum. Er það mikið áhyggjuefni fyrir íþróttahreyfinguna á Íslandi."

Baldur segir að íþróttamenn eigi ekki að vera mikið að skoða samfélagsmiðla. Það sé hættulegur forarpyttur. „Eitt sem íþróttamenn verða að gera er að vera ekki uppfullir af umræðunni sem er í gangi í samfélaginu á samfélagsmiðlum. Einn daginn ertu hylltur en þann næsta dreginn niður í svaðið. Íþróttamaður hefur ekkert að gera með að vera að fylgjast með þessu eins og þetta er orðið í dag. Það er langbest að vera svolítið frá umræðunni og mæta bara á æfingu og borða hollt og sofa. Gera sitt besta í að vera atvinnumaður í íþróttinni."

Sjálfur er Baldur bara á Facebook en lætur annað vera. „Ef ég ætlaði að vera alls staðar þá væri ég ekki að vinna mitt starf sem þjálfari upp á 10. Þá væri ég orðinn einbeitingarlaus og maður myndi eyða allt of miklum tíma í þennan gerviheim. Það er best fyrir mig ef ég ætla að verða þjálfari sem nær árangri að brynja mig gegn öllum þessum heimi." **benediktboas@frettabladid.is**

Leikir kvöldsins

18.30	Keflavík–ÍR
19.15	Stjarnan–Fjölnir
19.15	Þór Akureyri–KR
19.15	Tindastóll–Grindavík

Özil fjarlægður úr FIFA og PES í Kína

FÓTBOLTI Mezut Özil, leikmaður Arsenal, hefur verið fjarlægður úr tölvuleikjunum vinsælu FIFA og PES í Kína eftir að hann blandaði sér í málefni Kína og ofsóknir þeirra á hendur úígúr-múslimum í norðvesturhluta landsins. Hann verður þó áfram í leikjunum annars staðar í heiminum.

Özil sagði á samfélagsmiðlum meðal annars að Kínverjar væru að brenna Kóraninn, loka moskum og skólum. Konur væru látnar giftast kínverskum mönnum en samt þegðu múslimar þunnu hljóði. „Múslimar eru þöglir þegar kemur að þessum brotum Kínverja, þeir vilja ekkert segja. Þeir hafa yfirgefið úígúr-fólkið. Vita þeir ekki að það að gefa samþykki fyrir ofsóknum eru ofsóknir?"

Mezut Özil.

NetEase, sem gerir PES í Kína, ákvað að fjarlægja Özil eftir að hann særði tilfinningar Kínverja. „Við skiljum ekki, samþykkjum ekki eða fyrirgefum þessi orð," segir meðal annars í tilkynningu NetEase.

Talsmenn Arsenal sögðu í tilkynningu að félagið vildi ekki tjá sig um pólitík og að orð Özil endurspegluðu ekki skoðun félagsins. Þeir settu einnig tilkynningu á Weibo, stærsta samfélagsmiðil Kína, til að lágmarka skaðann sem Özil gæti valdið ímynd félagsins. Samkvæmt frétt BBC var leikur Arsenal og Manchester City ekki sýndur í landinu.

Talsmaður kínverska utanríkisráðuneytisins, Geng Shuang, sagði að Özil hefði látið mata sig á platfréttum sem hefðu haft áhrif á dómgreind hans. „Við bjóðum Özil að koma til Xinjiang ef hann hefur tök á til að skoða sig um. Hann getur þá sjálfur metið hvað er rétt og hvað er rangt."

BBC greindi frá því í sumar að kínversk yfirvöld aðskildu af ásettu ráði börn úígúr-múslima og fjölskyldur þeirra í Xinjang-héraði. Í einu þorpi hafa yfir 400 börn verið tekin frá foreldrum sínum.

Mike Pompeo, utanríkisráðherra Bandaríkjanna, steig fram í gær og studdi orð Özil. Það hefur Ísland og 21 ríki til viðbótar einnig gert, sem öll eiga sæti í mannréttindaráði Sameinuðu þjóðanna. Þjóðirnar sendu frá sér yfirlýsingu í sumar um meðferð á úígúr-múslimum í Kína. Þar kom fram að um einni milljón manna væri haldið í leynilegum „kyrrsetningarbúðum" sem Kínverjar fullyrða að séu starfsþjálfunarbúðir. **– bb**

SUPER1

MJÖG GOTT - MJÖG GOTT - MJÖG GOTT VERÐ - OPIÐ TIL 22:00 ALLA DAGA

LEGO

2.499kr.

LEGO SETT

ALLAR TEGUNDIR

2.399kr.

DANTOY LEIKFÖNG

ÚR SYKURREYR 100% ENDURVINNANLEGT - ALLAR TEGUNDIR

JÓLIN ERU KOMIN Í SUPER1

*Birt með fyrirvara um innsláttarvillur.

899kr.

ANTHON BERG

LÍKJÖR KONFEKT
187g

99kr.

KAFFI

BKI EXTRA
400g

699kr.

JARÐARBER

DRISCOLLS
400g

OPNUNARTÍMI UM HÁTÍÐARNAR

Aðfangadagur: 10-16

Jóladagur: LOKAÐ

Annar í jólum: 10-22

Gamlársdágur: 10-16

Nýársdagur: LOKAÐ

JÓLAKLEMENTÍNUR

VERÐ AÐEINS 699kr.

KASSINN 2,3KG

SUPER1

HALLVEIGARSTÍG 1

OPIÐ 10:00 TIL 22:00 ALLA DAGA

Merkisatburðir

1821 Eldgos hefst í Eyjafjallajökli.

1901 Fimmtíu manns verða heimilislausir er stórbruni verður á Akureyri.

1943 Þrír hermenn látast er B-25 sprengjuflugvél lendir á hvolfi skammt sunnan við Grandaveg í Reykjavík í aðflugi að flugvellinum í Vatnsmýrinni.

1989 Húsnæðisstofnun ríkisins gefur út fyrstu húsbréfin.

1992 Kvikmyndin Karlakórinn Hekla í leikstjórn Guðnýjar Halldórsdóttur er frumsýnd.

1994 Svíar heimila borgaralega giftingu samkynhneigðra.

1997 Kvikmyndin Titanic er frumsýnd í Bandaríkjunum.

Hugleiðingar af hestbaki

Ljóð og ljósmyndir spila saman í nýrri bók sem Bjarki Bjarnason á Hvirfli í Mosfellsdal hefur sent frá sér. Bókin nefnist Heiðin og undirtitill hennar er: Myndarleg ljóð.

Þetta eru stemningar sem geta verið af hvaða heiði sem er, segir Bjarki Bjarnason þegar hann er spurður hvort efni bókarinnar Heiðin sé sótt til Mosfellsheiðar. Hann viðurkennir að hafa í mörg ár tekið þátt í að vinna að tveimur bókum um Mosfellsheiði fyrir Ferðafélagið, fyrst Árbókina sem kom út í vor og Göngu- og reiðleiðabók sem kom út í haust.

„Við vorum þrjú sem skrifuðum þær bækur og gengum mikið um heiðina en svo ríð ég oft um hana einsamall á öllum tímum sólarhrings. Tilfinningin er allt önnur þegar maður er á hesti, þá kvikna ljóðrænar hugleiðingar."

Bjarki bendir á að í bókinni séu líka ljósmyndir sem hann hafi tekið. Þú hefur þurft að fara af baki til þess, segi ég. „Já, nema í einu tilfelli, þar sést í eyrun á hestinum! En það skilur engin ljóðin nema hafa myndina. Hvort styrkir annað.

Stundum var ég með hugmynd að ljóði og tók myndina út frá henni en oftast tók ég mynd fyrst og ljóðið fæddist í kjölfarið. Þegar ég myndaði vetrarblóm vissi ég að úr yrði líka ljóð – ljóð um blóm sem fæðist að vetri og deyr að sumri.

gun@frettabladid.is

Bókarhöfundurinn Bjarki Bjarnason með þrjá til reiðar við Tröllafoss í Leirvogsá.

Sperrt eyru, ófært gil,
háspenna liggur í lofti,
öll sund lokuð.

Og þá: eyru ummyndast
í þanda vængi, fákur á flugi

svífur yfir gil og línur;
lendir síðan undurmjúkt
í grasi vöxnum dalnum.

Ég sá hann þar á beit í nótt
líkt og ekkert hefði í skorist.

✝

Okkar hjartans ástkæri eiginmaður, faðir, tengdafaðir, afi og langafi,

Kristinn Borgar Indriði Jónsson

Skarði, Skarðsströnd,

sem lést 7. desember sl., verður jarðsunginn frá Skarðskirkju á Skarðsströnd, sunnudaginn 22. desember kl. 14.00. Sætaferðir verða frá Teiti Jónssyni frá Dalvegi, Kópavogi, netfang v/ pöntunar: haraldur@teitur.is og sími: 660 0105.

Þórunn Hilmarsdóttir
Hilmar Jón Kristinsson **Marína Alexandersdóttir**
Bogi Kristinsson Magnusen **Harpa Helgadóttir**
Ingibjörg Dögg Kristinsdóttir
barnabörn og fjölskyldur þeirra.

Okkar ástkæri

Jakob Pálmi Hólm Hermannsson

frá Neskaupstað

lést á Grund, föstudaginn 29. nóvember. Útförin fer fram frá Fossvogskirkju, föstudaginn 20. desember kl. 11.00.

Ásta Garðarsdóttir
Jóhanna Jakobsdóttir **Dennis Magditch**
Björg Jakobsdóttir **Ómar Eyfjörð Friðriksson**
Hjörleifur Jakobsson **Hjördís Ásberg**
Herdís Jakobsdóttir
Hjördís Þóra Hólm **Þór Wium**
barnabörn og barnabarnabörn.

✝

Elsku pabbi okkar, tengdafaðir, afi, bróðir og frændi,

John Anton Furrow

og bróðir og frændi,

William G. Ross

eru látnir. Kveðjustundin fór fram miðvikudaginn 18. desember í Dómkirkjunni.

Sigurbjörg Lilja Furrow **Gunnar Haraldsson**
Robert John Furrow
Gunnar Ari Jónsson **Kassy Schliesman**
Daníel Daníelsson **Nína Stefánsdóttir**
og fjölskyldur.

✝

Hugheilar þakkir til allra sem auðsýndu okkur samúð og vináttu vegna andláts og útfarar okkar ástkæra

Árna Árnasonar

flugvirkja.

Hjalti Stefán Árnason **Júlía Björnsdóttir**
Þórir Róbert Árnason
Aðalheiður Íris Hjaltadóttir
Guðmundur Árnason **Júlíana Árnadóttir**
Lára Hrönn Árnadóttir
Sigríður Árnadóttir Clarke **Kenneth Clarke**
Haraldur Árnason

✝

Ástkær eiginmaður minn, faðir okkar og tengdafaðir, afi og langafi,

Helgi Skúlason

húsasmíðameistari
Löngumýri 31, Garðabæ,

lést á Höfða, hjúkrunar- og dvalarheimilinu, Akranesi, 17. desember sl. Bálförin verður auglýst síðar.

Fríða Proppé
Helgi Skúli Helgason **Ölrún Marðardóttir**
Halldóra Gyða Matthíasd. Proppé **Óli Svavar Hallgrímsson**
Jóhannes Friðrik Matthíasson
barnabörn og barnabarnabarn.

✝

Ástkær móðir okkar,

Nína Þórdís Þórisdóttir

Vesturbergi 42,

lést sunnudaginn 15. desember. Útförin fer fram í kyrrþey.

Inga Sigþrúður Ketilsdóttir
Kristín Elfa Ketilsdóttir

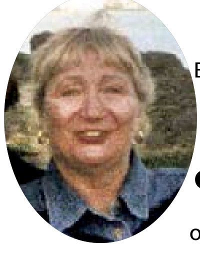

✝

Elskuleg móðir mín, tengdamóðir og amma,

Anna G. Gunnarsdóttir Ross

og faðir, tengdafaðir og afi,

Robert C. Ross

eru látin. Kveðjustundin fór fram miðvikudaginn 18. desember í Dómkirkjunni.

Sigurbjörg Lilja Furrow **Gunnar Haraldsson**
Robert John Furrow
Gunnar Ari Jónsson **Kassy Schliesman**
Daníel Daníelsson **Nína Stefánsdóttir**
og fjölskyldur.

✝

Elskuleg móðir okkar, tengdamóðir, systir, amma og langamma,

Lára Þorsteinsdóttir

lést föstudaginn 6. desember á hjúkrunarheimilinu Mörk. Útförin hefur farið fram í kyrrþey að ósk hinnar látnu. Innilegar þakkir fyrir auðsýnda samúð og hlýhug. Sérstakar þakkir til starfsfólks 2. hæðar mið á Mörk.

Sverrir Agnarsson
Edda Helga Agnarsdóttir **Jón Magnússon**
Tryggvi Þór Agnarsson **Erla S. Valtýsdóttir**
Lára Guðrún Agnarsdóttir **Kristján Sigurðsson**
Jónína Þorsteinsdóttir
barnabörn og barnabarnabörn.

✝

Innilegar þakkir til allra þeirra sem sýndu okkur samúð og hlýhug við andlát

Helga Ingvars Guðmundssonar

vörubílstjóra,
Gullsmára 9, 201 Kópavogi.

Kærar þakkir fær starfsfólk Ölduhrauns á Hrafnistu í Hafnarfirði fyrir umönnun og aðstoð.

Nanna S. Þorleifsdóttir og fjölskylda.

✝

Elskulegur faðir okkar, tengdafaðir og afi,

Hallgrímur Pétursson

vélfræðingur,
Miðvangi 17, Hafnarfirði,

lést á hjúkrunarheimilinu á Hrafnistu í Hafnarfirði 4. desember. Útförin hefur farið fram í kyrrþey að ósk hins látna. Sérstakar þakkir færum við starfsfólki Hrafnistu í Hafnarfirði sem sinnti honum af einstakri hlýju og alúð.

Steingrímur Hallgrímsson **Virginija Galinyté**
Guðrún Hallgrímsdóttir
Pjetur Hallgrímsson
og barnabörn.

BÓNUS BÓNUS BÓNUS BÓNUS BÓNUS

NORÐLENSKT
Hangikjöt

Framleiddur af

Ali

2.698 kr./kg
Fjalla Hangilæri
Úrbeinað

2.998 kr./kg
ÍL Hátíðar Hangikjöt
Birkireykt, úrbeinað

1.398 kr./kg
Bónus Hamborgarhryggur
Með beini

VINSÆLASTI
Hamborgarhryggurinn í Bónus

SAMA VERÐ UM LAND ALLT

1kg

198 kr./120 g
Bónus Kanill
120 g

198 kr./1 kg
Bónus Grautargrjón
1 kg

1.795 kr./kg
Ali Hamborgarhryggur
Með beini

1.998 kr./kg
Ali Hamborgarhryggur
Úrbeinaður

159 kr./stk.
ES Rauðkál, 680 g
ES Rauðrófur, 670 g

179 kr./stk.
ES Aspas
Skorinn, 411 g

159 kr./stk.
ES Ananas
Sneiðar eða bitar, 567 g

98 kr./stk.
ES Maískorn
300 g

139 kr./stk.
ES Sveppir
Skornir, 400 g

BÓNUS

EKKERT BRUÐL

Opnunartími í Bónus: Mánudaga-Fimmtudaga; 11:00-18:30 • Föstudaga; 10:00-19:00 • Laugardaga; 10:00-18:00 • Sunnudaga; 11:00-18:00

Smáratorg og Skeifan: Mán-Lau; 10:00-19:00 • Sun; 11:00-18:00 – Verð gildir til og með 22. desember eða meðan birgðir endast.

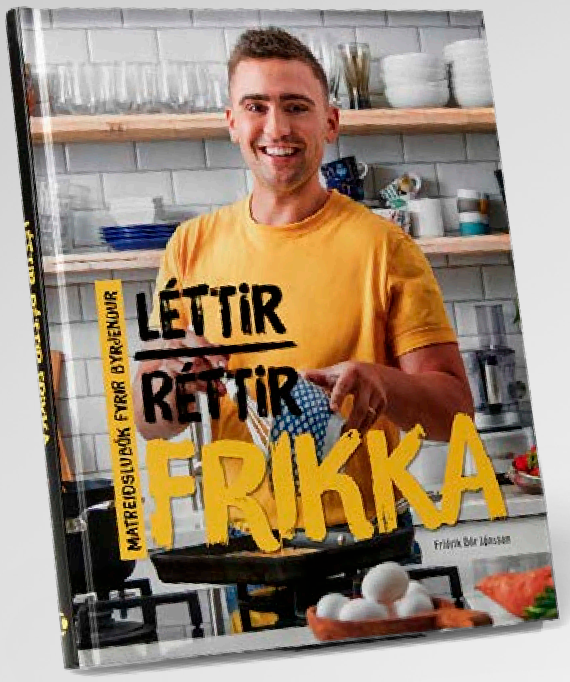

4.999 kr

24% afsláttur

5.699 kr
fullt verð 7.499 kr

29% afsláttur

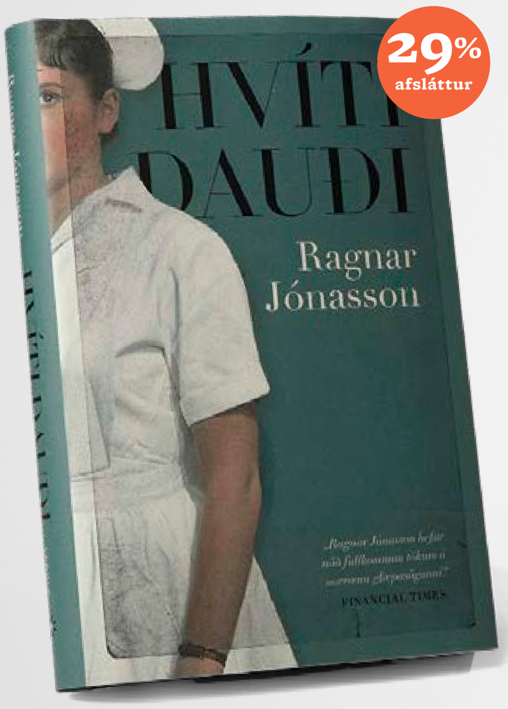

4.999 kr
fullt verð 6.999 kr

4.999 kr

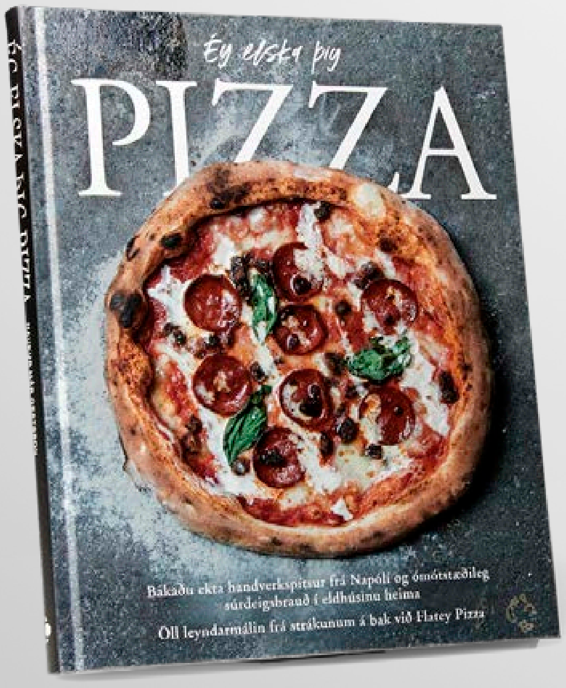

4.999 kr

29% afsláttur

4.999 kr
fullt verð 6.999 kr

Gildir út 21. desember. Með fyrirvara um prentvillur og myndbrengl. Mesta bókaúrvalið er í Skeifu, Smáralind og Garðabæ. Minna úrval í öðrum verslunum.

Meira og

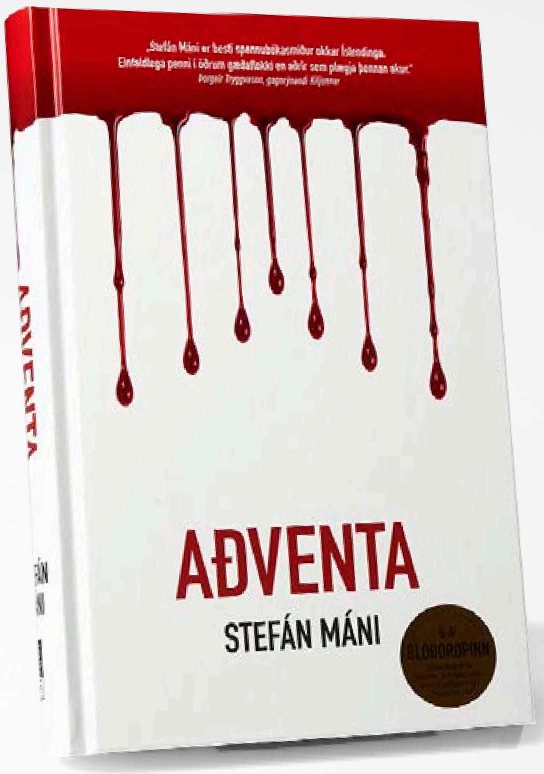

4.699 kr

5.199 kr

4.999 kr
fullt verð 6.999 kr

29% afsláttur

4.999 kr
fullt verð 6.999 kr

25% afsláttur

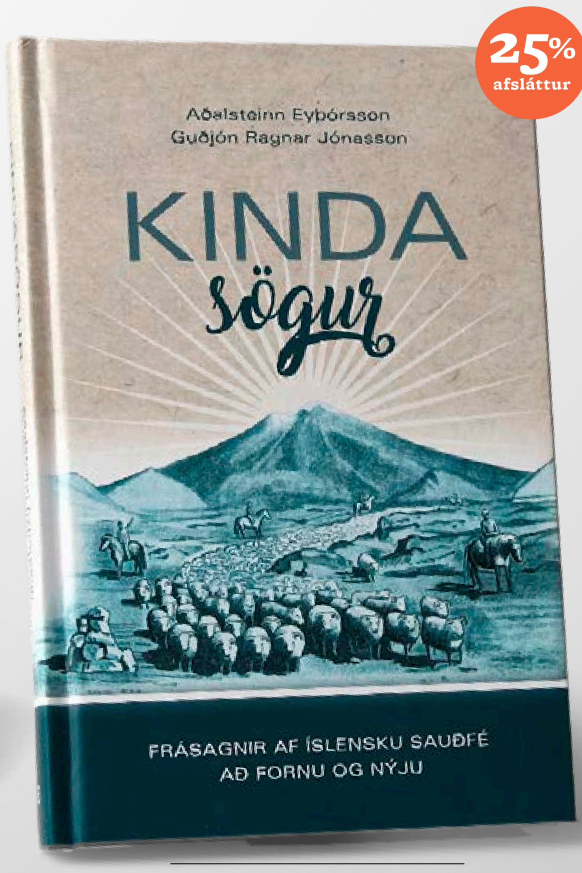

3.599 kr
fullt verð 4.799 kr

23% afsláttur

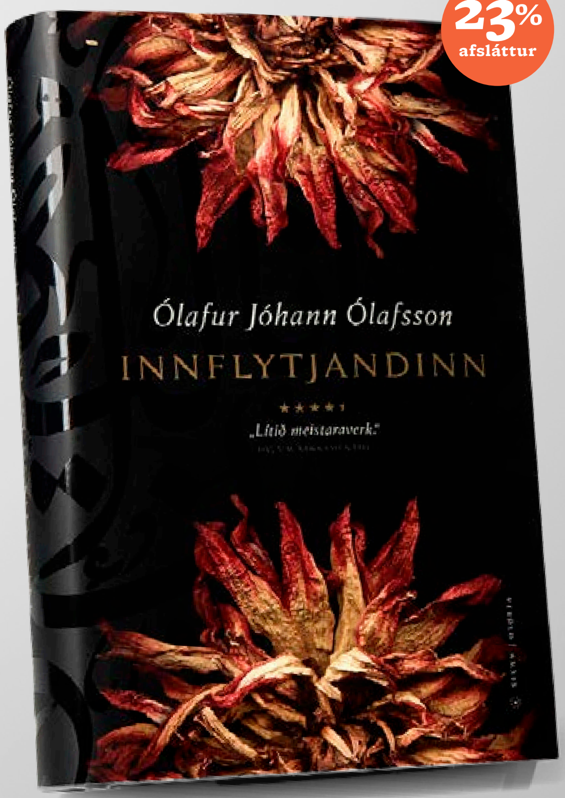

5.399 kr
fullt verð 6.999 kr

HAGKAUP
Meira svona alla daga

29% afsláttur

4.999 kr
fullt verð 6.999 kr

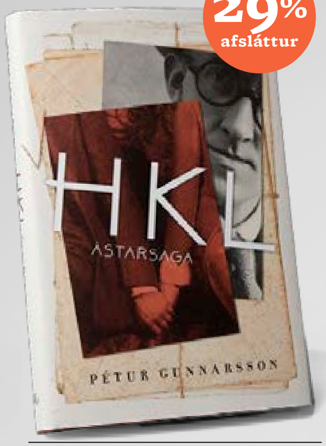

29% afsláttur

4.999 kr
fullt verð 6.999 kr

4.799 kr

26% afsláttur

3.699 kr
fullt verð 4.999 kr

29% afsláttur

4.999 kr
fullt verð 6.999 kr

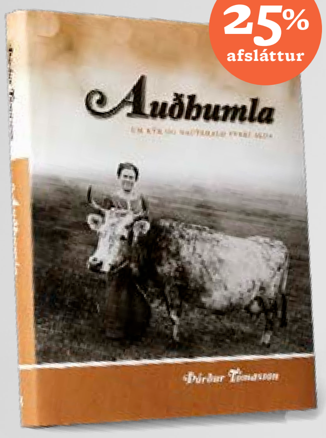

25% afsláttur

4.299 kr
fullt verð 5.799 kr

3.899 kr

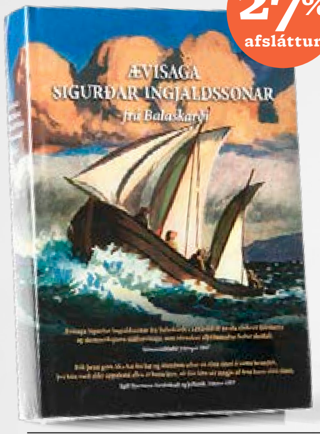

27% afsláttur

5.499 kr
fullt verð 7.499 kr

26% afsláttur

3.699 kr
fullt verð 4.999 kr

26% afsláttur

2.599 kr
fullt verð 3.499 kr

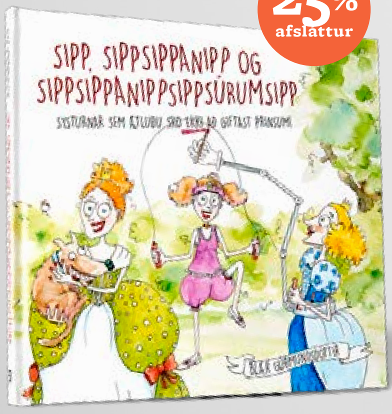

25% afsláttur

2.999 kr
fullt verð 3.999 kr

26% afsláttur

3.699 kr
fullt verð 4.999 kr

28% afsláttur

3.599 kr
fullt verð 4.999 kr

25% afsláttur

2.999 kr
fullt verð 3.999 kr

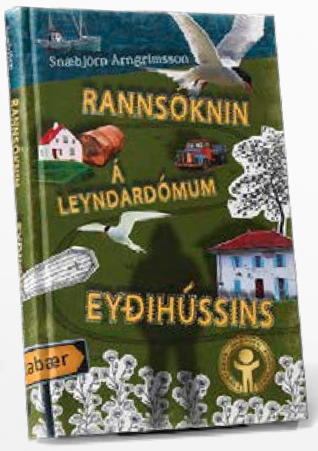

3.999 kr

26% afsláttur

3.699 kr
fullt verð 4.999 kr

30% afsláttur

3.499 kr
fullt verð 4.999 kr

26% afsláttur

3.699 kr
fullt verð 4.999 kr

25% afsláttur

4.499 kr
fullt verð 5.999 kr

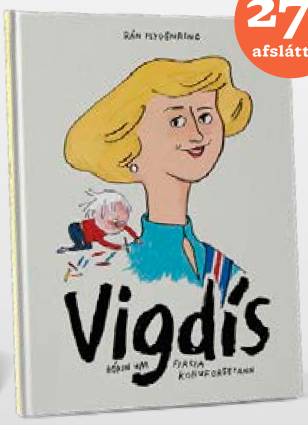

27% afsláttur

3.299 kr
fullt verð 4.499 kr

Gildir út 21. desember. Með fyrirvara um prentvillur og myndbrengl. Mesta bókaúrvalið er í Skeifu, Smáralind og Garðabæ. Minna úrval í öðrum verslunum.

meira að lesa

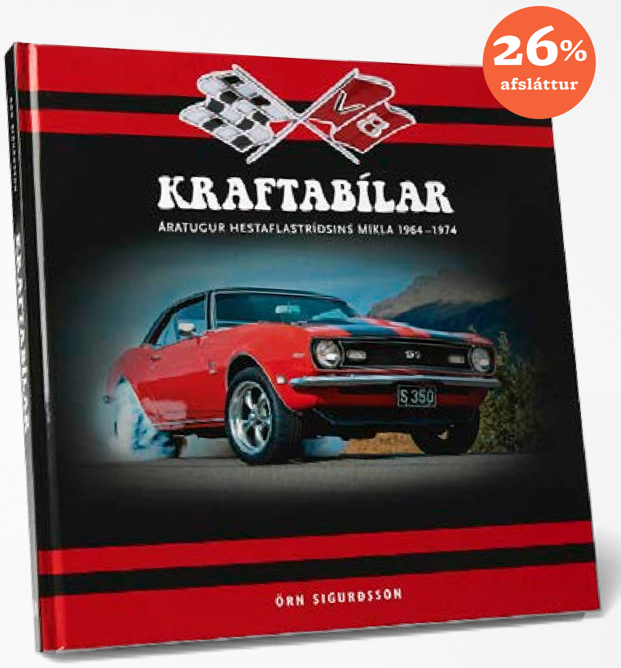

4.799 kr
fullt verð 6.499 kr

3.999 kr

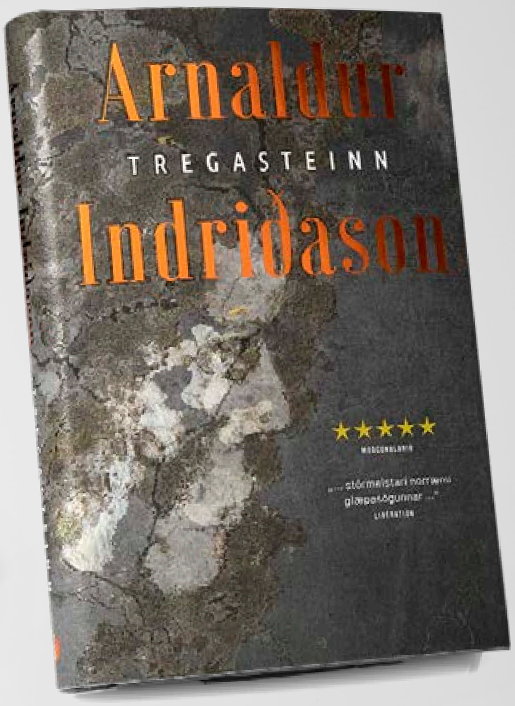

4.999 kr

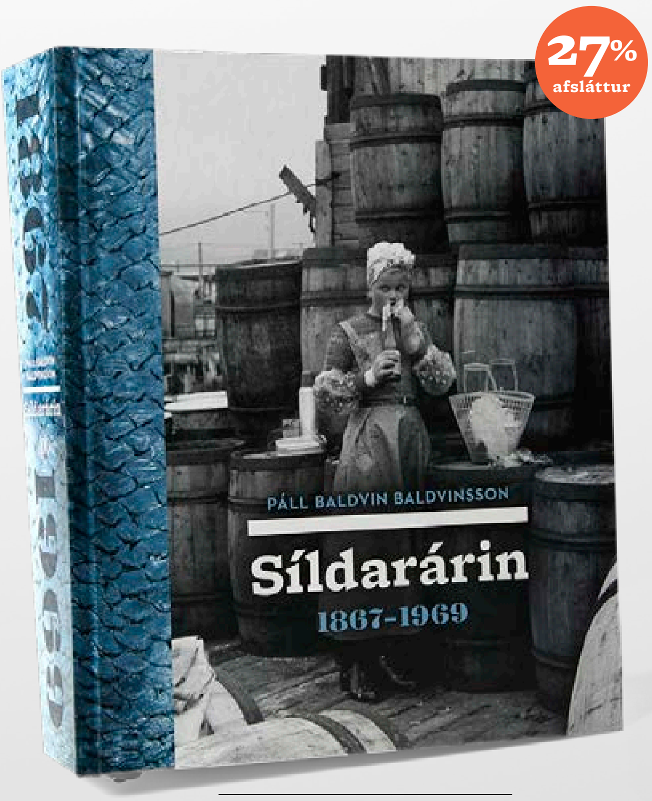

12.399 kr
fullt verð 16.999 kr

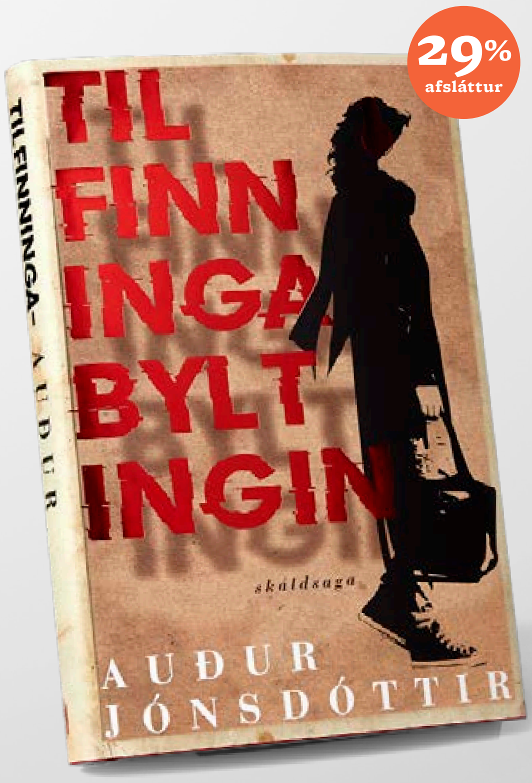

4.999 kr
fullt verð 6.999 kr

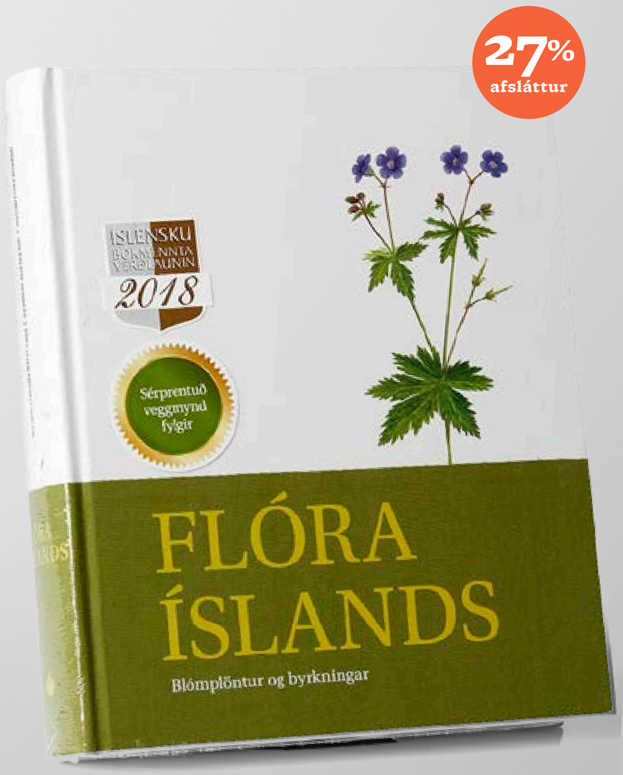

12.399 kr
fullt verð 16.999 kr

HAGKAUP
Meira svona alla daga

VEÐUR, MYNDASÖGUR & ÞRAUTIR

Fimmtudagur

- Reykjavík: 0 °C, 6
- Ísafjörður: -3 °C, 14
- Akureyri: -1 °C, 6
- Egilsstaðir: 0 °C, 8
- Kirkjubæjarkl: 1 °C, 10
- Hveravellir: -7 °C, 11

Norðaustan 13-20 síðdegis og hvassara í vindstrengjum á Suðausturlandi. Éljagangur norðan til, snjókoma eða slydda austanlands, en áfram þurrt um landið suðvestanvert. Hiti kringum frostmark.

Föstudagur

- Reykjavík: 3 °C, 7
- Ísafjörður: -1 °C, 14
- Akureyri: 1 °C, 5
- Egilsstaðir: 2 °C, 9
- Kirkjubæjarkl: 2 °C, 5
- Hveravellir: -4 °C, 11

Laugardagur

- Reykjavík: 2 °C, 4
- Ísafjörður: 0 °C, 4
- Akureyri: -1 °C, 3
- Egilsstaðir: 0 °C, 8
- Kirkjubæjarkl: 4 °C, 4
- Hveravellir: -2 °C, 12

LÉTT

			2		6	4	8	
	4			1	3	5		6
					7	1	2	
4	1			8		9		5
		3	5					
8	9		6		1			
	3	8	1				6	
9	2							
				3	8	2		

MIÐLUNGS

4							6	
		9	2	1				
1		8	3		6		5	9
6	5			7			8	
			9		3	4		
		3	1					
	7							2
2		4					9	
		5			4	1		

ÞUNG

	5	6		9				1
		1			4			7
				1		7	3	2
		4	2			8		
	6	3		5			1	
							7	
	1		6	8				
		2		4		3	6	

Krossgáta

LÁRÉTT
1 leyningur
5 sauðagarnir
6 slá
8 þolanlega
10 tveir eins
11 flumbrugangur
12 gömul
13 hófdýr
15 rannsókn
17 mýking

LÓÐRÉTT
1 jökulsorfin klöpp
2 óskar
3 mjög
4 angalóra
7 talinn
9 tilfundinn
12 fjallsnöf
14 sauðaþari
16 tveir eins

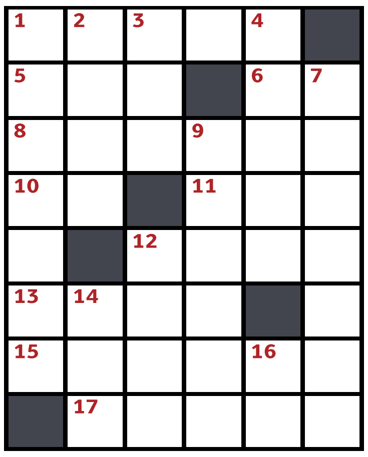

LÁRÉTT: 1 hvarf, 5 vil, 6 rá, 8 allvel, 10 ll, 11 asi, 12 elst, 13 asni, 15 könnun, 17 linun.
LÓÐRÉTT: 1 hvalbak, 2 vill, 3 all, 4 fress, 7 álitinn, 9 valinn, 12 enni, 14 söl, 16 uu.

Skák Gunnar Björnsson

Marco átti leik gegn Salter árið 1922.

1. Bb5! Dxb5 2. Re7+ Kh8 3. Dxh7+! Kxh7 4. Hh1# 1-0.
Jólapakkamót Hugins og Breiðabliks fer fram í Álfhólsskóla á laugardaginn. Hannes Hlífar Stefánsson og Guðmundur Kjartansson sitja að tafli á móti í Barcelona. Hannes hefur 3½ vinning eftir 5 umferðir en Guðmundur hefur 3 vinninga.

www.skak.is: Hannes og Guðmundur í Barcelona.

Hvítur á leik

2	5	6	3	9	7	8	4	1
8	4	3	6	1	5	2	9	7
7	9	1	8	2	4	3	5	6
4	2	7	9	5	1	6	8	3
3	6	5	7	4	8	9	1	2
9	1	8	2	3	6	4	7	5
5	7	9	4	6	3	1	2	8
6	8	2	1	7	9	5	3	4
1	3	4	5	8	2	7	6	9

2	9	5	8	4	6	7	3	1
3	4	1	7	5	2	8	9	6
6	7	8	9	1	3	2	4	5
7	5	9	2	3	4	6	1	8
4	6	3	5	8	1	9	2	7
8	1	2	6	7	9	4	5	3
9	2	7	1	6	5	3	8	4
1	8	4	3	9	7	5	6	2
5	3	6	4	2	8	1	7	9

3	4	5	9	8	6	7	1	2
1	2	9	3	7	4	6	8	5
6	7	8	1	5	2	4	3	9
5	3	2	6	9	7	8	4	1
4	1	6	2	3	8	9	5	7
8	9	7	4	1	5	3	2	6
7	5	4	8	2	9	1	6	3
9	8	1	5	6	3	2	7	4
2	6	3	7	4	1	5	9	8

Þrautin felst í því að fylla út í reitina þannig að í hverjum 3x3 reit birtist tölurnar 1-9. Í hverri níu reita línu, bæði lárétt og lóðrétt, birtast einnig tölurnar 1-9 og aldrei má tvítaka neina tölu í röðinni. Lausnin verður birt í næsta tölublaði Fréttablaðsins.

Pondus

Eftir Frode Øverli

Gelgjan

Eftir Jerry Scott & Jim Borgman

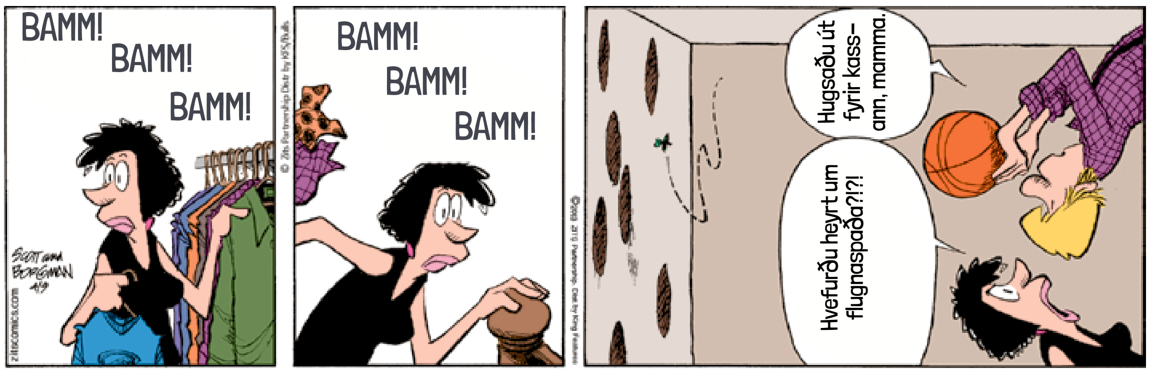

Barnalán

Eftir Jerry Scott & Rick Kirkman

NÝJAR & SPENNANDI GERÐIR AF FILMUM!
Filmur í glugga, á glerveggi og á sturtugler. Fjölbreytt úrval.

STRIGA Prent.is

strigaprent@strigaprent.is - 869 5020 - verslunarmiðstöðinni Firði Hf.

Fagmennska, nákvæmni og innlifun

TÓNLIST

Kammersveit Reykjavíkur

★★★★½

Verk eftir Gallo, Pergolesi, Locatelli, Marcello, Vivaldi og Veracini.

Norðurljós í Hörpu
Sunnudaginn 8. desember

Einleikarar: Laufey Jensdóttir og Steiney Sigurðardóttir.

Kammersveit Reykjavíkur var með allt á hreinu á tónleikum í Hörpu.

Ef maður er staddur á kaffihúsi þá er ekki ólíklegt að Vivaldi sé á fóninum. Tónlist hans er orðin að klisju, hún er alltumlykjandi, eins konar tónrænt veggfóður; lyftutónlist heldra fólksins.

Margt eftir Vivaldi var vissulega innblásið, eins og t.d. Árstíðirnar og Stabat Mater, en sellókonsertinn hans RV 415 í G-dúr, sem Steiney Sigurðardóttir lék ásamt Kammersveit Reykjavíkur á jólatónleikum sveitarinnar í Norðurljósum í Hörpu, er ekki í þeim flokki. Tónlistin rann vissulega ljúflega niður, en laglínurnar voru fremur litlausar og í heild varð tónlistin aldrei sérlega áhugaverð. Skipti þá engu að einleikurinn var hinn glæsilegasti, bæði tær og yfirvegaður, og kraftmikill þegar við átti. Steiney er greinilega frábær sellóleikari og það var unaður að hlusta á hana spila. Hröð tónahlaup léku í höndunum á henni, tónmótunin var fáguð og innileg. Gaman væri að heyra hana leika eitthvað bitastæðara næst.

Grípandi stemning

Hinn einleikarinn á tónleikunum var Laufey Jensdóttir fiðluleikari og flutti hún ásamt Kammersveitinni konsert í B-dúr eftir samtíðarmann Vivaldis, Pergolesi. Þekktasta verk hans ber heitið Stabat Mater, rétt eins og áðurnefnd tónsmíð Vivaldis, og hefur hún hljómað oftar en einu sinni á tónleikum. Hún er páskatengd, tónræn hugleiðing um þjáningu og endurlausn. Fiðlukonsertinn sem nú var leikinn var talsvert léttúðugri, laglínurnar voru fallegar og stemningin grípandi. Laufey er magnaður fiðluleikari og hún lék af gríðarlegri fagmennsku, nákvæmni og innlifun. Útkoman var einfaldlega dásamleg.

Kammersveitin sjálf var líka með allt á hreinu, en leiðari hennar var Una Sveinbjarnardóttir fiðluleikari. Fiðlur, víólur, selló, bassi og semball voru akkúrat og blönduðust saman á einstaklega smekklegan máta. Túlkunin var ávallt fyllilega í anda barokksins, sem var leiðarstef tónleikanna. Mörgum þykir barokktónlist jólaleg, enda er hún gjarnan hátíðleg og glaðleg í senn. Það átti við um alla dagskrána, sem samanstóð auk einleikskonsertanna af La Cetra nr. 2 eftir Marcello, tríósónötu nr. 1 eftir Gallo, konsert nr. 11 eftir Locatelli og forleik nr. 6 eftir Veracini. Í hinum síðastnefnda bættust tvö óbó við heildarmyndina, sem varð fyrir bragðið enn tignarlegri og bjartari og afar ánægjuleg að upplifa. Þetta voru flottir tónleikar.

Jónas Sen

NIÐURSTAÐA: Framúrskarandi flutningur á hátíðlegri, en um leið fjörugri barokktónlist.

Kyrrð, Mozart og kertaljós

Fyrstu kertaljósatónleikar Camerarctica af fernum verða í kvöld í Hafnarfjarðarkirkju klukkan 21. Hinir verða í Kópavogskirkju, Garðakirkju og Dómkirkjunni. Þetta er 27. árið og tónlist Mozarts leikin að vanda. Meðal verka er strengjakvartett sem Ármann Helgason, klarínettuleikari hópsins, segir Mozart hafa samið sextán ára gamall. „Þá dvaldi hann á Norður-Ítalíu og samdi sex strengjakvartetta, alla létta, sólríka og leikandi, með angurværum hægum þætti. Sá sem við spilum er k160, þannig að þarna er hann búinn að semja 160 verk – algert séní. En klarínettukvintettinn frá síðustu æviárunum höfum við oft flutt áður, enda er hann alger himnasending og eilífur brunnur að sækja í. Það er gott fyrir bæði okkur og áheyrendur að ganga að einhverju vísu, því margir koma á tónleikana ár eftir ár.“

Aðgangseyrir er kr. 3.500, og kr. 2.500 fyrir nemendur og eldri borgara. Frítt er inn fyrir börn. **–gun**

Camerarctica leikur Mozart.

Hvað? Hvenær? Hvar? Fimmtudagur

hvar@frettabladid.is

19. DESEMBER 2019

Hvað? Afmælispartí Fischer
Hvenær? 17.00-19.00
Hvar? Fischersund 3
Fischer, ilmhús og upplifunarsetur, býður öllum ilmgæðingum í afmælispartí.

Hvað? Við kertaljós
Hvenær? 18.00
Hvar? Bústaðakirkja
Kór Bústaðakirkju flytur hátíðarlög. Enginn aðgangseyrir.

Hvað? Fundur um flugmál
Hvenær? 12.00-14.00
Hvar? Hótel KEA Akureyri
Staða Akureyrarflugvallar rædd.

Vitamix™

Jólagjöfin í ár. Vitamix Ascent
Verð frá 94.999

Vitamix Ascent serían á sér enga jafningja. Mylja alla ávexti, grænmeti, klaka og nánast hvað sem er. Nýtt útlit og öflugri mótor. Með 2 lítra könnu með öryggisloki sem þolir þvott í þvottavél.

10 ára ábyrgð.

Kælitækni

Kælitækni ehf. Rauðagerði 25 108 Rvk Sími 440-1800 www.kaelitaekni.is

BÍLAR

Yaris ekki væntanlegur fyrr en næsta sumar

Margir bílaframleiðendur hafa þurft að leggja til hliðar minnstu gerðir smábíla sinna þar sem þróunarkostnaður við að standast mengunarkröfur er of hár og tap í þessum flokki. Slíku er þó ekki fyrir að fara hjá Toyota sem frekar hagnast á því en hitt. „Þar sem Toyota selur mikið af tvinnbílum þarf merkið ekki að greiða svimandi háar mengunarsektir eins og önnur merki, sem keppast nú við að koma á markað tvinnbílum til að sleppa við þær,“ segir forstjóri Toyota í Evrópu, Matt Harrison, í viðtali við

Ný kynslóð Toyota Yaris kemur á markað á Íslandi næsta sumar.

Autocar. Toyota selur um 100.000 eintök á ári af hinum vinsæla Aygo smábíl og öfugt við aðra framleiðendur er hagnaður í þessum flokki smábíla. „Aðrir framleiðendur hafa ekki náð hagnaði í A-flokki og með meiri tækni mun það bara verða erfiðara. Hjá okkur er því öfugt farið og við sjáum tækifæri frekar en tap,“ segir Harrison enn fremur. Getgátur hafa verið um hvort nýr Aygo verði rafdrifinn en það er þó ekki í kortunum á næstu tveimur árum hvað sem síðar verður.

Annar vinsæll smábíll frá Toyota er Yaris sem frumsýndur var í nýrri kynslóð í október síðastliðnum. Að sögn Páls Þorsteinssonar, upplýsingafulltrúa Toyota á Íslandi, er nýr Yaris þó ekki væntanlegur hingað fyrr en á seinni hluta næsta árs. „Hvorki verð né hvaða útgáfur verða í boði til að byrja með liggur fyrir núna“ sagði Páll. „Þá er almennt meiri áhugi fyrir umhverfisvænum bílum á markaði í dag. Um 25% af seldum bílum okkar teljast umhverfisvænir en þar af er um þriðjungur tvinnbílar,“ sagði Páll, sem lætur vel af sölu ársins eftir góðar viðtökur á nýrri kynslóð RAV4.

Macan GTS verður aðeins hægt að fá með sérpöntun að sögn Gísla Jenssonar hjá Bílabúð Benna.

Macan fær GTS útgáfu

Porsche Macan fékk andlitslyftingu í ár og á nýju ári mun koma ný útgáfa GTS bílsins. Í þeirri útgáfu er Macan með 2,9 lítra V6 vél sem skilar nú 375 hestöflum eða 15 hestöflum meira en áður. Porsche Macan S er með þriggja lítra V6 vél sem er 27 hestöflum aflminni en GTS en Macan Turbo er sem áður aflmesta útgáfan með sín 434 hestöfl. Macan GTS er aðeins 4,7 sekúndur í hundraðið og ef hann er búinn Sport Chrono pakkanum er hann 4,5 sekúndur að ná þeim hraða. Macan GTS fær líka andlitslyftingu með nýjum sportpakka og 20 tommu felgum. Undir bílnum verður loftpúðafjöðrun staðalbúnaður og hann fær stærri bremsudiska með möguleika á að uppfæra þær í 15,4 tommu keramikdiska að framan og 14 tommu að aftan.

FCA og PSA skrifa undir

Fiat Chrysler Automobiles og PSA Group hafa skrifað undir endanlegan samning sín á milli um sameiningu fyrirtækjanna. Bílarisinn sem úr þessari sameiningu verður er sá fjórði stærsti í heiminum og er það forstjóri PSA, Carlos Tavares, sem mun leiða nýja fyrirtækið. Stjórnarformaður FCA, John Elkann, mun gegna sömu stöðu hjá fyrirtækinu.

Að mati Tavares kemur sameiningin á hárréttum tíma. „Hindranirnar sem bílaiðnaðurinn stendur frammi fyrir í dag eru miklar. Græna byltingin, sjálfkeyrandi ökutæki, nettengingar ökutækja og fleira þarfnast styrks, hæfni og sérfræðiþekkingar,“ sagði Tavares.

Áætlað er að sameiningin muni spara samtals um 500 milljarða króna. Merki fyrirtækjanna tveggja seldust í 8,7 milljónum eintaka í fyrra en samtals hafa þau framleiðslugetu upp á 14 milljón ökutæki. Búast má við að undirvagnar PSA verði notaðir að mestu í bílum nýja fyrirtækisins, sem ekki hefur fengið nafn ennþá. Verður tilkynnt um nafn þess innan nokkurra mánaða, segir í yfirlýsingu.

Nissan Qashqai kemur í september sem tvinnbíll

Nissan er með það á prjónunum að endurnýja jepplingalínu sína á næstu 18 mánuðum til að endurvekja sölu segir stjórnarformaður Nissan í Evrópu, Gianluca de Ficchy, í viðtali við Automotive News. Hann segir frá nýjum rafbíl byggðum á Ariya tilraunabílnum.

Njáll Gunnlaugsson
njall@frettabladid.is

Nissan selur mikið af gerðum eins og Qashqai, Juke og X-trail en sala þeirra hefur minnkað í Evrópu undanfarið. Samdráttur Nissan á Evrópska efnahagssvæðinu var 24% á fyrstu 10 mánuðum ársins niður í 334.505 bíla. „Frá deginum í dag til miðs árs 2021 mun Nissan skipta út Qashqai og X-trail og koma með nýjan rafjeppling byggðan á Ariya tilraunabílnum“ segir de Ficchy. Nissan hóf sölu á nýrri kynslóð Nissan Juke í nóvember en fyrsta kynslóð hans kom á markað árið 2010. Hann er byggður á CMF-B undirvagninum sem einnig er notaður af Renault fyrir Clio og Captur. Nissan mun ekki bjóða uppá dísilvél í Juke vegna minnkandi eftirspurnar. Þótt að de Ficchy hafi ekki gefið upp hvenær næstu endurnýjunar flota Nissan væri að vænta, segir heimildarmaður að X-trail verði næstur á dagskrá næsta sumar. Nissan ætlaði að smíða hann í verksmiðjunni í Sunderland í Bretlandi, en hefur nú ákveðið að smíða Evrópugerðir hans í Japan í staðinn. Sala á X-trail hefur fallið mikið eða um 59% niður í aðeins 18.368 bíla á fyrstu 10 mánuðum ársins.

Að sögn heimildarmanns Automotive News kemur nýr Qashqai á markað í september á næsta ári. Hann er vinsælasti bíll Nissan í Evrópu með 183.896 bíla selda á fyrstu 10 mánuðum 2019, en hann er einnig mjög vinsæll á Íslandi. Nissan mun hætta sölu á dísilútgáfum í Qashqai og kynna í staðinn E-power tvinntækni sína sem hefur verið vel tekið í Japan. Nýr Qashqai byggir á IMQ tilraunabílnum sem sýndur var á bílasýningunni í Genf í vor. Að sögn Ponz Pandikuthira, forstjóra Nissan í Evrópu, eru tvær tvinnútgáfur hans til skoðunar en það er annars vegar ePower útgáfa með ljósavél fyrir rafhlöðu, og hins vegar tengiltvinnútgáfa eins og notuð er í Mitsubishi Outlander PHEV.

Það sem Nissan er að skoða er hvar þessar útgáfur verða í boði, en ePower hentar vel þar sem hámarkshraði er lítill eins og í Japan þar sem hann er 100 km á klst. Að sögn Pandikuthira er verið að skoða Evrópuútgáfu af ePower tækninni þrátt fyrir að hámarkshraði þar sé

Þó að nýr Qashqai verði ekki eins ýktur og IMQ tilraunabíllinn verður útlit hans byggt á honum. NORDICPHOTO/GETTY

Nissan Ariya var sýndur á bílasýningunni í Tokyo en rafjepplingur byggður á honum er væntanlegur 2021 til að keppa við Ford Mustang Mach E.

í flestum tilfellum hærri en í Japan. Þar sem hraðinn er meiri er hætta á að rafmagnið á rafhlöðunni klárist hratt og bíllinn endi á að keyra á ljósavélinni sem ekki er æskilegt. Pandikuthira er ekki á því að tengiltvinnútgáfa sé góð lausn til lengri tíma litið og segir að slíkir bílar séu meira til að fylla upp í gat á markaðinum þar til að hreinir rafbílar hafa náð nægri drægni fyrir hinn almenna kaupanda. „Við munum

> NISSAN MUN EKKI LENGUR BJÓÐA UPP Á DÍSILVÉLAR Í JUKE OG QASHQAI VEGNA MINNKANDI EFTIRSPURNAR OG KYNNA Í STAÐINN E-POWER TVINNTÆKNI SÍNA SEM VEL HEFUR VERIÐ TEKIÐ Í JAPAN AÐ UNDANFÖRNU.

prófa tengiltvinnútgáfur á sumum bílum okkar en viðskiptamódel tengiltvinnbíla er ekki það besta,“ sagði Pandikuthira í viðtali við bílatímaritið AutoExpress. Líkt og annars staðar í heiminum er þó Outlander PHEV mest seldi tengiltvinnbíllinn á Íslandi í nokkur ár í röð.

Rafjepplingurinn sem byggir á Ariya tilraunabílnum mun koma á markað snemma árs 2021. Undirvagn hans er þróaður í samstarfi við Renault og verður bíllinn í flokki lúxusgerða. Bíllinn verður verðlagður til að keppa við bíla eins og nýjan Ford Mustang Mach E. Nissan mun að öllum líkindum ekki verða með bás á bílasýningunni í Genf í vor.

THULE SWEDEN
Jólagjöf útvistarfólksins
20% afsláttur til 31. desember
Stilling
Stilling hf. | Sími 520 8000 | www.stilling.is | stilling@stilling.is

ÞÚ FÆRÐ ALLT FYRIR JÓ

Heill kalkúnn
Erlendur
1.198 KR/KG
LÆGSTA VERÐIÐ!

Bayonne skinka
Kjötsel
1.199 KR/KG
-40%
ÁÐUR: 1.999 KR/KG

VERÐ SPRENGJA!

Grísalærleggir
Kjötsel
390 KR/KG
-61%
ÁÐUR: 999 KR/KG

Lamba helgarsteik bláberja
Kjötsel
1.889 KR/KG
-30%
ÁÐUR: 2.699 KR/KG

Amerískir kleinuhringir
99 KR/STK
-50%
ÁÐUR: 199 KR/STK

Nautalundir
Danish Crown
2.999 KR/KG
-40%
ÁÐUR: 4.999 KR/KG

Rauðu jólaeplin
199 KR/KG

Laufabrauð
Okkar
949 KR/PK
-40%
ÁÐUR: 1.359 KR/PK

-200 KRÓNUR

Coca Cola
Coca cola, light og zero 2l x 4
999 KR/PK

nettó
í jólaskapi

Tilboðin gilda 19. – 22. desember

Tilboðin gilda meðan birgðir endast.
Birt með fyrirvara um prentvillur og myndavíxl.
Vöruúrval getur verið breytilegt milli verslana.

LIN Í VERSLUNUM NETTÓ

-200 KRÓNUR

Pepsi
og Pepsi max 2l x 4

699 KR/PK

ÁÐUR: 899 KR/PK

-32%

Kalkúnaskip
með beini

1.359 KR/KG

ÁÐUR: 1998 KR/KG

-40%

Grísahnakkafille
Léttreykt – Kjötsel

1.259 KR/KG

ÁÐUR: 2.099 KR/KG

-25%

Hamborgarhryggur
Kjötsel

1.199 KR/KG

ÁÐUR: 1.598 KR/KG

-20%

Nautalund
Wellington

7.998 KR/KG

ÁÐUR: 9.998 KR/KG

-40%

Úrbeinaður jólahnakki
m/eplum og kanil – Kjötsel

1.499 KR/KG

ÁÐUR: 2.499 KR/KG

-30%

Humar
800 gr – Án skeljar

3.499 KR/PK

ÁÐUR: 4.999 KR/PK

-20%

Hangiframpartur
Úrbeinaður – Kjötsel

1.999 KR/KG

ÁÐUR: 2.499 KR/KG

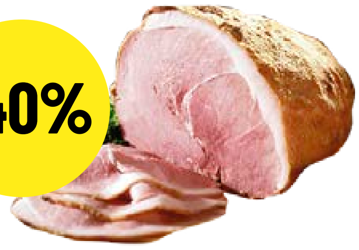

-40%

Sænsk skinka
Kjötsel

1.199 KR/KG

ÁÐUR: 1.999 KR/KG

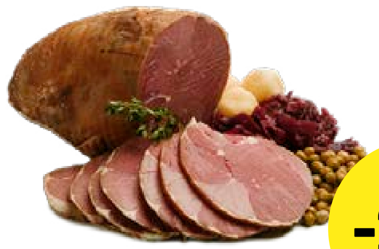

-21%

Hangilæri
Úrbeinað – Kjötsel

2.290 KR/KG

ÁÐUR: 2.899 KR/KG

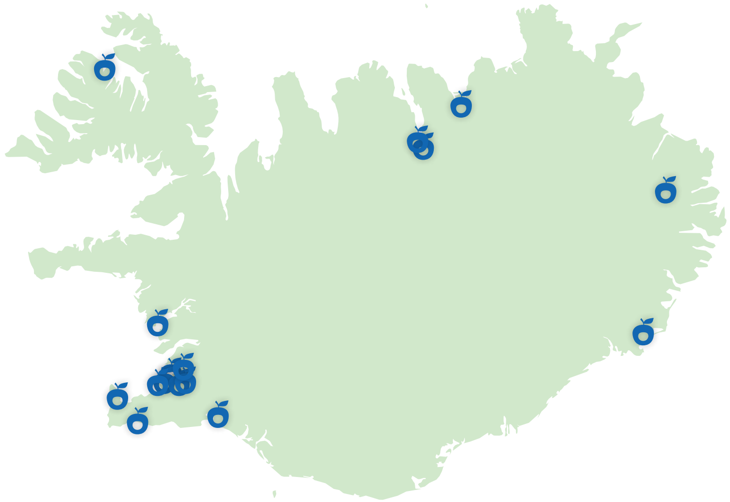

VERSLAÐU Á NETINU

FLJÓTLEGT - EINFALT - ÞÆGILEGT

NÚ GETUR ÞÚ PANTAÐ MATVÖRU Í GEGNUM VEFVERSLUN NETTÓ* OG SÓTT UM LAND ALLT

**Hægt er að fá sent heim að dyrum á Akureyri, Reykjanesbæ og á höfuðborgarsvæðinu. Lágmarkspöntun í heimsendingu er 5.000 kr.*

Stærsta efnisveita með íslenskt sjónvarpsefni

Vandað íslenskt sjónvarpsefni, nýjustu erlendu þáttaraðirnar, barnaefni með íslensku tali og hátt í þúsund kvikmyndir.

Verð aðeins
3.990 kr./mán.

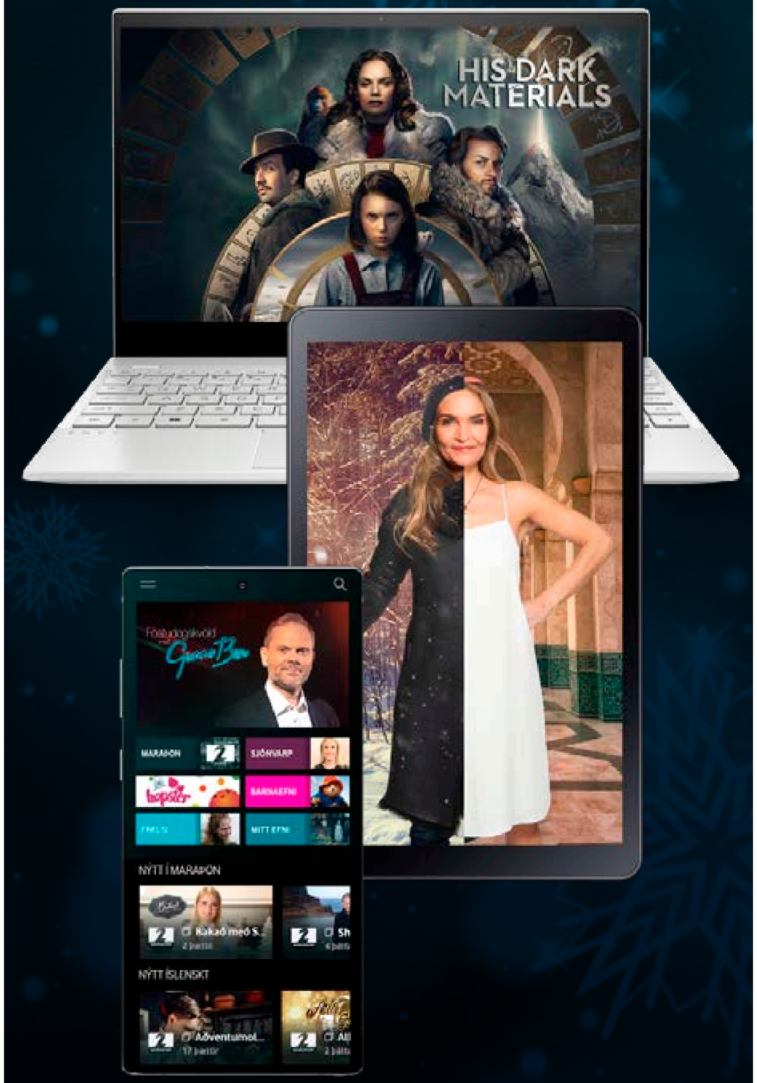

2 MARAÞON

Tryggðu þér áskrift
stod2.is | 1817

DAGSKRÁ

Fimmtudagur

RÚV SJÓNVARP

12.35 Kastljós
12.50 Menningin
13.00 Gettu betur 1989 MH - MK
13.40 Saga af frjósemi
14.30 Popppunktur Úrslit
15.30 Landinn 2010-2011
16.00 Milli himins og jarðar Jólaþáttur Skemmtiþáttur frá árinu 2000 í umsjón Steinunnar Ólínu Þorsteinsdóttur með tónlist, söng, dansi, gríni og gleði ásamt spaugilegri ádeilu á nútímann og okkur sjálf. e.
16.40 Sælkeraferðir Ricks Stein - Cádiz
17.40 Táknmálsfréttir
17.52 KrakkaRÚV
17.53 Jólasveinarnir: Skyrgámur Íslenskt jóladagatal Jólasveinarnir eru orðnir leiðir á að hanga heima í hellinum hjá Grýlu og Leppalúða og ákveða að finna sér eitthvað skemmtilegt að gera fram að jólum. Heiðursmennirnir þrettán leggja því af stað hver í sína áttina í leit að starfi eða áhugamáli sem hæfir þeim. e.
18.01 Jóladagatalið: Jólakónguriinn
18.25 Lars uppvakningur
18.40 Jólamolar KrakkaRÚV
18.50 Krakkafréttir
19.00 Fréttir
19.25 Íþróttir
19.30 Veður
19.35 Kastljós
19.50 Menningin
20.05 Hreindýralíf
21.00 Sætt og gott - jól
21.15 Jólabolla frú Brown Mrs. Brown's Boys Mammy's Christmas Punch Frú Brown er ákveðin í að halda friðsæl jól heima hjá sér þetta árið – en það gengur brösulega eins og flest annað. Margverðlaunaður gamanþættir um Agnesi Brown, kjaftfora húsmóður í Dublin á Írlandi. Höfundur og aðalleikari er Brendan O'Carroll. Þættirnir hafa m.a. hlotið BAFTA-verðlaunin. Atriði í þættinum eru ekki við hæfi ungra barna.
22.00 Tíufréttir
22.15 Veður
22.25 Jean Ævisöguleg mynd um nýsjálensku flugkonuna Jean Batten sem varð heimsþekkt á fjórða áratug tuttugustu aldar er hún sló fjölda meta í einflugi um heiminn. Hún varð meðal annars fyrst manna til að fljúga frá Englandi til Nýja-Sjálands ein síns liðs árið 1936. Leikstjóri: Robert Sarkies. Aðalhlutverk: Kate Elliott, Miranda Harcourt, Michael Whalley.
00.00 Patrick Melrose
01.00 Dagskrárlok

GOLFSTÖÐIN

09.10 Golfing World Skemmtilegur þáttur sem fjallar um allt sem við kemur golfheiminum.
10.00 Alfred Dunhill Links Championship Útsending frá Alfred Dunhill Links Championship á Evrópumótaröðinni.
12.50 2019 Champions Tour Year in Review
13.45 Australian PGA Championship Útsending frá Australian PGA Championship á Evrópumótaröðinni.
17.15 PGA Highlights Hápunktarnir á PGA mótunum.
18.10 Golfing World
19.00 QBE Shootout Útsending frá QBE Shootout á PGA-mótaröðinni.
23.00 Australian PGA Championship
02.30 Australian PGA Championship Bein útsending frá Australian PGA Championship á Evrópumótaröðinni.

SJÓNVARP SÍMANS

06.00 Síminn + Spotify
08.00 Dr. Phil
08.45 The Late Late Show
09.30 Síminn + Spotify
12.00 Everybody Loves Raymond
12.20 The King of Queens
12.40 How I Met Your Mother
13.05 Dr. Phil
13.50 Man with a Plan
14.15 The Voice US
16.00 Malcolm in the Middle
16.20 Everybody Loves Raymond
16.45 The King of Queens
17.05 How I Met Your Mother
17.30 Dr. Phil
18.15 The Late Late Show
19.00 America's Funniest Home Videos
19.20 Superior Donuts
19.45 Gordon, Gino and Fred's Great Christmas Roast
21.00 9-1-1
21.50 Emergence
22.35 The Arrangement
23.20 The Late Late Show
00.05 A Million Ways to Die in the West
02.15 Catch-22
03.00 Perpetual Grace LTD
03.55 Síminn + Spotify

RÚV RÁS EITT

06.45 Morgunbæn og orð dagsins
06.50 Morgunvaktin
07.00 Fréttir
07.30 Fréttayfirlit
08.00 Morgunfréttir
08.30 Fréttayfirlit
09.00 Fréttir
09.05 Segðu mér
09.45 Morgunleikfimi
10.00 Fréttir
10.03 Veðurfregnir
10.13 Á reki með KK
11.00 Fréttir
11.03 Mannlegi þátturinn
12.00 Fréttir
12.02 Hádegisútvarp
12.20 Hádegisfréttir
12.40 Veðurfregnir
12.50 Dánarfregnir
12.55 Samfélagið
14.00 Fréttir
14.03 Á tónsviðinu
15.00 Fréttir
15.03 Flakk
16.00 Síðdegisfréttir
16.05 Víðsjá
17.00 Fréttir
17.03 Lestin
18.00 Spegillinn
18.30 Útvarp UngRÚV
18.50 Veðurfregnir
18.53 Dánarfregnir
19.00 Endurómur úr Evrópu: Jólatónleikar frá Þýskalandi
20.30 Rauði kjóllinn. Smásaga
21.05 Mannlegi þátturinn
22.00 Fréttir
22.05 Veðurfregnir
22.10 Samfélagið
23.05 Lestin
00.00 Fréttir
00.05 Næturútvarp Rásar 1

STÖÐ 2 BÍÓ

10.40 Paterno
12.25 Draugabanarnir II
14.15 Middle School: The Worst Years of My Life
15.50 Paterno
17.35 Draugabanarnir II
19.25 Middle School: The Worst Years of My Life
21.00 Harry Potter and the Philosopher's Stone
23.30 The Meg
01.25 The Few Less Men
02.55 Harry Potter and the Philosopher's Stone

STÖÐ 2

08.00 Friends
08.25 Masterchef USA
09.05 Bold and the Beautiful
09.25 Two and a Half Men
09.50 Besti vinur mannsins
10.15 Brother vs. Brother
11.05 Jamie Cooks Italy
11.50 Deception
12.35 Nágrannar
13.00 Miracle on 34th Street
14.55 Tommi og Jenni: Willy Wonka og súkkulaðiverksmiðjan
16.25 Jamie Oliver's Italian Christmas
17.15 Stelpurnar
17.43 Bold and the Beautiful
18.03 Nágrannar
18.28 Veður
18.30 Fréttir Stöðvar 2
18.47 Sportpakkinn
18.55 Ísland í dag
19.10 Aðventumolar Árna í Árdal
19.20 Dagvaktin
19.55 The Great Christmas Bake Off
20.55 NCIS
21.40 The Blacklist
22.25 Magnum P.I.
23.10 Keeping Faith
23.55 Prodigal Son
00.40 Shameless
01.35 Game of Thrones
02.30 Game of Thrones
03.25 Game of Thrones
04.20 Game of Thrones

STÖÐ 3

19.10 Modern Family
19.35 Kevin Can Wait
20.00 Friends
20.25 Seinfeld
20.50 Supergirl
21.35 Batwoman
22.20 Outlander
23.20 Shrill
23.50 American Dad
00.15 Modern Family
00.40 Kevin Can Wait
01.05 Friends
01.30 Tónlist

STÖÐ 2 SPORT

07.05 Everton - Leicester City Útsending frá leik í enska deildabikarnum.
08.45 Manchester United - Colchester United Útsending frá leik í enska deildabikarnum.
10.25 Oxford United - Manchester City Útsending frá leik í enska deildabikarnum.
12.05 Evrópudeildin - fréttaþáttur
12.55 Meistaradeild Evrópu - fréttaþáttur
13.20 Valur - Haukar Útsending frá leik í Domino's-deild kvenna.
15.00 Valur - Haukar Útsending frá leik í Domino's-deild karla.
16.40 Barcelona - Real Madrid Útsending frá leik El Clasico í spænsku úrvalsdeildinni.
18.20 Keflavík - ÍR Bein útsending frá leik í Dominos deild karla.
20.10 Njarðvík - Þór Þ. Bein útsending frá leik í Domino's-deild karla.
22.10 Domino's Körfuboltakvöld kvenna
23.40 Sampdoria - Juventus Útsending frá leik í ítölsku úrvalsdeildinni.

STÖÐ 2 SPORT 2

12.30 HM í pílukasti Bein útsending frá Heimsmeistaramótinu í pílukasti.
19.00 HM í pílukasti Bein útsending frá Heimsmeistaramótinu í pílukasti.

ÚTVARP

FM 88,5 XA-Radíó
FM 89,5 Retro
FM 90,1 Rás 2
FM 90,9 Gullbylgjan
FM 93,5 Rás 1
FM 95,7 FM957
FM 96,3 FM Suðurland
FM 96,7 Létt Bylgjan
FM 97,7 X-ið
FM 98,9 Bylgjan
FM 99,4 Útvarp Saga
FM 100,5 K100
FM 102,9 Lindin

ST. DALFOUR

Með mildum ostum mælum við með sultum úr súrari berjum, eða ávöxtum t.d. villtum bláberjum eða apríkósumarmelaði.

Með mildum harðari ostum mælum við með sultum úr súrari eða villtum berjum, t.d. villtum bláberjum eða bláberjum & trönuberjum.

Með millisterkum ostum passar mjög vel að vera með sultu úr blönduðum ávöxtum sem gefur skemmtilegt eftirbragð og tónar vel með ostinum.

Sultur úr berjum sem gefa góða sætu og ferskleika leika við bragðlaukana með bragðmeiri ostum, t.d. hindberjasulta eða hindberja & granateplasulta.

Með grænmygluostum mega sulturnar gjarnan vera úr sætum berjum. Við mælum með hindberja- eða jarðarberjasultu til þess að ostarnir njóti sín sem best.

Sérfræðingar St. Dalfour gefa ráð um val á ostum og sultum á ostabakkann

Íslendingar elska góða sultu á ostana sína og ostabakkar eiga sinn fasta sess á hátíðarborðum þjóðarinnar. Frönsku gæðasulturnar og marmelaðið frá St. Dalfour henta einstaklega vel með ostum af öllu tagi enda úrvalið gott. Saga merkisins spannar um hundrað ár þannig að reynslan er umtalsverð enda Frakkar annálaðir sælkerar, ekki síst þegar kemur að ostum.

Innihaldið skiptir máli

Allt hráefni í vörurnar frá St. Dalfour er valið af kostgæfni til að tryggja gæði og ferskleika. Enginn viðbættur sykur er notaður í sulturnar okkar en í þeim er að sjálfsögðu náttúrulegur ávaxtasykur sem gefur alveg mátulegt magn af sætu og gerir það að verkum að bragðið af ávöxtunum nýtur sín en hverfur ekki í sykurlög.

Val á sultu með ostum

Það getur verið dálítil kúnst að velja saman sultur og osta svo vel fari en um það gildir reyndar að allt er leyfilegt því smekkur fólks er misjafn. Engu að síður eru til þumalfingursreglur um þetta eins og annað og á því sviði standa sultusérfræðingar St. Dalfour undir nafni. Þeir benda okkur á að hafa eftirfarandi meginreglu í huga: Þegar para á saman sultu og ost þannig að bragðgæði beggja njóti sín sem best er gott að hafa annars vegar í huga hversu bragðsterkur osturinn er og hversu sæt sultan er hins vegar. Það er vegna þess að almennt gildir að andstæður laða fram það besta hvor í annarri, ekki síst þegar sultur og ostar eiga í hlut – eins og reyndar í svo mörgu öðru en það er önnur saga.

Sætari sultur með bragðsterkum ostum

Því bragðsterkari sem osturinn er því betur á við að hafa með honum sætari og ferskari ber, til dæmis jarðarber eða hindber. Með mildari osti henta minna sæt ber og þá er gott að velja sultur gerðar úr súrari berjum, jafnvel villtum. Með mjúkum sætari ostum eins og Brie og Óðalsostum hentar að nota sultur úr súrari berjum eða jafnvel apríkósu- eða appelsínumarmelaði. Marmelaðið kemur nefnilega oft skemmtilega á óvart bæði fyrir bragð og áferð auk þess sem það ljær bakkanum „sólríkara“, ferskara og fjölskrúðugra yfirbragð. Á myndinni hér að ofan má sjá nokkur dæmi um osta og sultur sem eiga vel saman.

Ostabakkinn - nokkur góð ráð

- Veljið a.m.k. 4-5 mismunandi gerðir af ostum af mismunandi styrkleika.
- Ostur er bestur við herbergishita. Takið ostana því út úr ískápnum að lágmarki tveimur tímum áður en til stendur að bera þá fram.
- Raðið ostunum réttsælis á bakkann frá þeim mildasta til þess sterkasta.
- Skiptið bakkanum í hluta og raðið viðeigandi meðlæti hjá hverjum osti svo það sé skýrt hvað er ætlað saman.
- Gott er að setja litlar skálar með viðeigandi sultu hjá þeim osti/ostum sem þær passa við.
- Notið ber eða skraut til að skipta bakkanum upp í hluta.

Góðæri hins glataða gagnrýnanda

Bíóárið 2019 var öllum gott á Íslandi nema helst gagnrýnendum sem eru fangar fastir í þeirri þversögn að stjörnufjöldi íslenskra mynda ræður því hvort þeir eru illa innrættar skepnur eða meðvirkir aumingjar.

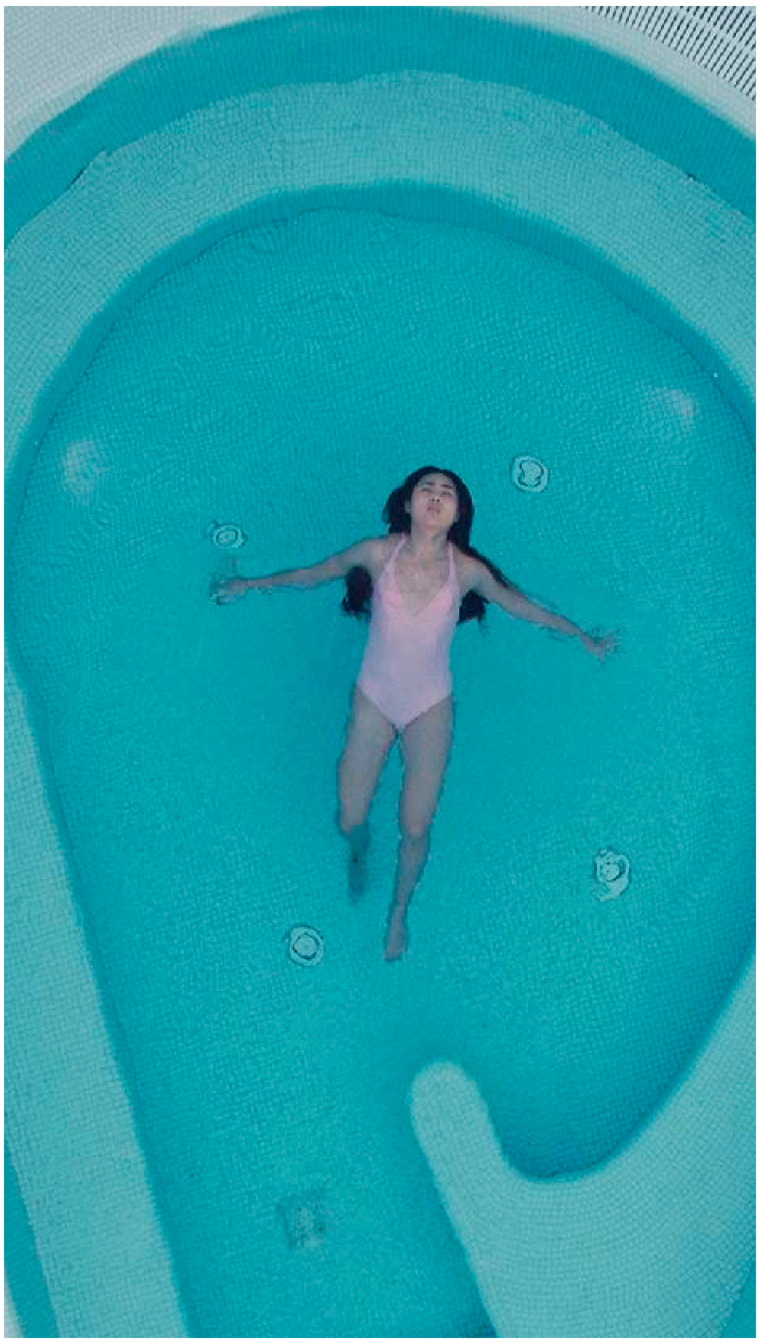

Eðli málsins samkvæmt er kvikmyndagagnrýnandinn alltaf bölvað fífl þar sem hann hrærist í heimi þar sem allt er afstætt. Gæði hugverka verða aldrei metin með reglustikum, gráðubogum og öðrum sálarlausum mælitækjum þannig að rýnirinn engist eins og sturlaður maður í guðlausum heimi þeirrar sérkennilegu þversagnar að hann hefur aldrei rétt fyrir sér en hins vegar alltaf rangt fyrir sér. Vefjist þetta fyrir einhverjum er þeim hinum sömu ráðlagt að gefa virkum í athugasemdum gaum þegar dómar um nýjustu Star Wars-myndina birtast.

Starf gagnrýnandans er þó alltaf sturlaðast þegar íslenskar bíómyndir eru annars vegar. Ef færri en fjórum stjörnum er útdeilt er það til marks um að rýnirinn sé ryðgaður á sálinni, beiskur, bitur og fatti ekki neitt. Sennilega er honum í nöp við leikstjórann eða einhvern leikarann.

Ekki tekur heldur betra við þegar gagnrýnandinn verður fyrir því óláni að hrífast af íslenskri kvikmynd og sáldrar yfir hana stjörnum af sama ákafa og hann saltar franskar McCain-kartöflur.

Rangur misskilningur

Þegar kvikmyndagerðarfólkið gleðst, væntanlega í þeirri frómu trú að hrósið sé verðskuldað en ekki kreist fram í meðvirkni, ganga óstöðugir og virkir í alvisku af göflunum og skrifa stjörnuregnið á fámennið á Íslandi og ótta rýnisins við að þurfa að sætta sig við blokkeringar á Facebook og líkamsárásir á knæpum Reykjavíkurþorps.

Árið sem er að líða var því annus horribilis fyrir kvikmyndagagnrýnanda Fréttablaðsins svo ekki sé fastar að orði kveðið þar sem það er vonlaust að halda kúlinu þegar íslenskt kvikmyndagerðarfólk, konur fyrst og fremst að þessu sinni, dæla hágæðamyndum í kvikmyndahús eins og enginn sé morgundagurinn.

Án alls gríns og meðvirkni þá standa þessar myndir ársins 2019 bara alveg undir sínum stjörnuhimni og engin ástæða til þess að leiðrétta bókhaldið við vörutalningu áramótanna.

Fullt hús af drama á Skaganum

★★★★★

Þegar rýnt er í stjörnukort ársins þá skína leikstjórinn Silja Hauksdóttir og fylgihnettir hennar skærast með fullt hús af dramatík og hugvekjum um lífið, tilveruna og þann fljótandi kjarna sem svellur í brjóstum hverrar manneskju með misjöfnum afleiðingum.

Agnes Joy gat ekki fengið annað en fimm stjörnur og ég tel mig ekki þurfa að rökstyðja það með öðru en að vitna í mína eigin niðurstöðu sem birtist á þessari síðu í október:

„Agnes Joy er svo ofboðslega góð kvikmynd. Einföld og látlaus en samt svo yfirþyrmandi víðfeðm og djúp að mann skortir eiginlega orð. Frábær.“ Auðvitað skortir mig samt aldrei orð og þess vegna er líka bara farsælla að lesa textann frekar en stjörnurnar sem eru vitaskuld ekki tommustokkur. Oftast segjum við nefnilega miklu meira en stjörnurnar eins og í þessu tilfelli undir fyrirsögninni Sálarháski hversdagsleikans:

„Agnes Joy hverfist fyrst og fremst um þau óbærilegu ósköp að vera manneskja. Þetta er ekki aðeins saga persónanna þar sem í myndinni koma saman ótal litlar, sorglegar og fyndnar dæmisögur um meðvirkni, sligandi stjórnsemi, kvíða, traust, vantraust og nánast fullkomlega vonlaust foreldrahlutverkið þar sem tilfinningarnar og tilhneiging til ofverndunar snúast sorglega oft upp í andhverfu sína.

Það er hægara sagt en gert að koma öllum þessum tilfinningaflækjum til skila þannig að áhorfendur sökkvi ekki í hyldjúpt þunglyndi eða hreinlega drepist úr leiðindum við að spegla sjálfa sig og samferðafólk í persónum sem eru einhvern veginn hver um sig og í samskiptum óþolandi summa okkar allra.“

Gagnkvæmt traust

★★★★☆

Íslenska bíóárið 2012 hófst í febrúar þegar Tryggð, ein besta mynd þessa árs, læddi sér hógvær í kvikmyndahús á meðan saltsjokkeraður mannskapurinn ók sér enn í jólaspikinu á hlaupabrettunum.

Ásthildur Kjartansdóttir gerði Tryggð af látlausri natni upp úr skáldsögunni Tryggðarpanti eftir Auði Jónsdóttur þannig að niðurstaðan var fjórar stjörnur og: „Falleg en átakanleg bíómynd sem á brýnt erindi við íslenskan samtíma og okkur öll. Mynd sem er ekki síður mikilvægt að allir sjái en Lof mér að falla. Við erum öll ein fjölskylda. Er þetta eitthvað flókið?“

Þetta var síðan ítrekað með hvatningu: „Tryggð er falleg, fantavel leikin en átakanleg bíómynd sem á brýnt erindi við íslenskan samtíma og okkur öll. Drífa sig í bíó!“ Pæling að eyða kannski minni tíma og orku í að sálgreina gagnrýnandann og drífa sig bara í bíó. Á mínum tuttugu árum í þessum hrakningum hef ég ítrekað orðið var við að lítið orsakasamhengi er milli dóma og aðsóknar. Samt má alveg stundum treysta okkur.

Spegilbrot sjálfsmynda

★★★★☆

Kvikmyndagerðarkonur voru áberandi frekar til fjörsins í ár og ég held að það sé ekkert á karlana eða þeirra ágætu myndir hallað þótt konunum sé að miklu leyti eignaður heiðurinn af því hversu þétt, jafnt og ánægjulega gott þetta bíóár var í raun.

Við þurfum ekkert að vera ýmist frá Mars eða Venus til þess að skynja frekar en sjá að konur gera öðruvísi bíómyndir og það er svo gott þegar eitthvað öðruvísi kemur í bíó.

Rúnar Rúnarsson verður að vísu seint sakaður um að gera venjulegar myndir og hann kláraði þetta góðæri með undarlega heillandi furðuverki. Upplifun þegar hann gefur „fullkominn skít í hefðbundinn frásagnarhátt og ævafornar reglur Aristótelesar í þeim efnum með djarfri tilraun sem gerir talsverðar kröfur til áhorfenda sem uppskera ríkulega ef þeir nenna að leggja sitt af mörkum til verksins.“

Fjórar stjörnur fóru á þessa mósaíkmynd í 58 spegilbrotum sjálfsmynda okkar þar sem alls konar fólk, á öllum aldri, úr ýmsum áttum, eitthvað um 350 manns, myndaði aðalpersónu myndarinnar, samfélagið sjálft.

Þegar maður á lífsblóm …

★★★★☆

Hlynur Pálmason fór ekki heldur troðnar slóðir með áhorfendur í Hvítum, hvítum degi og gerði einnig kröfur til þeirra þótt haldreipin væru kunnuglegri í þó að vissu leyti draumkenndri martröð hverfandi staðalmyndar hins alíslenska karlmanns. Soldið eitraður svona, en vel meinandi. Ingvar E. Sigurðsson vinnur enn einn leiksigurinn sem bergmál vonlausa frumkarlmannsins sem kenndi sig við Sumarhús.

Hvítur, hvítur dagur er stemningsmynd sem nagar sig hægt og bítandi en af sívaxandi þunga djúpt í vitund áhorfenda. Hún er dálítið bara eins og lífið sjálft. Ljót, falleg, átakanleg og á köflum fyndin en þyngstur er slagkrafturinn í dásamlegum samleik Ingvars Sigurðssonar og hinnar ungu Ídu Mekkínar Hlynsdóttur. Fjórar. En ekki hvað?

Góðir Framsóknarmenn?

★★★★☆

Grímur Hákonarson er leikstjóri með stíl og í Héraðinu brá hann skemmtilega á leik og krækti í enn eina fjarkakippuna með lítilli sögu sem er lyginni líkust en fer um leið sorglega nærri kunnuglegum, nöprum, íslenskum raunveruleika og er þannig helvíti hressileg hugvekja í öllum sínum einfaldleika.

Arndís Hrönn Egilsdóttir er prímusmótorinn sem knýr þessa baráttusögu sterkrar bóndakonu við ofurefli kaupfélagsveldisins áfram af ótrúlegum krafti og áreynslulausum stórleik þannig að lúmskt fyndin tragikómedía úr alíslenskum raunveruleika springur út í dæmisögu sem á við alls staðar á öllum tímum.

toti@frettabladid.is

bauhaus.is

BAUHAUS®

LED-kertastjakaljós, sett
Hæð 25 cm. Með flöktandi ljósi. Rafhl. fylgja ekki. 2 x AA-rafhlöður.

748,- 1.495,-

LED- vaxkerti 10
Hæð 10 cm. Þv. 8 cm. Með ljósaseríu í kringum vaxkertið. 2 x AA rafhlöður fylgja ekki. Hvítt.

998,- 1.995,-

LED vaxkerti 15
Hæð 15 cm. Þv. 8 cm. Með ljósaseríu í kringum vaxkertið. 2 x AA- rafhlöður fylgja ekki. Hvítt.

1.498,- 2.995,-

1.998,- 3.995,-

LED-vaxkerti
Sett með 3 stk. Hæð 10, 12 og 15 cm. Þv. 7,6 cm. 6 x AA- rafhlöður fylgja ekki. Með fjarstýringu (1 x CR2025-rafhlaða fylgir). Hvítt.

998- 1.995,-

Snjóboltar, LED vaxkerti
2 stk. Þv. 7,5 cm. 2 x CR2032-rafhlöður fylgja með. Hvítir.

Opnunartímar um jól og áramót

FIMMTUDAGUR 19. DESEMBER	8-21
FÖSTUDAGUR 20. DESEMBER	8-21
LAUGARDAGUR 21. DESEMBER	10-21
SUNNUDAGUR 22. DESEMBER	10-21
MÁNUDAGUR 23. DESEMBER	8-21
AÐFANGADAGUR 24. DESEMBER	8-12
JÓLADAGUR	LOKAÐ
ANNAR Í JÓLUM	LOKAÐ
FÖSTUDAGUR 27. DESEMBER	10-19
LAUGARDAGUR 28. DESEMBER	10-18
SUNNUDAGUR 29. DESEMBER	10-18
MÁNUDAGUR 30. DESEMBER	8-19
GAMLÁRSDAGUR 31. DESEMBER	8-12
NÝÁRSDAGUR 01. JANÚAR	LOKAÐ
FIMMTUDAGUR 02. JANÚAR	10-19

50% AFSLÁTTUR AF ÖLLUM JÓLAVÖRUM!

Afsláttur gildir ekki fyrir lifandi tré.

Jólatré
Normannsþinur, með gulu merki. Stærð: 150–220 cm

3.495,-

Jólatré
Fást í nokkrum stærðum.
150–175 cm

4.995,-

175-200 cm.........................5.995,-

Normannsþinur
75-115 cm.

2.995,-

MIKIÐ ÚRVAL, GÆÐI OG LÁGT VERÐ, ALLTAF!

OPNUNARTÍMAR: VIRKA DAGA 8-19 / UM HELGAR 10-18

BAUHAUS REYKJAVÍK – Lambhagavegur 2-4 – 113 Reykjavík – 515-0800 – upplysingar@bauhaus.is – www.bauhaus.is

VERÐBRÉFAMIÐSTÖÐ ÍSLANDS

Tilkynning um rafræna skráningu og innköllun áþreifanlegra hlutabréfa Verðbréfamiðstöðvar Íslands hf.

Stjórn Verðbréfamiðstöðvar Íslands hf., kt. 451015-2140, gerir kunnugt að með heimild í 2. mgr. 27. gr. laga um hlutafélög, nr. 2/1995, og samkvæmt heimild í gr. 2.4 í samþykktum félagsins hefur hún tekið ákvörðun um að hlutabréf í félaginu verði tekin til rafrænnar skráningar í kerfi Verðbréfamiðstöðvar Íslands hf. Rafræn skráning tekur gildi föstudaginn 20. mars 2020 kl. 09:00 árdegis. Frá þeim tíma ógildast hin áþreifanlegu hlutabréf í félaginu í samræmi við heimild í ákvæði til bráðabirgða nr. II í lögum nr. 131/1997, um rafræna eignarskráningu verðbréfa, sbr. 6. gr. laga nr. 32/2000, um breytingar á ýmsum lögum vegna tilkomu rafrænnar eignarskráningar á verðbréfum og reglugerð nr. 397/2000, um rafræna eignarskráningu verðbréfa í verðbréfamiðstöð, ásamt síðari breytingum.

Nánar tilgreint verða öll hlutabréf Verðbréfamiðstöðvar Íslands hf. tekin til rafrænnar skráningar, en þau eru öll í einum flokki, gefin út á nafn hluthafa. Hér með er skorað á alla eigendur ofangreindra hlutabréfa sem telja nokkurn vafa leika á því að eignarhald þeirra sé réttilega fært í hlutaskrá Verðbréfamiðstöðvar Íslands hf., að staðreyna skráninguna með fyrirspurn til skrifstofu Verðbréfamiðstöðvar Íslands hf. að Fiskislóð 31 101 Reykjavík. Komi í ljós við slíka könnun að eigendaskipti hafi ekki verið skráð ber eigendum að færa sönnur á þau gagnvart félaginu innan þriggja mánaða frá síðari birtingu innköllunar þessarar.

Skorað er á alla þá sem eiga takmörkuð réttindi til ofangreindra hlutabréfa, s.s. veðréttindi, að koma þeim á framfæri við fullgilda reikningsstofnun, sbr. 10. gr. laga nr. 131/1997, um rafræna eignarskráningu verðbréfa, innan þriggja mánaða frá síðari birtingu innköllunar þessarar.

Gæta skal þess að reikningsstofnun hafi gert aðildarsamning við Verðbréfamiðstöð Íslands hf.

Við rafræna útgáfu ofangreindra hlutabréfa er nafnverð hluta ákveðið ein króna eða margfeldi þar af.

Að lokinni rafrænni skráningu geta hluthafar falið reikningsstofnun sem gert hefur aðildarsamning við Verðbréfamiðstöð Íslands hf. umsjón með eignarhlut sínum í félaginu. Greiðslur til eigenda réttinda rafrænna hlutabréfa í félaginu skulu fara fram fyrir milligöngu kerfis Verðbréfamiðstöðvar Íslands hf. Hluthafar munu fá sendar tilkynningar og reikningsyfirlit í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 397/2000.

Reykjavík 10. desember 2019.
Fh. stjórnar Verðbréfamiðstöðvar Íslands hf.
Erla Hrönn Aðalgeirsdóttir, framkvæmdastjóri.

Atvinnublaðið
— Mest lesna atvinnublað Íslands —

Þrándur segir verkið sóma sér vel á hlið stjórnarráðsins þar sem ríkisstjórnin situr í „boði Samherja“. MYND/ÞRÁNDUR

Samherji smellpassar á stjórnarráðsgaflinn

Þrándur Þórarinsson er gjarn á að blanda harðri ádeilu saman við olíulitina og gat ekki stillt sig um að gera Samherjamálið ódauðlegt með málverki sem hann telur eiga heima á suðurgafli stjórnarráðsins.

Listmálarinn Þrándur Þórarinsson leyfir sér ítrekað, trúr hefðinni og gömlu meisturunum með sjálfan Francisco Goya efstan í huga, að blanda harðri samfélagsádeilu saman við list sína.

Fyrir rétt rúmu ári fannst honum óhjákvæmilegt annað en að festa Klausturmálið á striga en nú síðast tók hann Samherjamálið fyrir einfaldlega vegna þess að honum rann blóðið til skyldunnar.

„Eins og frægt er orðið hefur Samherji verið ötull við að hrifsa til sín sjávarauðlindir Namibíu og þannig aukið enn á þjáningar og lífsafkomu þegar þrautpíndrar þjóðar,“ sagði Þrándur þegar Fréttablaðið náði sambandi við hann í Kaupmannahöfn þangað sem hann er nýkominn til þess að sveifla penslum.

„Ég vildi gera mitt til þess að sá verknaður verði sem lengst í minnum hafður og málaði því mynd sem í eina tíð hefði verið sagt að væri „kjörin til stækkunar“,“ segir listmálarinn sem sá stækkun verksins einmitt fyrir sér á mjög svo ákveðnum, steinsteyptum striga.

Listrænt veggjakrot

„Þetta málverk er töluvert fært í stílinn, formin einfölduð og flött út og litakontrastinn skarpur og þetta er vitaskuld gert af ásettu ráði þar sem ég vil að verkið verði notað sem veggmynd á stjórnarráðshúsinu,“ heldur Þrándur áfram og bendir á að hann hafi gert sér fullkomna grein fyrir því að augljósasti flöturinn undir myndina komi því miður ekki til greina.

„Vitanlega hefði Alþingishúsið verið nærtækara en ytri veggir þess eru ekki ákjósanlegir fyrir freskur,“ segir Þrándur og bendir á mynd sem hann segist hafa „fótósjoppað sjálfur af veikum mætti“ og sýnir hvernig hann sér útfærsluna fyrir sér.

> EN EF SVO ÓLÍKLEGA VILL TIL AÐ ERFITT VERÐI AÐ FINNA VERKEFNINU FJÁRMAGN MUN ÁREIÐANLEGA EKKI STANDA Á SAMHERJA AÐ KOSTA ÞAÐ MEÐ EINHVERJU AF NAMIBÍUFÉ SÍNU.

Auðveld fjármögnun

„Eins og sjá má sómir málverkið sér prýðilega á sunnanverðri hlið stjórnarráðshússins og þar sem þessi ríkisstjórn, eins og allar á undan henni, situr í boði Samherja og útgerðarauðvaldsins hygg ég að ráðherrar hennar verði hæstánægðir með þessa tillögu mína.“ Þá sér Þrándur fyrir sér að lítið mál verði að afla fjár til þess að koma myndinni á suðurgaflinn.

„En ef svo ólíklega vill til að erfitt verður að finna verkefninu fjármagn mun áreiðanlega ekki standa á Samherja að kosta það með einhverju af Namibíufé sínu.“

Þrándur segir rétt að geta þess að þetta tiltekna málverk sé að vísu þegar selt en hann telji söluna síður en svo gera út um drauminn um að gera Samherjamenn að göflurum við Lækjargötu.

Stafræn sigurganga

Hann vekur líka athygli á því að einhverra hluta vegna er, sennilega umtalaðasta verk hans frá upphafi, enn óselt. „Myndin mín af Útlendingastofnun hélt í mikla stafræna sigurgöngu út og suður um netheima,“ segir Þrándur um það sem við tók eftir að Fréttablaðið.is greindi frá því hvassa ádeiluverki í byrjun desember.

„Engin mynda minna hefur fengið viðlíka dreifingu á netinu, nema ef vera skyldi Nábrókarbjarni,“ segir Þrándur um mynd af fjármálaráðherra smokra sér í skollabrækur sem varð svo umdeild að honum var meinað að láta verkið hanga á sýningu í Hannesarholti.

„Og lítil furða þar sem fólki sárnar vitaskuld að það skuli vera hér opinber stofnun sem hefur kynþáttahatur að leiðarljósi og sendir fólk unnvörpum í opin dauðann, jafnvel börn og óléttar mæður.“ Ég myndi líklega bjóða Samherja að kaupa nýja verkið ef það væri ekki selt nú þegar. Aftur á móti er ekki of seint fyrir Útlendingastofnun að eignast málverk af sér.“

toti@frettabladid.is

Þrándur segist hafa látið störfyrirtæki í friði í nokkur ár en fyrir nokkrum misserum urðu Arion banki og Gamma fyrir pensilstrokum hans.

SÍMAR AUGLÝSINGADEILDIR – AUGLÝSINGASTJÓRI: Gústaf Bjarnason *gustaf@frettabladid.is* **ALMENNAR AUGLÝSINGAR: SÍMI 550 5050:** Hjördís Zoëga *hjordis@frettabladid.is*, Hlynur Þór Steingrímsson, *hlynur@frettabladid.is* , Sigfús Örn Einarsson *sigfus@frettabladid.is*, Svava O'Brien *svava@frettabladid.is*, Örn Geirsson *orn.geirsson@frettabladid.is* **FÓLK/SÉRBLÖÐ SÍMI 550 5077:** Atli Bergmann *atli@frettabladid.is*, Arnar Magnússon *arnarm@frettabladid.is*, Jóhann Waage *johannwaage@frettabladid.is*, Jón Ívar Vilhelmsson *jonivar@frettabladid.is*, Ruth Bergsdóttir *ruth@frettabladid.is.* **FÓLK OG SÉRBLÖÐ EFNI:** Elín Albertsdóttir *elin@frettabladid.is* **RAÐAUGLÝSINGAR /FASTEIGNIR SÍMI 550 5056:** Hrannar Helgason *hrannar@frettabladid.is*, Viðar Ingi Pétursson *vip@frettabladid.is* **ÞJÓNUSTUAUGLÝSINGAR SÍMI 550-5055:** Guðrún Inga Grétarsdóttir *gudruninga@frettabladid.is*

GLÆPA-
DROTTNINGIN
HELKÖLD SÓL
★★★★
EXPRESS
★★★★
LE DEVOIR
LILJA
SIGURÐARDÓTTIR
LILJA SIGURÐARDÓTTIR
HELKÖLD SÓL
Geysivel fléttuð og hörku-spennandi glæpasaga um konu sem hverfur sporlaust.
„Lilju tekst vel upp í þessari sögu.“
Steinþór Guðbjartsson / Morgunblaðið
„Ég er mjög ánægð, finnst hún mjög spennandi.“
Guðrún Baldvinsdóttir / Kiljan
LANDSINS MESTA ÚRVAL BÓKA
Bókabúð Forlagsins | Fiskislóð 39 | Opið alla virka daga 10–18 | Um helgar 11–17 | www.forlagid.is

JÓLA-FJÖR

Þú færð jólagjöfina hjá okkur

20-50% Öll jólavara ***40%*** Lemax jólaþorp ***30%*** Rúðusköfur
30% Brennikubbar, eldstæði & geislahitarar
30% Iceland kuldagallar ***30%*** CAT undirfatnaður ***25%*** Ljós & perur
25% Leikföng, spil & púsl ***25%*** Snickers vinnufatnaður
25% Toeguard & Solidgear öryggisskór ***25%*** Pottar & pönnur

Birt með fyrirvara um prentvillur og/eða myndabrengl.
Tilboð gilda til 24. desember eða á meðan birgðir endast.

GROHE

Tilboðsverð

Sturtusett
New tempesta. Stílhreint sturtusett frá Grohe með króm húð.
5.246
15327853
Almennt verð: 7.494

30% afsláttur

Tilboðsverð

Hnífaparasett
Bead, 24 stk.
3.117
41114542
Almennt verð: 5.195

40% afsláttur

Tilboðsverð

Þilofn
Olíufylltur þilofn. 600W
1150x70x300cm.
5.000
65105828
Almennt verð: 9.995

Hlýtt og notalegt um jólin

50% afsláttur

30% afsláttur

Tilboðsverð

Matar- og kaffistell
fyrir fjóra, alls 20 stk.
4.196
41100108
Almennt verð: 5.995

Tilboðsverð

Matar- og kaffistell
20 stykki með silfurrönd
5.597
41100112
Almennt verð: 7.995

Skreytum Hús... mælir með

30% afsláttur

damixa™
When design makes sense

Tilboðsverð

Eldhústæki
Einstaklega fallegt eldhústæki með einu handfangi og Eco-Save vatnssparnaðarkerfi. Sérstök hönnun gefur þessu tæki einstakan prófíl.
13.297
15517066
Almennt verð: 18.995

30% afsláttur

Auðvelt að versla á byko.is • Sendum út um allt land

6stk.

40%

Tilboðsverð

Vínglös

6 stk., 26cl. Fluente

2.397

41114730

Almennt verð: 3.995

Tilboðsverð

Snjósleði

Bobslead fyrir börn allt að 75 kg að þyngd. Kemur með snúru sem dregst sjálfkrafa til baka.

8.246

46216263

Almennt verð: 10.995

25% afsláttur

LUX TOOLS

Tilboðsverð

Skrallsett

Skrallsett með 9 skrallbitastærðum

2.248

68510081

Almennt verð: 4.495

50% afsláttur

Snickers WORKWEAR

Tilboðsverð

Snickers smíðavesti

Grátt, XS-2xL

8.497

93457420-30

Almennt verð: 16.995

50%

BOSCH
Invented for life

Tilboðsverð

Rafhlöðuskrúfjárn

IXO VI 3,6V. Létt og þægileg rafhlöðuskrúfvél með 1,5Ah rafhlöðu,

7.697

748640057

Almennt verð: 10.995

30% afsláttur

Einhell

Tilboðsverð

Multisög

TC-MG 220/1 E. Sög, fræsari og skrapari í einu tæki, frábær multisög sem hentar í allskonar verk. Auðvelt að skipta út haus sem hver og einn eru hannaðir fyrir mismunandi verkefni.

5.757

74801056

Almennt verð: 9.595

40% afsláttur

Verum örugg í jólaumferðinni

Tilboðsverð

Rúðuvökvi

-18°C frostþol. Rúðuvökvi hindrar ísmyndun í rúðusprautukerfum. Fjarlægir óhreinindi, ís og hrím af bílrúðum. Rúðupiss fyrir íslenskar aðstæður.

696

90503840

Almennt verð: 995

30% afsláttur

sunred

Tilboðsverð

Geislahitari

Svartur. 600W.

6.996

50615006

Almennt verð: 9.995

30% afsláttur

Einhell

Tilboðsverð

Rafhlöðuborvél

Rafhlöðuvél frá Einhell hefur 2 gíra og góðan mótor.

15.117

74826002

Almennt verð: 25.195

40% afsláttur

Fyrir seríurnar á jólatréð

Tilboðsverð

Fjöltengi

Fjöltengi þrefalt með jörð, 1,5m snúra, barnaöryggi í tenglum, með rofa. Til bæði hvítt og svart.

500

54321101

Almennt verð: 795

37% afsláttur

Tilboðsverð

Límbyssa

50 vatta límbyssa sem hentar einkar vel fyrir föndur og léttari verk heima við.

787

68381108

Almennt verð: 1.575

50% afsláttur

Tilboðsverð

Rafhlöðuborvélasett

R18DD5 með aukahlutum. Verkfærasett með kolalausri RYOBI borvél með tveimur gírum og 40 Nm í herslu, R18DD5, tvær rafhlöður

31.496

7133004297

Almennt verð: 44.995

RYOBI

30% afsláttur

25% afsláttur

Tilboðsverð

Rafmagnshlaupahjól

XZ1200 Hámarkshraði: 20 km/h drægni 5-10 km ljós að framan og aftan Hámarks burðargeta: 80 kg.

29.995

41036746

Almennt verð: 39.995

DREMEL

30% afsláttur

Tilboðsverð

Föndurfræsari

Micro 7,2V þráðlaus með 15 aukahlutum. Innbyggt ljós til að sjá betur.

11.897

74780340

Almennt verð: 16.995

BYKO
GERUM ÞETTA SAMAN

Afgreiðslutími um jól og áramót er á byko.is

FRÉTTABLAÐIÐ

Við segjum fréttir Smáauglýsingasíminn og skiptiborð **550 5000**
Ritstjórn 550 5070 ritstjorn@frettabladid.is **Auglýsingadeild** 550 5050 auglysingar@frettabladid.is **Prentun** Torg. ehf

ÞÚ GETUR NÁLGAST FRÍTT EINTAK AF FRÉTTABLAÐINU VÍÐSVEGAR UM LANDIÐ.
Óskir þú eftir því að fá blaðið í áskrift, hafðu samband við Póstdreifingu.
FRÉTTABLAÐIÐ mest lesna dagblað landsins.

Póstdreifing **Dreifing** dreifing@postdreifing.is
Ef blaðið berst ekki 800 1177

BAKÞANKAR

Þorbjargar Gunnlaugsdóttur

Vér mótmælum

Stærsti ósigur Verkamannaflokksins síðan 1935 kallar á viðbrögð og skýringar. Viðbrögðin virðast dragast en skýringin er augljós. Leiðindi eru dýrkeypt og breyta stjórnmálum nútímans. Engin heiðarleg manneskja sem hefur hlustað á Jeremy Corbyn getur sagt að hann virki sjarmerandi eða áhugaverður. Samt bauð Verkamannaflokkurinn kjósendum bara upp á hann. Og þá varð niðurstaðan þessi. Öllum finnst mun betra að hitta leiðinlegt fólk sjaldan en oft. Fólk nennir ekki að horfa á Corbyn þegar það sest niður með símann eða horfir á kvöldfréttir. Til þess er hann bara of leiðinlegur. Það eru engin söguleg tíðindi að fólk sé misjafnlega skemmtilegt. Núna er hins vegar erfiðara að dylja persónuleika leiðtoganna. Til þess sjáum við þá of oft. Corbyn getur lifað af umfjöllun í dagblöðum, einstaka útvarpsviðtal en ekki dagleg viðtöl í sjónvarpi eða skeytasendingar á Twitter. Salurinn í stjórnmálum dagsins er erfiðari en hann var.

Þegar Jón Sigurðsson stóð í sal Lærða skólans og mótmælti varð hann okkar besti maður. Enginn talar um hvernig hann fílaði Jón eða hvort gaman hefði verið að taka með honum einn bjór. Við höfum kannski eitthvað aðeins pælt í hvort okkar besti maður var með sárasótt eða það sem nýjar kenningar segja, sýkingu í eista sem olli vökvasöfnun í pungi. (Það getur að vísu geta bent til að Jón hefði staðist bjórprófið.) Í dag myndi Jón sennilega rjúka rakleiðis úr sal í sjónvarpsviðtali og svo tvíta um bræði sína þegar Trampe helvítið sleit fundinum: „Og ég mótmæli í nafni konungs og þjóðarinnar þessari aðferð, og ég áskil þinginu rétt til þess að klaga til konungs vors yfir lögleysu þeirri, sem hér er höfð í frammi.“ #vérmótmælumallir

En myndi þetta tíst hefja Jón upp til himins?

FRÍTT KAFFI Í DESEMBER
Kvikk ON THE GO
ORKAN

Garmin VENU
69.900 kr.

Pay Léttkaup

6.434 kr./mán. í 12 mán.
ÁHK: 19.03% Alls: 77.206 kr.

Apple Watch 5
Verð frá: 74.990 kr.

Pay Léttkaup

6.873 kr./mán. í 12 mán.
ÁHK: 18.13% Alls: 82.475 kr.

Fitbit Versa 2
34.990 kr.

Fitbit Charge 3
21.990 kr.

Fjölhæf og frábær. Vinsælustu snjallúrin okkar!

Tilboð

Nýja Soundboksið
149.990 kr.

Krafthátalari fyrir skemmtun utandyra. Skrúfaðu upp í 11!

Pay Léttkaup

13.342 kr./mán. í 12 mán.
ÁHK: 11.24% Alls: 160.100 kr.

Meater kjöthitamælir
16.990 kr.

~~Fullt verð: 19.990 kr.~~

Nauðsynlegt snjalltæki fyrir alla ástríðukokka

Buddy heyrnartól
7.990 kr.

Sniðin á litla snillinga – verndar viðkvæm eyru

Bose NC 700
52.990 kr.

Pay Léttkaup

4.975 kr./mán. í 12 mán.
ÁHK: 23.32% Alls: 59.705 kr.

Twinkly snjallsería
Verð frá 8.990 kr.

Appstýrð LED ljósasería með endalausa möguleika!

Polaroid Mint prentari
Tilboð

16.990 kr.

~~Fullt verð: 19.990 kr.~~

Prentaðu minningar beint úr símanum

Dreifðu greiðslum, borgaðu eftir jól

Notaðu Pay Léttkaup í desember, dreifðu greiðslum í allt að 36 mánuði og þú byrjar ekki að borga fyrr en í febrúar.

Pay Léttkaup

Sækja frá App Store

SÆKJA FRÁ Google Play

siminnpay.is

Svona á sjónvarp
að vera um jólin
Í Sjónvarpi Símans Premium getur öll fjölskyldan horft á það sem hún vill í sjónvarpi og snjalltækjum. Jólalegt úrval af kvikmyndum, sjónvarpsþáttum og barnaefni ásamt Enska boltanum.
Skínandi kaupauki fylgir öllum farsímum fram að jólum: 14 daga aðgangur að Sjónvarpi Símans Premium.
Premium
Jólamyndir
Skoða allt
Kvikmyndir
Skoða allt
Nýjar þáttaraðir
Heim
Sjónvarp
Premium
Sport
Krakkar
Meira
Sjónvarp Símans Premium í
14 daga
fylgir öllum farsímum fram að jólum